

ABÙ ỌMA

Abu Oma	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36
37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55
56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74
75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93
94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112
113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131
132	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150

ABÙ ỌMA 1

Onye ihe nāgara nke-ọma ka madu ahu bu nke nējeghi ije na ndumọdu ndi nēmebi iwu, Nke nēguzoghi kwa n'uzọ ndi nmehie, Nke nānọghi kwa n'ọnọdu ndi nākwa emò.

² Kama n'iwu Jehova ka ihe-utọ-ya di; Ọ bu kwa n'iwu-Ya ka ọ nātughari uche ehihie na abali.

³ Ọ gādi kwa ka osisi akuworo n'akuku iyi juputara na miri, Nke nāmi nkpuru-ya na mọ-ya, Ọzọ, akwukwọ-ya adighi-akpọnwu; Ihe ọ bula kwa nke ọ nēme, ọ nēme ka ọ ga nke-ọma.

⁴ Ọ bughi otú a ka ndi nēmebi iwu di; Kama ha di ka iḅoḅo-ọka nke ifufe nēfesa.

⁵ N'ihì nka ndi nēmebi iwu agaghi-eguzosi ike n'ikpé, Ndi-nmehie agaghi-eguzosi kwa ike na nzukọ ndi ezi omume.

⁶ N'ihì na Jehova mara uzọ ndi ezi omume: Ma uzọ ndi nēmebi iwu gāla n'iyì.

ABÙ ỌMA 2

N'ihì gini ka mba nile meworo oké nkpotu? N'ihì gini ka ndi nile di n'uwa nātughari ihe-efu n'uche?

² Ndi-eze nke uwa nēguzo onwe-ha, Ndi-isi nāḅakọta kwa ìzù, Imegide Jehova, na imegide onye-Ya etere manu, si,

³ Ka ayi tijiie aḅu nile ha, Tufue udọ nile ha n'aru ayi.

⁴ Onye nānọdu n'elu-igwe nāchi ọchì: Onye-nwe-ayi nākwa ha emò.

⁵ Mọe ahu Ọ gāgwa ha okwu n'iwe-Ya, Ọ bu kwa n'iwe-Ya di ọku ka Ọ gēme ka ha ma jijiji:

⁶ Ma Mu onwem emewo ka ezem guzosie ike N'elu Zaion, bú ugwu nsọm.

⁷ M'gākọ akukọ bayere ukpuru: Jeohva sirim, Ọkparam ka gi onwe-gi bu; Mu onwem

amuwo gi ta.

⁸ Rìom, na agamenye gi mba nile ka ha buru ihe-nketa-gi, Na nsọtụ uwa ka ha buru ihe-onwunwe-gi.

⁹ I gēji nkpa-n'aka ígwè tìjisi ha; Dika ihe ọkpụ-ite kpuru ka agātupia ha.

¹⁰ Ma uḡu a, ndi-eze, nwenu uche: Ka adọ unu aka na nti, ndi-ikpe nke uwa.

¹¹ Werenu egwu fè Jehova òfùfè, Were-kwa-nu ọma-jijiji tegharia egwú ọ̀nù.

¹² Sutunu onye arọputaworo ọnu, ka ọ ghara iwe iwe, unu we la n'iyì n'uzo, N'ihì na iwe-ya gēre ọku na m̀be ntà. Ndi ihe nāgara nke-ọma ka ha bu, bú ndi nile nāḡabà nime ya.

ABỤ ỌMA 3

Jehova, le otú ndi nākpāḡum bara uba! Ọtutu madu nēbili imegidem.

² Ọtutu madu nēkwu okwu bayere nkpuru-obim, si, Ọ dighi nzọputa diri ya nime Chineke.

³ Ma Gi onwe-gi, Jehova, bu ọta buruburum, Na nsọpurum, na onye nēbuli isim elu.

⁴ Ejim olum kpọkue Jehova, O we zam site n'ugwu nsọ Ya.

⁵ Mu onwem dínara ala, raru ura; Etetaram; n'ihì na Jehova nākwagidem.

⁶ M'gaghi-atu egwu ìgwè ndi nkem anāpughi iguta aguta, Ndi doworo onwe-ha imegidem buruburu.

⁷ Bilie, Jehova; zọputam, Chinekem: N'ihì na I tiwo ndi-irom nile ihe na òtì; I tiḡawo ezé ndi nēmebi iwu.

⁸ Jehova nwe nzọputa: Ka ngozi-Gi dikwasi ndi-Gi.

ABỤ ỌMA 4

M̀be m'kpọrọ, Gi zam, Chineke nke ezi omumem; I nyewom ebe sara mbara m̀be m'no na nkpa: Merem amara, nuru ekperem.

² Umu madu, rùe ole m̀be ka nsọpurum gāghọ itiyè n'ọ̀nọdu-ihere? Unu nāhu ihe-efu n'anya, nāchọ okwu-ugha.

³ Ma maranu na Jehova ekewaputaworo Onwe-ya onye-ebere: Jehova nānu m̀be m'kpọkuru Ya.

⁴ Manu jijiji, emehie-kwa-la: Sinu otú a n'obi-unu n'elu ihe-ndina-unu, we dere du. Selah

⁵ Chuanu àjà ezi omume, Tukwasi-kwa-nu obi na Jehova.

⁶ Ọtutu madu nāsì, Ònye gēme ka ayi hu ọdi-nma? Jehova, bulie ìhè iru-Gi ka ọ mukwasi ayi.

⁷ I tiyewo ọ̀nù n'obim, Kari nke ha nwere na m̀be ọka-ha na manya-vine ọhu ha ji aba uba.

⁸ N'udo ka m'gēji otù m̀be ahu dínà ala, raru ura: N'ihì na Gi onwe-gi, Jehova, nání Gí, nēme ka m'biri na ntukwasi-obi.

ABỤ ỌMA 5

Ge nti n'okwu-ọnum, Jehova, Ghọta ntughari-uchem.

² Nà nti n'olu ntiku m'nētiku Gí, Ezem, na Chinekem: N'ihì na ọ bu Gi ka m'nēkpere.

³ Jehova, n'ututu ka I gānu olum; N'ututu ka m'gēdoro Gi ekperem n'usoro, che kwa nche.

⁴ N'ihì na ọ bughi Chineke nke nmebi-iwu nāto utọ ka I bu: Ihe ọjọ agaghi-anọ dika ọbia

n'ebe l nọ.

⁵ Ndi nānya isi agaghi-eguzo onwe-ha n'anya-Gi: I kpọrọ ndi nile nālu ajọ ihe asì.

⁶ I gēme ka ndi nile nēkwu okwu-ugha la n'iyì: Madu nke bu onye-ọbara na onye-aghughọ, Jehova nākpọ ya onye-árú.

⁷ Ma mu onwem, n'uba nke ebere-Gi ka m'gābà n'ulo-Gi: M'gākpọ isi ala n'ebe ulo uku nsọ Gi di n'egwu-Gi.

⁸ Jehova, dubem n'ezi omume-Gi n'ihì ndi nēchem anwu; Me ka uzọ-Gi zie ezi n'irum.

⁹ N'ihì na ọ dighi ihe nke nēguzosi ike di n'ọnu-ya; Ime-ha bu ila-n'iyì nile: Ílì ghere oghe ka akpiri-ha bu; Ha nēkwu okwu ire-utọ.

¹⁰ Ma ha ikpe, Chineke; Ka ha da ada site na ndum-ọdu nile ha: N'uba nke njehie nile ha nupu ha; N'ihì na ha anupuwo isi imegide Gi.

¹¹ Ma ka ndi nile ndi nābabà nime Gi n'uria, Ka ha tie nkpu ọnù rue m̀be ebighi-ebi, n'ihì na l nēkpuchi ha òdò: Ọzọ, ka obi nke ndi nāhu aha-Gi n'anya tọ ha utọ nime Gi.

¹² N'ihì na Gi onwe-gi nāgọzi onye ezi omume; Jehova, l ji otú ihe-ya si atọ Gi utọ ọa ya buruburu dika ọta uku.

ABỤ ỌMA 6

Jehova, Abalaram nba n'iwe-Gi, Adọ-kwa-lam aka na nti n'ọnuma-Gi.

² Merem amara, Jehova; n'ihì na onye taworo aru ka m'bu: Mem ka m'diri ndu, Jehova; n'ihì na ọkpukpum nile nāma jijiji.

³ Nkpuru-obim nāma kwa jijiji nke-uku: Ma Gi onwe-gi, Jehova, rùe ole m̀be?

⁴ Lata, Jehova, dọputa nkpuru-obim: Zọputam n'ihì ebere-Gi.

⁵ N'ihì na ọ dighi ncheta-Gi di n'ọnwu: Nime ala-mọ ònye gēkele Gi?

⁶ Adọbuwom onwem n'ọlu n'ize-umem; Kwa-abali ka m'nēme ka ihe-ndinam se n'elu anya-mirim; Ejim anya-mirim de ihe m'ji edina.

⁷ Anyam emebiwo site na nkpasu-iwem dika uwe nla mebiri; Ọ kawo nká n'hi ndi-nkpabum nile.

⁸ Si n'ebe m'no wezuga onwe-unu, unu nile ndi nālu ajọ ihe; N'ihì na Jehova anuwo olu ákwám.

⁹ Jehova anuwo arirọ-amaram; Jehova gānara ekperem.

¹⁰ Ihere gēme ndi-irom nile, ha gāma kwa jijiji nke-uku: Ha gālaghachi azu, ihere gēme ha na mberede.

ABỤ ỌMA 7

Jehova, bú Chinekem, na Gi ka m'ḡabàworo: Zọputam n'aka ndi nile nēsobum, naputakwam n'aka-ha:

² Ka ọ ghara idọka nkpuru-obim dika ọdum, Nētipia ya, m̀be onye-nnaputa adighi.

³ Jehova, bú Chinekem, ọ buru na emewom nka; Ọ buru na ajọ omume di n'ọbu-akam abua;

⁴ Ọ buru na enyeghachiwom onye mu na ya di n'udo ihe ọjọ; (Kama nke ahu, adọputawom onye nākpbum n'efu:)

⁵ Ka onye-iro chua mkpuru-obim, rue ya aru; Ka ọ zọda kwa ndum n'ala, Me ka nsọpurum biri n'ájá. Selah

- ⁶ Bilie, Jehova, n'uwe-Gi, Welie Onwe-gi elu imegide nrubiga-ókè-iwe nke ndi nākpabum: Teta-kwa-ram; I nyewo ikpé iwu.
- ⁷ Ka nzukọ nke ndi nile di n'uwa di kwa Gi buruburu: Gi laghachi kwa n'ebe di elu n'elu ya.
- ⁸ Jehova nēkpe ndi nile di iche iche ikpe: Kpem ikpe, Jehova, dika ezi omumem si di, na dika izu-okè si di nke di nimem.
- ⁹ Biko, kwe ka ihe ọjọ nke ndi nēmebi iwu gwusia, ma me ka onye ezi omume guzosie ike: N'ih i na onye nānwa obi nile na akuru nile ka Chineke, bú Onye ezi omume, bu.
- ¹⁰ Ọtam dikwasi na Chineke, Bú Onye nāzọputa ndi obi-ha ziri ezi.
- ¹¹ Chineke bu onye-ikpe nēme ezi omume, Ọ bu kwa Chineke nke nēwe iwe kwa-ubọchi.
- ¹² Ọ buru na madu echigharighi, Ọ gāmu mma-agha-Ya ka ọ di nkọ; Ọ zọwo uta-Ya ukwu ikwe ya, dozie ya iḅa.
- ¹³ Ọ bu kwa imegide ya ka O doziworu ihe nile nke ọnwu; Ọ nēme àkú-Ya ka ha buru ihe nēre ọku.
- ¹⁴ Le, ime aḵọ ihe nēme ya; Ọ turuwo kwa ime nmeḅu, muputa okwu-ugha.
- ¹⁵ Olùlù ka o gwuworo, gwuputa ya, O we da n'ebe-nbib i nke ọ nēme.
- ¹⁶ Nmeḅu-ya gābiaghachi n'isi-ya, Ọ bu kwa n'opu-n'isi-ya ka ihe-ike-ya gāridakwasi.
- ¹⁷ M'gēkele Jehova dika ezi omume-Ya si di: M'gābùku kwa aha Jehova, bu Onye kachasi ihe nile elu, abù ọma.

ABỤ ỌMA 8

Jehova, Onye-nwe-ayi, Le otú aha-Gi di ebube n'uwa nile! Gi Onye tiyeworo ebube-Gi n'elu ígwé.

- ² I siwo n'ọnu umu-ntakiri na umu nānu ara tọ ntọ-ala ike, N'ih i ndi-nkpabụ-Gi, Ime ka onye-iro na onye nābò ọbò kwusi.
- ³ Mḅe m'huru elu-igwe-Gi, bú ọlu nkpisi-aka-Gi, Ọnwa na kpakpando nile, nke I doziworu;
- ⁴ Gini ka madu bu, na I nēcheta ya; Na nwa nke madu, na I nēleta ya?
- ⁵ I we me ya ka ọ fọduru ya nke-ntà ibu Chineke, I ji kwa nsọpuru na ima-nma kpube ya n'isi dika okpu-eze.
- ⁶ I nēme ya ka ọ nāchi ọlu nile nke aka-Gi abua; Ihe nile ka I doro n'okpuru ukwu-ya abua:
- ⁷ Ewu na aturu na ehi, ha nile, Ha na anu ọhia;
- ⁸ Nnunu elu-igwe, na azù nile nke oké osimiri, Bú ihe nke nāgabiga n'uzọ nile nke oké osimiri nile.
- ⁹ Jehova, Onye-nwe-ayi, Le otú aha-Gi di ebube n'uwa nile!

ABỤ ỌMA 9

M'gēji obim nile kele Jehova; M'gākọ kwa akukọ oké ọlu-Gi nile.

- ² M'gānuri ọnu, obim gātọkwam uto, nime Gi: M'gābùku aha-Gi abù ọma, Gi Onye kachasi ihe nile elu;
- ³ Mḅe ndi-irom laghachiri azu, Su ngongọ, si kwa n'iru Gi la n'iyi.
- ⁴ N'ih i na I kpewo ikpem ziri ezi na okwu-ikpem; I nọduru n'och eze, buru onye-ikpe nēme ezi omume.
- ⁵ I basiwo mba nile ọzọ nba, I mewo ka ndi nēmebi iwu la n'iyi, I hichapuwo aha-ha rue mḅe nile ebigbi-ebi.

- ⁶ Ndi-iro agwusiwo, ha bu nkponkpọ ebe rue m̀be ebighi-ebi; Ọzọ, obodo nile nke I ropuwo, Ncheta-ha, ọbuná nke obodo ahu, alawo n'yi.
- ⁷ Ma Jehova nānọdu dika eze rue m̀be ebighi-ebi: O doziwo oche-eze-Ya ikpe ikpe.
- ⁸ Ya onwe-ya gēkpe uwa dum madu bi ikpe n'ezi omume, Ọ gēkpe ndi nile di n'uwa ikpe n'izi-ezi.
- ⁹ Jehova bu-kwa-ra onye anāzọpia ulo-elu, Bú ulo-elu nke diri m̀be nile nke nkpa;
- ¹⁰ Ọzọ, ndi mara aha-Gi gātukwasi Gi obi; N'ih na I rapughi ndi nāchọ Gi, Jehova.
- ¹¹ Bùkuenu Jehova abù oma, bú Onye bi na Zaion: Gosinu omume-Ya nile n'etiti ndi nile di iche iche.
- ¹² N'ih na Onye nājuta ọbara ndi eburu ebu echetawo ha: O chezoghi iti-nkpu nke ndi ewedara n'ala.
- ¹³ Merem amara, Jehova; Hu nweda-n'alam nke sitere n'aka ndi nākpom asi, Gi Onye nēbulim elu site n'onu-uzọ-ama onwu;
- ¹⁴ Ka m'we kọ akukọ otuto-Gi nile: N'onu-uzọ-ama nile nke ada Zaion, Ka m'nuria ọnu na nzọputa-Gi.
- ¹⁵ Mba nile ọzọ emikpuwo n'olùlù ha mere: N'uḅu nke ha zobere ka anānwude ukwu-ha.
- ¹⁶ Jehova emewo ka amara Ya onwe-ya, ezi ikpe ka O kpeworo: N'ọlu nke ọbu-aka-ya abua ka amaworo onye nēmebi iwu dika n'onyà. Higgaion. Selah
- ¹⁷ Ndi nēmebi iwu gālaghachi n'ala mọ, Bú mba nile ndi nēchezo Chineke.
- ¹⁸ N'ih na ọ bughi rue m̀be ebighi-ebi ka agēchezọ ọbeyi, Olile-anyan nke ndi di ume-ala n'obi agaghi-ala n'iyi rue m̀be ebighi-ebi.
- ¹⁹ Bilie, Jehova; ekwela ka madu di ike: Ka ekpe mba nile ikpe n'iru Gi.
- ²⁰ Jehova, doro ha ihe-egwu: Ka mba nile mara na nání madu ka ha bu.

ABỤ ỌMA 10

Jehova, n'ih gini ka I nēguzo nēbe di anya? N'ih gini ka I nēzobe Onwe-gi na m̀be nile nke nkpa?

- ² Site na npako nke onye nēmebi iwu ka anāchu onye ewedara n'ala ọku ọku; Anējide ha na nzube nile nke ha chere.
- ³ N'ih na onye nēmebi iwu anyawo isi n'ihe nkpuru-obi-ya nāchọsi ike, Onye nērita uru nēzighi ezi ka ọ gọziwo-kwa-ra, o leliwo Jehova.
- ⁴ Onye nēmebi iwu, ka imi-ya si di elu, nāsi, Ọ dighi ajuju Ọ gāju. Nzube-ya nile nāsi, ọ dighi Chineke ọ bula di.
- ⁵ Uzọ-ya nile di ike na m̀be nile; Ikpé-Gi nile di n'ebe di elu kari èbe anyan-ya gēru: Ndi nile nākpabu ya, ọ nāpù megide ha na nleli.
- ⁶ o siwo n'obi-ya, Agaghi-ewezugam n'onodum: Rue ọbọ nile ọ dighi m̀be m'gānọ n'odi-njọ.
- ⁷ Onu-ya juputara n'ọbuba-iyi na aghughọ na mmegbu: N'okpuru ire-ya ka nmebu na ajo ihe di.
- ⁸ Ọ nānọdu n'ebe iche-anwu nke obodo ntà nile: N'ebe-nzuzo nile ka ọ nēbu onye nēmeghi ihe ọjọ: Anyan-ya abua nēwere nzuzo nyogide onye nāhuju anyan.
- ⁹ Ọ neche anwu n'ebe-nzuzo dika odum n'okwu-phia-ya: Ọ nēche anwu inwude onye ewedara n'ala: Ọ na-anwude onye ewedara n'ala, m̀be ọ dọbatara ya n'uḅu-ya.
- ¹⁰ Anāzọpia ya, ọ nāmakpu amakpu, Ndi nāhuju anyan adawo kwa n'ala site n'aka ndi-ya

nwere ume.

11 Ọ siwo n'obi-ya, Chineke echezọwo: O zobewo iru-Ya; ọ dighi m̀be Ọ huru ya.

12 Billie, Jehova; Chineke, welie aka-Gi elu: Echezọla ndi ewedara n'ala.

13 N'ihì gini ka onye nēmebi iwu leliworo Chineke? Ọ siwo n'obi-ya, I gaghi-aju ajuju.

14 I huwo ya; n'ihì na Gi onwe-gi nēlegide nmebu na nkpasu-iwe, itiyè ya n'aka-Gi: N'aka-Gi ka onye nāhuju anya nārapu onwe-ya; Onye nēyere nwa-n̄bei aka ka I buworo.

15 Tijie ogwe-aka nke onye nēmebi iwu; Onye ọjọ kwa, I gājuta nmebi-iwu-ya rue m̀be I gaghi-achọta ya.

16 Jehova bu Eze rue m̀be nile ebighi-ebi: Mba nile ọzọ esiwo n'ala-Ya lapu n'iyì.

17 I nuwo ihe ndi di ume-ala n'obi nāchọsi ike, Jehova: I nēdozi obi-ha, I nēme ka nti-Gi ge:

18 Ikpe nwa-n̄bei na onye anāzọpia azọpia ikpe, Ka madu nke sitere n'uwa we ghara ime ka madu ma kwa jijiji ọzọ.

ABỤ ỌMA 11

Na Jehova ka m'ḡabàworo: Ònu si aña si nkpuru-obim, Felaganu n'ugwu-unu dika nnunu?

2 N'ihì na, le, ndi nēmebi iwu nāzọ uta-ha ukwu ikwe ya, Ha edoziwo àkù-ha n'elu eriri-uta, Iḡa ndi obi-ha ziri ezi n'ochichiri.

3 N'ihì na anākwada ide nile; Gini ka onye ezi omume meworo?

4 Jehova nọ n'ulo uku Ya di nsọ, Jehova, n'elu-igwe ka oche-eze-Ya di; Anya-Ya nāhu, mbubere-any-a-Ya nānwa, umu madu.

5 Jehova n'anwa onye ezi omume: Ma onye nēmebi iwu na onye nāhu ihe-ike n'anya ka nkpuru-obi-Ya nākpọ asì.

6 Ya me ka iḡudu zokwasi ndi nēmebi iwu dika miri-ozuzo; Ka ọku na brimstone na ifufe di ọku buru òkè ìko-ha.

7 N'ihì na onye ezi omume ka Jehova bu; ezi omume ka Ọ huru n'anya: Ndi ziri ezi gāhu iru-ya.

ABỤ ỌMA 12

Jehova, zọputa; n'ihì na onye-ebere agwusiwo; N'ihì na ndi kwesiri ntukwasi-obi agwupuwo n'etiti umu madu.

2 Ihe-efu ka ha nēkwurita, otù onye na ibe-ya: Eḡubere-ọnu nke nēkwu okwu ire-utọ na obi abua ka ha ji ekwu.

3 Ka Jehova bipu eḡubere-ọnu nile nke nekwu okwu ire-utọ, Na ire nke nēkwu oké ihe:

4 Ndi siworo, Ayi nēme ire-ayi ka ọ di ike; Eḡubere-ọnu-ayi di n'akuku ayi: ònye ka ayi nwere dika onye-nwe-ayi?

5 N'ihì ipunara ndi ewedara n'ala ihe, n'ihì isu-ude nke ndi-ọḡeye, Uḡu a ka M'gēbili, ka Jehova kwuru; M'gēdo ya na nzọputa nke o nēkusi ume ike inwe.

6 Okwu-ọnu Jehova nile bu okwu-ọnu di ọcha; Ha bu ọla-ọcha anuchaworo n'ite-nnucha nke nērusa n'ala, Nke esichaworo uḡò asa.

⁷ Gi onwe-gi, Jehova, gēdebe ha, I gēchezi ha ka ha pua n'aka ọbọ a rue m̀be ebighi-ebi.

⁸ Ndi nēmebi iwu nējeghari buruburu, M̀be anēbuli ihe jọburu onwe-ya elu n'ebe umu madu nọ.

ABỤ ỌMA 13

Jehova, r̀ue ole m̀be ka I gēchezom ebighi-ebi? R̀ue ole m̀be ka I gēzonarim iru-Gi?

² R̀ue ole m̀be ka m'gēdo ndum-odu nile nime nkpuru-obim, Nēru újú n'obim n'ehihie nile? R̀ue ole m̀be ka agēbuli onye-irom elu ibu onye-isim?

³ Legide anya, zam, Jehova, Chinekem: Nye anyam abua ìhè, ka m'we ghara iraru ura ọnwu;

⁴ Ka onye-irom we ghara isi, Akariwom ya n'ike; Ka ndi-nkpabum we ghara iteghari egwú ọ̀nù m̀be anēwezugam n'ọ̀nọdum.

⁵ Ma ọ bu ebere-Gi ka mu onwem tukwasiworo obi; Ka obim tegharia egwú ọ̀nù na nzọputa-Gi:

⁶ a m'bùkue Jehova abù, N'ìhi na Ọ mesowom nke-oma.

ABỤ ỌMA 14

Onye-nzuzu asiwo n'obi-ya, Ọ dighi Chineke ọ bula di. Ha ebibiwo onwe-ha, ha emewo ka omume-ha buru ihe-árú; Ọ dighi onye nēme ezi ihe.

² Jehova siri n'elu-igwe lekwasi umu madu anya, Ihu ma ọ di onye nwere uche, Nke nāchọ Chineke.

³ Ha nile ewezugawo onwe-ha; ha aḅaruwo n'otù dika miri; Ọ dighi onye nēme ezi ihe, ọ dighi ọbuná otù onye.

⁴ Ndi nile nālu ajọ ihe, hà amaghi ihe? Bú ndi riworo nri site na-iri ndi m, Ma ha akpọkughi Jehova.

⁵ N'ebe ahu ka ha turu oké egwu; N'hi na Chineke nọ n'ọbọ onye ezi omume.

⁶ Unu nēme ndum-odu nke onye ewedara n'ala ka ọ buru ihe-ihere, N'ìhi na Jehova bu ebe-nḅabà-ya.

⁷ Ọ gādim nọ nma ma asi na nzọputa Israel esi na Zaion puta! M̀be Jehova gēji me ka ndọta-n'agha ndi-Ya lata, Ka Jakob tegharia egwú ọ̀nù, ka Israel ñuria ọ̀nù.

ABỤ ỌMA 15

Jehova, ònye gānọ dika ọbìà n'ulo-ikwu-Gi? Ònye gēbi n'ugwu nsọ Gi?

² Onye nēje ije n'izu-okè, nke nālu kwa ọlu ezi omume, Nke nēkwu kwa ezi-okwu n'obi-ya.

³ O jighi ire-ya kwue okwu-azu, Ọ meghe madu-ibe-ya ihe ọjọ, O bulighi kwa ita-uta megide onye-aḅata-obi-ya.

⁴ Eledawo onye ajuru aju anya n'anya-ya, Ma ndi nātu egwu Jehova ka ọ nā-asọputu. Ọ ñuwo iyi nke gēmejọ ya onwe-ya, ma ọ dighi-aḅanwe okwu-ya.

⁵ Ọ nyeghi ego-ya inara uma, Ọ naraghi kwa ihe-iri-ngo megide onye nēmeghi ihe ọjọ. Onye nēme ihe ndia, agaghi-ewezuga ya n'ọ̀nọdu-ya rue m̀be ebighi-ebi.

ABỤ ỌMA 16

Debem, Chineke: n'ihì na aḅabàwom nime Gí.

² Asiwom Jehova, Onye-nwem ka I bu: Ọ̀di-nmam adighi-eru Gí aru.

³ Asiwokwam ndi nsọ ndi nọ n'uwá, Na ndi di ebube nke ọ bu nání ihe-ha nātọm utọ:

⁴ Ihe-nḅu-ha gāba uba, bú ndi were chi ọzọ n'ọ̀nọdu Jehova: M'gaghi-awusi àjà-ihe-ọ̀nụ́nụ́-ha nke ọ́bara, M'gaghi-eburu kwa aha-ha n'elu eḅuḅere-ọ̀num.

⁵ Jehova bu òkè nke ihe m'ketara na ìkom: Gí onwe-gi nējide ihe rurum n'ife-nzà.

⁶ Udọ-ọ̀tùtù nile adaworom n'ebe di utọ; N'ezie ihe-nketam dim ezi nma.

⁷ M'gāgozi Jehova, Onye duworom ọdu: Ọzọ, akurum abua nādọm aka na nti n'abali nile.

⁸ Edowom Jehova n'irum mḅe nile: N'hi na Ọ nọ n'aka-nrim, agaghi-ewzugam n'ọ̀nọdum.

⁹ N'ihì nka obim aḅuriwo ọ̀nụ́, nsọ́puru eteghariwo kwa egwú ọ̀nù: Ọzọ anu-arum gēbi na ntukwasi-obi.

¹⁰ N'ihì na I gaghi-arapuru ala-mọ́ nkpuru-obim; I gaghi-enye onye-ebere-Gí ka ọ hu nbibi.

¹¹ I gēme ka m'mara uzọ ndu: Ojuju-afọ ọ̀nù di n'iru Gí; E! utọ di iche iche di n'aka-nri-Gí ebighi-ebi.

ABỤ ỌMA 17

Jehova, nuru ezi omume, ña nti n'iti-nkpum; Ge nti n'ekperem, nke m'nējighi eḅuḅere-ọ̀nu aghughọ kpe.

² Ka ikpém si n'iru Gí puta; Anya-Gí nāhu izi-ezi.

³ I nwawo obim; I letawom n'abali; I nuchawom, ma I dighi-achọputa ihe; Ezubewom na ọ̀num agaghi-agabiga ókè.

⁴ Ma ọ́lu madu, site n'okwu eḅuḅere-onu-Gí Ka mu onwem leziworo uzọ nile nke onye nēme ihe-ike anya.

⁵ Nzọ-ukwum nile ejidewo okporo-uzọ-Gí nile, Ewezugaghi ije-ukwum n'ọ̀nọdu-ha.

⁶ Mu onwem akpọkuwo Gí, n'ihì na I nāzam, Chineke: Tọ́rọm nti-Gí n'ala, nuru okwu-ọ̀num.

⁷ Me ka ebere-Gí nile guzo iche, Gí Onye jì aka-nri-Gí azọputa ndi naḅabà nime Gí Site n'iru ndi nēbili imegide ha.

⁸ Debem dika nwa-anya-Gí, Zobem n'okpuru òdò nkù-Gí,

⁹ Site n'iru ndi nēmebi iwu, ndi nāpunaram ihe, Bú ndi-irom nēmegide nkpuru-obim, ndi nāḅam buruburu.

¹⁰ Ha ekpuchiwo obi-ha mara abuba: Ha ejiwo ọ̀nu-ha kwue okwu nime npako.

¹¹ Uḅu a ha di ayi buruburu na nzọ-ukwu-ayi: Ha nēdo anya-ha ime ka ayi ruru ala.

¹² Oyiya di ka ọ́dum nke agu idọ́ḅu anu nāgusi ike, Na dika nwa-ọ́dum nke nānọdu n'ebe-nzuzo.

¹³ Bilie, Jehova, Buru ya uzọ, me ka o ruru ala: Me ka nkpuru-obim ḅapu n'aka ndi nēmebi iwu site na mma-agha-Gí;

¹⁴ N'aka madu site n'aka-Gí, Jehova, N'aka madu nke uwa, ndi òkè-ha bu na ndu a, Ndi I nēmeju afọ-ha n'ihe-Gí atukọ́bara atukọ́ba: Afọ nēju ha n'umu, Ha we rapuru umu-ntakiri-ha ihe-ha fọ́duru.

¹⁵ Mu onwem, n'ezie omume ka m'gāhu iru-Gí: Ka afọ jum n'udi gi, mḅe m'tetara.

ABỤ ỌMA 18

Anamahu Gi n'anya nke-uku, Jehova, bú ikem.

² Jehova bu nkumem di elu, na ebem ewusiri ike, na onye nēme ka m̄p̄apu; Ọ bu Chinekem, na oké nkumem, anamaḅabà nime Ya; Ọ bu ọtam, na mpi nke nzọputam, na ulo-elum.

³ Onye anēto eto ka Ọ bu, anamakp̄oku Jehova: Ewe zọputam n'aka ndi-irom.

⁴ Udò nile nke ọnwu ḅaram buruburu, Miri-iyi nile nke ihe jọḅuru onwe-ya nēme kwa ka m'tua egwu.

⁵ Udò nile nke ala-mọ dim buruburu: Ọnyà nile nke ọnwu biara n'irum.

⁶ Anamakp̄oku Jehova nime nkpà kparam, Ọ bu Chinekem ka m'nētiku: O nēsi n'ulo uku Ya nu olum, Nkpu m'tikuru Ya we ba na nti-Ya abua.

⁷ Ala we me nkpatu ma kwa jijiji, Ntọ-ala nile nke ugwu nile nāma kwa jijiji, Ewe me ka ha me nkpatu, n'ihì na iwe-Ya di ọku.

⁸ Anwuru-ọku rigoro n'imi-Ya, Ọku nēsi kwa n'ọnu-Ya ripia: Afunwuru icheku site na ya.

⁹ O rulata-kwa-ara elu-igwe, rida; Oké ọchichiri di kwa n'okpuru ukwu-Ya abua.

¹⁰ O we nọkwasi n'elu cherub dika inyinya, we felie: O we fesie ike n'elu nkù ifùfè.

¹¹ Ọ nēdo ọchichiri ka ọ buru ebe-nzuzo-Ya, ka ọ buru ulo-ntu-Ya nke di Ya buruburu; Bú ọchichiri miri, igwe-oji ḅara ọchichiri nke mbara-ígwé.

¹² Site n'onwunwu nke nēnwu n'iru Ya igwe-oji-Ya nile nke ḅara ọchichiri gabigara, Akú-miri-ígwé na icheku ọku.

¹³ Jehova we ma éḅè-elu-igwe n'elu-igwe, Onye kachasi ihe nile elu nēme kwa ka olu-Ya da; Ákú-miri-ígwé na icheku ọku.

¹⁴ O we ḅa àkú-Ya, me ka ha ḅasa; Ọtutu àmùmà kwa, O we chusa ha.

¹⁵ Ewe hu ebe nile miri si erù, Anēkpughe kwa ntọ-ala nile nke elu-uwa dum madu bi, Site n'ibasi-nba-ike-Gi, Jehova, Site nume nke iku-ume nke imi-Gi.

¹⁶ O si n'elu zìe, kurum, Dọputam n'ọtutu miri.

¹⁷ Ọ nānaputam n'aka onye-irom di ike, Na n'aka ndi nākp̄om asì, n'ihì na ha nwere ume karim.

¹⁸ Ha nābia n'irum n'ubọchi nhuju-anyam: Ma Jehova burum ihe-ndabere.

¹⁹ O we me ka m'puta rue ebe sara mbara; Ọ nādọputam, n'ihì na ihem tọrọ Ya utọ.

²⁰ Jehova nēnyeghachim dika ezi omumem si di; Dika idi-ọcha akam abua si di, otú a ka O nēmeghachim ọzọ.

²¹ N'ihì na edebewom uzọ nile nke Jehova, Emebighikwa m iwu n'ipu n'aka Chinekem.

²² N'ihì na ikpé-Ya nile di n'irum, Ukpuru-Ya kwa, adighm-ewezuga ha n'ebe m'nọ.

²³ M'we zue okè n'ebe Ọ nọ, Edebe-kwa-ram onwem pua n'ajo omumem.

²⁴ Jehova we meghachim dika ezi omumem si di, Dika idi-ọcha akam abua n'anya-Ya si di.

²⁵ N'ebe onye-ebere nọ I gēgosi Onwe-gi onye-ebere; N'ebe nwoke zuru okè nọ I gēgosi Onwe-gi onye zuru okè;

²⁶ N'ebe onye di ọcha nọ I gēgosi Onwe-gi onye di ọcha; Ma n'ebe onye ḅagoro aḅagọ nọ I gēgosi Onwe-gi onye-nḅá.

²⁷ N'ihì na Gi onwe-gi gāzọputa ndi ewedara n'ala; Ma anya npako, I gēme ka ha di ala.

²⁸ N'ihì na Gi onwe-gi gāmuye oriḡnam: Jehova, bú Chinekem, nēme kwa ka ọchichirim nwue enwu.

²⁹ N'ihì na m'nēsìte na Gi ḅa ọsọ ichu usu ndi nāpunara madu ihe; Anamesite kwa na Chinekem wubiga mḅidì.

- ³⁰ Chineke, uzọ-Ya zuru okè: Okwu-ọnu Jehova bu ihe anuchara anucha; Ọta ka Ọ buru ndi nile nke nābàbà nime Ya.
- ³¹ N'ihì na ònye bu Chineke, ma-ọbughi Jehova? Ònye bu kwa oké nkume, ma-ọbughi Chineke-ayi?
- ³² Ọ bu Chineke Nke jì ike kem dika ihe-ọkiké, Ọ nēme kwa ka uzọm zue okè.
- ³³ O nēdozi ukwum ka ha di ka ukwu nne-ele: N'elu ebem di elu ka O nēguzokwam.
- ³⁴ O nēzi akam abua ibu agha; Ogwe-akam abua nārọgọ kwa uta ọla.
- ³⁵ I nyewokwam ọta nzọputa-Gi: Aka-nri-Gi nākwagidekwam, Ume-ala-n'obi nke Gi nēmekwam ka m'ba uba.
- ³⁶ I nēme ka nzọ-ukwum sa mbara n'okpurum, Nkwonkwo-ukwum aḅuchapughi kwa.
- ³⁷ Anamachu ndi-irom, we rue ha aru: Adighm-alaghachi kwa rue mḅe emere ka ha gwusia.
- ³⁸ Anam akwatu kwa ha, ha apughi kwa ibili ọzọ: Ha nāda n'okpuru ukwum abua.
- ³⁹ I nēji kwa ike kem dika ihe-ọkiké ibu agha: I nēme ka ndi nēbili imegidem ruru ala n'okpurum.
- ⁴⁰ Ndi-irom, I nyewokwam olu-ha Ndi nākpọm asì, anamekpochapu kwa ha.
- ⁴¹ Ha nēti nkpu ka eyere ha aka, ma ọ dighi onye nāzọputa ha: Ha nētiku Jehova, ma Ọ zaghi ha.
- ⁴² Anamasu kwa ha me ka ha di ka ájá n'iru ifufe: Dika apiti èzí ka m'nāwupu ha.
- ⁴³ I nēme ka m'ḅapu n'ilu-ògù nile nke ndim; I nēdom onye-isi mba nile ọzọ Ndi m'nāmaghi gēfè m òfùfè.
- ⁴⁴ Mḅe ha nuru na nti ha nēgem nti: Ndi ala ọzọ nērube isi aghughọ n'okpurum.
- ⁴⁵ Ndi ala ọzọ nāta aru, Ma jijiji, si n'ebe-nmechibido-ha puta.
- ⁴⁶ Jehova nādi ndu; Onye agoziri agozi ka oké nkumem bu kwa; Chineke nke nzọputam di kwa elu:
- ⁴⁷ Bú Chineke ahu Nke nābọrọm ọbò, We duru ndi di iche iche bia n'okpurum.
- ⁴⁸ Ọ nēme ka m'ḅaputa n'aka ndi-irom: I nēwelikwam elu kari ndi nēbili imegidem: I nānaputam n'aka madu nēme ihe-ike.
- ⁴⁹ N'ihì nka ka m'gēkele Gi, Jehova, n'etiti mba nile, Aha-Gi ka m'gābùku kwa abù ọma.
- ⁵⁰ Ọ nēme ka nzọputa eze-Ya di uku; Ọ nēme-kwa-ra onye nke Ya etere manu ebere, Bú Devid, Ọ nēme-kwa-ra nkpu-ya ebere, rue mḅe ebighi-ebi.

ABỤ ỌMA 19

Elu-igwe nākọ nsọpuru Chineke; Ọ bu kwa ọlu aka-Ya ka mbara elu-igwe nēgosi.

- ² Otu ubochi na-agwa ubochi-ibe-ya okwu-onu nuba, Otu abali nekwuputa-kwa-ra abali-ibe-ya ihe-omuma.
- ³ Okwu-ọnu adighi, ọ dighi kwa okwu di; Anughi olu-ha.
- ⁴ N'uwa nile ka eriri-ọtùtù-ha puworo jezue, Na nsọtu elu-uwa dum madu bi ka okwu-ha puwo-kwa-ra jezue. O doworo anyanwu ulo-ikwū nime ha.
- ⁵ Anyanwu ahu di kwa ka nwoke nālu nwunye ọhu nke nēsi n'ulo-ndina-ya puta, Obi nāto ya utọ dika nwoke di ike iḅaso uzọ-ya.
- ⁶ Site n'otù nsọtu elu-igwe ka nputa-ya di, Iḅa-buruburu-ya diru kwa nsọtu-ya nile: Ọ dighi kwa ihe ezonarioworo okpom-ọku-ya.
- ⁷ Iwu Jehova zuru okè, nēweghachi nkpu-obi: Ihe-àmà Jehova kwesiri ntukwasi-obi,

nēme ka onye nēnweghi uche mara ihe.

⁸ Ukpuru nile Jehova tọrọ ziri ezi, nēme ka obi nūria ọnu: Ihe Jehova nyere n'iwu nēnwu enwu, nēnye anya ihè.

⁹ Egwu Jehova di ọcha, nēguzo rue m̀be ebighi-ebi: Ikpé nile nke Jehova bu ezi-okwu, ha nile ziri ezi n'otù.

¹⁰ Ihe anāchọsi ike ka ha bu, kari ọla-edo, e, kari ọtutu ọla-edo anuchara anucha: Ha di kwa utọ kari manu-añu bú nke si n'ubụbọ-manu-añu nātasi.

¹¹ Ọzọ, eji ha ọọ orù-Gi aka na nti: N'idebe ha ka ọkpukpu-ọlu riri nne nāputa.

¹² Nmeghie emehieworo n'amaghi-ama, ọnye ga-agbaghara ha? Guam n'onye ikpe ihe-nzuzo nile nāmaghi.

¹³ Ọchi kwa orù-Gi na nmeghie-nganga; Ekwela ka ha nāchim: m̀be ahu ka m'gēzu okè, Agāgukwam n'onye ikpe njehie riri nne nāmaghi.

¹⁴ Ka okwu nile nke ọnum na ntughari nke obim buru ihe nātọ utọ n'iru Gi, Jehova, bú oké nkumem, na onye-nbaputam.

ABỤ ỌMA 20

Jehova za gi n'ubọchi nkpa, Aha Chineke nke Jakob me ka i nọ n'elu;

² Si n'ebe nsọ Ya zìe iye-aka-gi, Si kwa na Zaion kwagide gi;

³ Ya cheta onyinye-gi nile i nyeworo inata iru-oma, Ya nara kwa àjà-nsure-oku-gi dika abuba; Selah

⁴ Ya nye gi dika obi-gi si acho, Mezu kwa ndum-odu-gi nile.

⁵ Ayi gēti nkpu ọ̀nù na nzọputa-Gi, Ọ bu kwa n'aha Chineke-ayi ka ayi gākwuba ọkọlọtọ-ayi nelu: Jehova mezue ariri-ọ-gi nile.

⁶ Ubu a ka m'maworo na Jehova azọputawo onye nke Ya etere manu; O gēji idi-ike nke nzọputa nke aka-nri-Ya Za ya site nelu-igwe-Ya di nsọ.

⁷ Ufodu nēhota ubo-ala, ndi ọzọ inyinya: Ma ayi onwe-ayi nēhota aha Jehova, bú Chineke-ayi.

⁸ Ndi ahu eruruwo ala, da kwa ada: Ma ayi onwe-ayi ebiliwo, we guzo onwe-ayi ọtọ.

⁹ Jehova, zọputa eze: Ya za ayi n'ubọchi ayi kpokuru Ya.

ABỤ ỌMA 21

Jehova, n'ike-Gi ka eze nānuri ọnu; Le kwa otú ọ nēteghari egwú ọ̀nù nke-uku na nzọputa-Gi!

² Ọ bu ihe obi-ya nāchọsi ike ka I nyeworo ya, I ọochighi kwa ariri ebuere-ọnu-ya. Selah

³ N'ihì na I ji ngozi nke ọdi-nma zute ya: I nātukwasi okpu-eze nke ọla-edo anuchara anucha n'isi-ya.

⁴ Ndu ka Ọ riri n'aka-Gi, I nyewo ya ndu ahu, Bú ubọchi ndu di ogologo rue m̀be nile ebighi-ebi.

⁵ Nsọpuru-ya di uku na nzọputa-Gi: Ebube na ima-nma ka I nātukwasi ya.

⁶ N'ihì na I nēme ya ka ọ buru ngozi rue m̀be ebighi-ebi: I nēwere ọ̀nù me ka ọ nūria n'iru Gi.

⁷ N'ihì na eze nātukwasi Jehova obi, Site kwa n'ebere nke Onye kachasi ihe nile elu agaghi-ewuzuga ya n'ọ̀nọdu-ya.

- ⁸ Aka-Gi gāchọputa ndi-iro-Gi nile: Aka-nri-Gi gāchọputa ndi nākpọ Gi asì.
- ⁹ I gēme ha ka ha di ka ite-ọku uku di ọku na m̀be I ji me ka ha hu iru-Gi: Jehova gēloda ha n'īwe-Ya, Ọku gēripiā kwa ha.
- ¹⁰ I gēme ka nkpuru-ha si n'uwa la n'iyì, Umu-ha kwa, site n'etiti umu madu.
- ¹¹ N'ihì na ha setipuru ihe ọjọ megide Gi: Ha chère ihe-nzube nke ha nāpughi ime.
- ¹² N'ihì na I gēme ka ha ́akuta azu, I gēji udọ-uta-I dozi àkú imegide ha n'iru.
- ¹³ Jehova, me Onwe-gi ka I di elu n'ike-Gi: Ayi gābù abù, bùku kwa idi-ike-Gi abù ọma.

ABỤ ỌMA 22

Chinekem, Chinekem, n'ihì gini ka I rapurum? N'ihì gini ka I nọ m n'ebe di nzọputam na okwu nile nke ọbụbọ-ujam anyā?

- ² Chinekem, anamakpọ òkù n'ehihie, ma I dighi-aza; N'abali kwa, ma ọ dighi inọ-jū m'nwere.
- ³ Ma Gi onwe-gi di nsọ, Gi Onye nānọkwasi n'otuto nile nke Israel dika oche-eze.
- ⁴ Na Gi ka nna-ayi-hà tukwasiri obi: Ha tukwasiri obi, I we me ka ha ́apu.
- ⁵ Gi ka ha tikuru, eme-kwa-ra ka ha wepuga onwe-ha: Na Gi ka ha tukwasiri obi, ihere emeghi kwa ha.
- ⁶ Ma mu onwem bu idide, ọ bughi kwa madu ka m'bu; Abum ihe-ita-uta nke mmadu, na onye ndim neleda anyā.
- ⁷ Ndi nile ndi nāhum nāchìm ọchi: Ha na-enu ọnu, fufè isi, si,
- ⁸ Turu onwe-gi rue Jehova aru; Ya me ka ọ ́apu: Ya naputa ya, n'ihì na ihe-ya atọwo Ya utọ.
- ⁹ Otú ọ di, Gi onwe-gi bu onye meworo ka m'waputa n'afọ nnem: I nēme ka m'tukwasi obi m̀be m'nọ nara nnem.
- ¹⁰ Na Gi ka atukwasirim site n'àkpà-nwa: Site n'afọ nnem ka Gi onwe-gi bu Chinekem.
- ¹¹ Anọlam n'ebe dí anyā; n'ihì na nkpaḅu di nso; N'ihì na ọ dighi onye nēyerem aka.
- ¹² Ọtutu oke-ehi dim buruburu: Oke-ehi di ike nke Beshan aḅawom buruburu.
- ¹³ Ha asaghepuwo ọnu-ha n'arum, Dika ọdum nke nādọḅu anu, nke nāḅọ kwa uja.
- ¹⁴ Dika miri ka awusiworom, Ọkpukpum nile ekesawo onwe-ha: Obim aghọwo ihe dika wax; Ọ lọwo miri n'etiti afọm.
- ¹⁵ Ikem akpọwo nku di ka osisi; Irem nārapara kwa n'aḅam; Ọ bu kwa n'ájá ọnwu ka I nātọḅọm.
- ¹⁶ N'ihì na nkita dim buruburu: Nzukọ ndi nēme ihe ọjọ aḅawom buruburu; Ha nādupú akam abua na ukwum abua.
- ¹⁷ Anamagu ọkpukpum nile ọnu; Ndi ahu nēlegide nēlekwam anyā:
- ¹⁸ Ha nēkèrè onwe-ha uwem, N'elu ihe m'nēyi n'aru ka ha nēfe kwa nzà.
- ¹⁹ Ma Gi onwe-gi, Jehova, anọla n'ebe di anyā: Gi ikem, bia ọsọsọ iyerem aka.
- ²⁰ Naputa nkpuru-obim na mma-agma; Naputa nkpuru-obi m'nwere nání ya náka nkita.
- ²¹ Zọputam n'ọnu ọdum; Ọzọ, site na mpi atu ka I zaworom.
- ²² Agamakoro umu-nnem aha-Gi: N'etiti nkpokota-Gi ka m'gèto Gi.
- ²³ Ndi nātu egwu Jehova, tonu Ya; Unu nile, bú nkpuru nke Jakob, sọpurunu Ya; Tu-kwa-nu ujọ Ya, unu nkpuru nile nke Israel.
- ²⁴ N'ihì na O ledaghi nweda-n'ala nke onye ewedara n'ala anyā, Ọ kpọghi kwa ya ihe-árú; O zonarighi kwa ya iru-Ya; Ma m̀be o tikuru Ya, Ọ nuru olu-ya.

- ²⁵ N'ebe I nọ ka otutom si bia nime nkpọkọta-Gi bara uba: M'gākwughachi nkwa nile n'iru ndi nātu egwu Ya.
- ²⁶ Ndi di ume-ala n'obi gēri ihe, riju kwa afọ: Ha gēto Jehova, bú ndi nāchọ Ya: Ka obi-unu di ndu rue m̄be ebighi-ebi.
- ²⁷ Nsọtu nile nke uwa gēcheta, laghachikute kwa Jehova: Aḅuru nile nke mba nile gākpọ kwa isi ala n'iru Gi.
- ²⁸ N'ih na ọ bu Jehova nwe ala-eze: Ọ nāchi kwa mba nile.
- ²⁹ Ndi bara uba nile nke uwa gēri ihe, kpọ kwa isi ala: N'iru Ya ka ndi nile ndi nārda n'ájá gēruru ala, Ha na onye nēdebeghi nkpuru-obi-ya ndu.
- ³⁰ Otù nkpuru gēfè Ya òfùfè; Agākọrọ ọbọ ọzọ akukọ a bayere Onye-nwe-ayi.
- ³¹ Ha gābia gosi otù ndi agāmuputa n'iru ezi omume-Ya, Na O mewo ya.

ABỤ ỌMA 23

Jehova bu onye nāzùm dika aturu; ó dighi ihe kọrọm.

- ² N'ebe-ita-nri nke ahihia ndu ka O nēme ka m'makpu: N'akuku miri nke izu-ike ka Ọ nedum nwayo.
- ³ Ọ nēweghachi nkpuru-obim: Ọ nēdum n'uzọ nile nke ezi omume n'ih aha-Ya.
- ⁴ Ọzọ, asi na ejem ije na ndagwurugwu onyinyo ọnwu, M'gaghi-atu egwu ihe ọjọ ọ bula; n'ih na Gi onwe-gi nọyerem: Ndele-Gi na nkpa-n'aka-Gi, ha onwe-ha nākasim obi.
- ⁵ I nēdo table n'usoro n'irum n'anya ndi nākpabum: I tewo isim manu; ikom bu inwebiga-ihe-ókè.
- ⁶ Nání idi-nma na ebere gābasom ubochi nile nke ndum: M'gēbi kwa n'ulo Jehova rue ogologo ubochi nile.

ABỤ ỌMA 24

Jehova nwe uwa na ùjú-ya; Elu-uwa dum madu bi na ndi bi nime ya.

- ² N'ih na Ya onwe-ya atọwo ntọ-ala-ya n'elu oké osimiri nile, Me kwa ka o guzosie ike n'elu osimiri nile.
- ³ Ònye gārigo n'ugwu Jehova? Ònye gēguzosi kwa ike n'ebe nsọ Ya?
- ⁴ Onye nwere ọbu-aka abua nēmeghi ihe ọjọ, na obi di ọcha; Onye nēbulighi nkpuru-obi-ya nye ihe-efu, Ọ ñughị kwa iyi aghughọ.
- ⁵ Ọ gānata ngozi n'aka Jehova, Na ezi omume naka Chineke nke nzọputa-ya.
- ⁶ Nka bu ọbọ nke ndi nācho Ya, Bú ndi nāchọsi iru-Gi ike, Chineke nke Jakob. Selah
- ⁷ Ọnu-uzọ-ama, bulienụ isi-unu elu; Ka ebuli kwa unu elu, ọnu-uzọ ebighi-ebi: Eze ebube gābata kwa.
- ⁸ Ònye kwa bu Eze ebube a? Ọ bu Jehova, Nke bu dīnkpà na dike, Ọ bu Jehova, Nke bu dike n'agha.
- ⁹ Ọnu-uzọ-ama, bulienụ isi-unu elu; Buli-kwa-nu ha elu, ọnu-uzọ ebighi-ebi: Eze ebube gābata kwa.
- ¹⁰ Ònye ka Ọ bu, bú Eze ebube a? Ọ bu Jehova nke usu nile nke ndi-agha, Ya onwe-ya bu Eze ebube a.

ABỤ ỌMA 25

Gi, Jehova, ka m'nēbuliri nkpuru-obim.

² Chinekem, na Gi ka m'tukwasiworo obi, Ekwela ka ihere mem; Ekwela ka obi ndi-irom tọ ha utọ n'arum.

³ Ọzọ, ndi nile ndi nēle anya Gi, ihere agaghi-eme ha: Ihere gēme ndi nāghọ aghughọ n'efu.

⁴ Jehova, me ka m'mara uzọ-gi nile; Zím okporo-uzọ-Gi nile.

⁵ Mem ka m'zọ ije n'ezi-okwu-Gi, Gi zíkwa ihē; N'ihī na Gi onwe-gi bu Chineke nke nzọputam; Gi ka m'nēle anya Gi ogologo ubochi nile.

⁶ Cheta obi-ebere-Gi nile, Jehova, ha na ebere-Gi nile; N'ihī na site na m̄be ebighi-ebi ka ha diworo.

⁷ Echetala nmehie nile m'mehiere n'okorobiam, ha na njehiem nile: Dika ebere-Gi si di Gi onwe-gi chetam, N'ihī idi-nma-Gi, Jehova.

⁸ Onye di nma na onye ziri ezi ka Jehova bu: Nihi nka ka Ọ nēzi ndi-nmehie ihē n'uzọ.

⁹ Ọ nēme ka ndi di ume-ala n'obi zọ ije n'ikpé: Ọ nēzi kwa ndi di ume-ala n'obi uzọ-Ya.

¹⁰ Okporo-uzọ nile nke Jehova bu ebere na ezi-okwu N'ebe ndi nēchezi ọbụba-ndu-Ya na ihē-àmà-Ya nile nọ.

¹¹ N'ihī aha-Gi, Jehova, Ịaghara ajọ omumem, n'ihī na o riri nne.

¹² Ònye ka ọ bu, bú nwoke nātu egwu Jehova? O gēzi ya ihē n'uzọ ọ nārọputa.

¹³ Nkpuru-obi-ya gānọ ọnọdu-abali n'ọdi-nma, Nkpuru-ya gēnweta kwa ala.

¹⁴ Ịzù nzuzo Jehova diri ndi nātu egwu Ya; Ya na ọbụba-ndu-Ya, ime ka ha mara ihē.

¹⁵ Anyam abua di n'ebe Jehova nọ m̄be nile; N'ihī na Ya onwe-ya gēme ka ukwum abua si n'ụbụ puta.

¹⁶ Chem iru, me-kwa-ram amara; N'ihī na onye nání ya nọ na onye ewedara n'ala ka m'bu.

¹⁷ Ahuhu nile nke obim sara mbara: Me ka m'si na nkpàm nile puta.

¹⁸ Hu nweda-n'alam na ọnọdu ọjọm; Bupu kwa nmehiem nile.

¹⁹ Hu ndi-irom, n'ihī na ha di ọtutu; Ha ji ikpọ-asi nke na-eme ihē-ike kpọm asi.

²⁰ Debe nkpuru-obim, naputakwam: Ekwela ka ihere mem, n'ihī na aḅabàwom nime Gi.

²¹ Ka izu-okè na izi-ezi chezim, N'ihī na elewom anya Gi.

²² Chineke, Ịaputa Israel Na nkpa-ya nile.

ABỤ ỌMA 26

Kpem ikpe, Jehova, n'ihī na mu onwem ejewo ije n'izu-okè: Ọ bu kwa na Jehova ka m'tukwasiworo obi, ukwum adighi-aḅuchapu.

² Nwà m, Jehova, nwaputakwam; Nucha akurum abua na obim.

³ N'ihī na ebere-Gi di n'iru anyam; Ejeghariwokwam n'ezi-okwu-Gi.

⁴ Mu na madu efu anọkọghị; Mu na ndi-iru-abua adighi-abàkọ kwa.

⁵ Akpọwom nkpọkọta ndi nēme ihē ọjọ asì, Mu na ndi nēmebi iwu adighi-anọkọ kwa.

⁶ Agamakwo ọbu-akam abua na-emeghi-ihē-ọjọ; We Ịa ebe-ichu-àjà-Gi buruburu otú a, Jehova:

⁷ Ime ka ege nti olu ekele, Na ikọ akukọ bayere oké ọlu-Gi nile.

⁸ Jehova, ahuwom ebe-obibi nke ulo-gi n'anya, Ya na ọnọdu nke ebe-obibi nke ebube-Gi.

⁹ Achikọtala nkpuru-obim na ndi-nmehie n'otù, Achikọta-kwa-la ndum na ndi-ọbara n'otù:

- ¹⁰ Ndi nzube oḡo di n'ka-ha, Aka-nri-ha juputa-kwa-ra n'iri-ngo.
- ¹¹ Ma mu onwem, n'izu-okèm ka m'gēje ije: Ẹputam, me-kwa-ram amara.
- ¹² Ukwum eguzowo n'ala di lari: Nime nkpọkọta madu nile ka m'gāgọzi Jehova.

ABỤ ỌMA 27

Jehova bu ihèm na nzọputam; ònye ka m'gātu egwu? Jehova bu ebe siri ike nke ndum; ònye ka m'gātu oké egwu?

- ² Mḡe ndi nēme ihe oḡo biarurum nso iri anu-arum, Bú ndi nākpabum na ndi-irom, ha onwe-ha suru ngongọ, da n'ala.
- ³ Ọ buru na ọmuma-ulo-ikwū ndi-agha ama ulo-ikwū-ha imegidem, Obim agaghi-atu egwu: Ọ buru na agha ebilie imegidem, Na nka ka mu onwem nātukwasi obi.
- ⁴ Otù ihe ka m'riḡoro n'aka Jehova, nke ahu ka m'nāchọ; Ọ bu ka m'biri n'ulo Jehova ubochi nile nke ndum, Ihu idi-utọ Jehova, na ijuta ihe n'ulo uku Ya.
- ⁵ N'ihì na Ọ gēdebem na nzuzo n'ulo-ntu-Ya n'ubochi ihe oḡo: Ọ gēzobem n'ebe-nzuzo nke ulo-ikwū-Ya; N'oké nkume ka Ọ gēbulim elu.
- ⁶ Ma uḡu a agēbuli isim elu n'elu ndi-irom dīm buruburu; M'ga-achukwa àjà nke iti-nkpụ n'ulo-ikwū-Ya; M'gābù abù, m'gābùku kwa Jehova abù ọma.
- ⁷ Jehova, nuru mḡe m'were olum kpọ òkù: Me-kwa-ram amara, zakwam.
- ⁸ Gị ka obim siworo, Gị kwuru okwu, si, Chọnu irum; Iru-Gi, Jehova, ka m ga-achọ.
- ⁹ Ezonarilam iru-Gi; Ejila iwe wezuga orù-Gi: Iye-akam ka I buworo; Aḡanarilam, arapu-kwa-lam, Chineke nke nzọputam.
- ¹⁰ N'ihì na nnam na nnem arapuwom, Ma Jehova gēkubatam.
- ¹¹ Jehova, zím uzọ-Gi; Durukwam n'okporo-uzọ di lari, N'ihì ndi nēchem anwu.
- ¹² Enyelam n'aka ọchichọ nkpuru-obi nke ndi nākpabum: N'ihì na ndi-àmà okwu-ugha ebiliwo imegidem, ha na ndi nēkupu ihe-ike dika ume.
- ¹³ M'gēme aña ma asi na ekweghm na m'gēle idi-nma Jehova N'ala ndi di ndu?
- ¹⁴ Nēle anya Jehova: Di ike, ka obi-gi nwe kwa ume; E, nēle anya Jehova.

ABỤ ỌMA 28

Gi, Jehova, ka m'nākpọku; Oké nkumem, echila nti n'ebe m'nọ: Ka I we ghara iḡam nkiti, M'we yie ndi nārìda n'olùlù.

- ² Nuru olu aririọ-amaram nile mḡe m'tikuru Gi, Mḡe m'chiliri akam abua n'ebe ime-ime-ulo nke ebe nsọ Gi di.
- ³ Adọkpurulam tiyere ndi nēmebi iwu, Tiye-kwa-ra ndi nālu aḡo ihe; Ndi nāgwa madu-ibe-ha okwu udo, Ma ihe oḡo di n'obi-ha.
- ⁴ Nye ha dika ọlu-ha si di, na dika iḡo-nḡo nke nmeso nile ha si di: ye ha dika aka-ha si eme; Nyeghachi ha ihe ha mere.
- ⁵ N'ihì na ha adighi-aghọta ọlu nile nke Jehova, Na n'ihì na ha adighi-aghọta ihe aka-Ya abua meworo, Ọ gākwada ha, Ọ gaghi-ewulita ha elu dika ulo.
- ⁶ Onye aḡoziri aḡozì ka Jehova bu, N'ihì na Ọ nuwo olu aririọ-amaram nile.
- ⁷ Jehova bu ikem na ọtam; Ya ka obim tukwasiworo obi, eyewo-kwa-ram aka: Obim we nāwuli elu n'ọhù; M'gēsìte kwa n'abùm kele Ya.

- ⁸ Jehova buru ya ike, Ebe siri ike nke nzọputa nke onye nke Ya etere manu ka Ọ bu.
- ⁹ Zọputa ndi-Gi, gozi kwa ihe-nketa-Gi: Nāzù kwa ha dika aturu, nēku kwa ha n'aka-Gi rue m̀be ebighi-ebi.

ABỤ ỌMA 29

- N**yenu Jehova, unu umu Chineke, Nyenu Jehova nsọpuru na ike.
- ² Nyenu Jehova nsọpuru aha-Ya; Kpọnu isi ala nye Jehova n'ima-nma nke idi-nsọ.
- ³ Olu Jehova di n'elu miri: Chineke nke ebube nāma ébè-elu-igwe, Jehova nọ n'elu ọtutu miri.
- ⁴ Olu Jehova nāda n'ike; Olu Jehova nāda n'ima-nma.
- ⁵ Olu Jehova nētiwa osisi cedar; Jehova we tiwasia osisi cedar nke Lebanon.
- ⁶ Ọ nēme ka ha nāwuli elu dika nwa-ehi; Bú Lebanon na Siron, dika nwa-atu.
- ⁷ Olu Jehova nāwaputa ire ọku.
- ⁸ Olu Jehova nēme ka ọzara me nkpatu; Jehova nēme ka ọzara Kedesh me nkpatu.
- ⁹ Olu Jehova nēme ka ime nēme nne-ele, Ọ nābụchapu kwa akwukwọ osisi oké ọhia: Ọzọ n'ulo uku Ya ihe hile nāsi, Ebube.
- ¹⁰ Jehova nọduru n'ọche-eze n'lju-miri ahu; Jehova we nọdu dika eze rue m̀be ebighi-ebi.
- ¹¹ Jehova gēnye ndi-Ya ike; Jehova gēji udo gọzie ndi-Ya.

ABỤ ỌMA 30

- M'**gēbuli Gi elu, Jehova; n'ihì na I dọgowom n'elu, I meghe kwa ka ndi-irom nuriam.
- ² Jehova, bú Chínkem, Etikurum, I, I we me ka m'diri ndu.
- ³ Jehova, I mewo ka nkpuru-obim si n'ala-mọ rigoputa: I mewo ka m'si n'etiti ndi nārída n'olùlù dī ndu.
- ⁴ Bùkuenu Jehova abù ọma, unu ndi-ebere-Ya, Kele-kwa-nu ihe-ncheta-Ya dī nsọ.
- ⁵ N'ihì na nání otù ntabi-anyà nāgabiga n'iwe-Ya; Ogologo ndu nile nāgabiga na m̀be ihe-ayi nātọ Yautọ: N'anyasi ikwa-ákwá gābia inọ ọnọdu-abali, Ma n'ututu iti-nkpụ-ọ̀nù gādi.
- ⁶ Ma mu onwem, asirim n'udom, Agaghi-ewezugam n'ọnọdum rue m̀be egighi-ebi.
- ⁷ Jehova, I jì ka ihem si atọ Gi utọ me ka ike guzoro ukwu m: I zobere iru-Gi; aghọrom onye nāma jijiji.
- ⁸ Gí, Jehova, ka m'nākpọku; Ọ bu kwa Onye-nwe-ayi ka m'nāriọ aririọ-amara:
- ⁹ Ùrù gini dī n'ọbaram, m̀be m'na-arida n'olùlù? Ájá, ọ gēkele Gí? ọ gēgosi ezi-okwu-Gí?
- ¹⁰ Nuru, Jehova, me-kwa-ram amara: Jehova, buru onye nēyerem aka.
- ¹¹ I ọanweworom iti-aka-n'obim ka ọ ghọ ite-egwú; I ọpuwo ákwà-nkpem, were ọ̀nù kem dika ihe-ọkiké:
- ¹² Ka nsọpurum we bùkue Gi abù ọma, ghara idere du. Jehova, bú Chínkem rue m̀be ebighi-ebi ka m'gēkele Gí.

ABỤ ỌMA 31

- N**ime Gi, Jehova, ka m'ḡabàworo; ekwela ka ihere mem rue mḡe ebighi-ebi: N'ezi omume-gi me ka m'ḡapu.
- ² Tḡṛṛṃ nti-Gi n'ala; naputam ngwa ngwa: Ghṛṛṃ oké nkume nke ebe siri ike, bú ulo nke ebe ewusiri ike nke-uku izṛputam.
- ³ N'ihì na nkumem di elu na ebem ewusiri ike ka I bu; Qṛṛ, n'ihì aha-Gi I gḡdum, dukwam nwayo.
- ⁴ I gḡme ka m'si n'uḡu nke ha zoberem puta; N'ihì na Gi onwe-gi bu ebem siri ike.
- ⁵ N'aka-Gi ka m'nḡnye mṛm idebe: I ḡaputawom, Jehova, Chineke nke ezi-okwu.
- ⁶ Akṛṛwom ha asì, bú ndi nāriba ihe-efu nile nke nābughi ihe ama: Ma mu onwem atukwasiwo obi na Jehova.
- ⁷ Ka m'tegharia egwú ṛṇu, ṇuri kwa ṛṇu, n'ebere-Gi: N'ihì na I huwo nweda-n'alam; I mawo nkpuru-obim n'ahuhu di iche iche:
- ⁸ I mechibidoghkwam nye n'aka onye-iro; I mewo ka ukwum abua guzo n'ebe sara mbara.
- ⁹ Merem amara, Jehova, n'ihì na anṛm na nkpaḡu: Anyam emebiwo nime nkpasu-iwem, ya na nkpuru-obim, na afṛm, dika uwe nla mebirì.
- ¹⁰ N'ihì na ndum agwusiwo n'iru-újú, na arṛm nile n'ize-ume: Ikem asuwo ngṛngṛ site n'ajṛ omumem, ṛkpukpum nile emebiwo kwa, dika uwe nla mebirì.
- ¹¹ N'ihì ndi-nkpaḡum nile aghṛwom ihe-ita-uta nke-uku, Qḡuná n'ebe ndi-aḡata-obim nṛ aghṛwo-kwa-ram ndi m'mara oké egwu: Ndi nāhum n'èzí aḡanariwom.
- ¹² Echezṛwo mu onwem dika onye nwuru anwu puru n'obi madu: Aghṛwom ihe nāla n'iyì.
- ¹³ N'ihì na anuwom akukṛ ṛṛ nke ṛtutu madu, Ujṛ dim buruburu: Mḡe ha nāḡa ìzù n'otù imegidem, Ha zubere iwepu ndum.
- ¹⁴ Ma mu onwem, ṛ bu Gi ka m'tukwasiwo obi, Jehova: Asiwom, Chinekem ka I bu.
- ¹⁵ N'aka-Gi ka mḡem nile di: Naputam n'aka ndi-irom, na n'aka ndi nḡsoḡum.
- ¹⁶ Me ka iru-Gi nye orù-gi ihè: Zṛputam n'ihì ebere-Gi.
- ¹⁷ Jehova, ekwela ka ihere mem; n'ihì na akṛṛkuwom I: Ka ihere me ndi nḡmebi iwu, ka ha debe ṛnu-ha du n'ala-mṛ.
- ¹⁸ Ka eḡḡere-ṛnu okwu-ugha da ṛḡ; Nke nḡkwu oké okwu megide onye ezi omume, Nime npako na nleda-anyà.
- ¹⁹ Le ka ezi ihe-Gi si ba uba, nke I tukṛbaworo nye ndi nātu egwu Gi, Nke I luworo nye ndi nāḡabà nime Gi n'iru umu madu!
- ²⁰ I nḡzobe ha n'ebe-nzuzo nke iru-Gi ka ha pua n'aka nkekṛta nile nke madu: I nḡdebe ha na nzuzo n'ulo-ntu ka ha pua n'ise-okwu nke ire di iche iche.
- ²¹ Onye agṛziri agṛzi ka Jehova bu: N'ihì na O mewo ka ebere-Ya di ebube n'ebe m'nṛ n'obodo ewusiri ike.
- ²² Ma mu onwem, asirim na nkujam, Ebipuwom n'anya-Gi: Otú ṛ di, I nuru olu aririṛ-amaram nile mḡe m'tikuru Gi.
- ²³ Hunu Jehova n'anya, ndi-ebere-Ya nile: Q bu ndi kwesiri ntukwasi-obi ka Jehova nḡchezi, Q nākwughachibiga kwa onye nḡme omume npako ókè.
- ²⁴ Dinu ike, ka obi-unu nwe kwa ume, Unu nile ndi nḡchere Jehova.

- O**nye ihe nāgara nke-oma ka ọ bu, bú onye ebupuworo njehie-ya, onye ekpuchiworo nmehie-ya.
- ² Onye ihe nāgara nke-oma ka ọ bu, bú madu nke Jehova nādighi-aguru ya ajọ omume, Bú onye ọ dighi aghughọ ọ bula di na mọ-ya.
- ³ M̀be m'bara nkiti, ọkpukpum nile kara nká Site n'ọ̀bụ̀bọ̀-ujam ogologo ubochi nile.
- ⁴ N'ihì na ehìhie na abali aka-Gi di arọ n'arum: Umem ́anwere n'ìhe-ìkpọ̀-̀nku nke uguru. Selah
- ⁵ Anamemeri ka I mara nmehiem, ekpuchighkwam ajọ omumem: M'siri, M'gēkwuputara Jehova njehiem nile; Gi onwe-Gi bupu-kwa-ra ajọ omume nke nmehiem. Selah
- ⁶ N'ihì nka ka onye-ebere ọ bula kpere Gi na m̀be agēji chọta Gi: N'ezie n'iju-miri nke ọtutu miri ha agaghi-eru ya aru.
- ⁷ Gi onwe-gi burum ebe-nzuzo; I gēchezim ka m'pua n'ahuhu; Iti-nkpu nke m̀be anēme ka áapu, ndia ka I gēme ka ha dim buruburu. Selah
- ⁸ M'gēme ka i nwe uche, M'gēzi kwa gi ihe n'uzọ nke i gēje ije nime ya: M'gādu gi ọdu, anyam gādikwasi kwa gi n'aru.
- ⁹ Unu adila ka inyinya, ma-ọbu dika inyinya mule, nke ọ dighi nghota ha nwere: Agēji kwa bit na bridle, dika ihe-ekike, ijide ha, Ma emeghi otú a ha agaghi-abiaru nso gi.
- ¹⁰ Ọtutu ihe-ǹbụ̀ gādiri onye nēmebi iwu: Ma onye nātukwasi obi na Jehova, ebere gādi ya buruburu.
- ¹¹ Nūrianu ọ̀nụ̀ na Jehova, teghari-kwa-nu egwú ọ̀nù̀, unu ndi ezi omume: Ti-kwa-nu nkpu ọ̀nù̀, unu nile ndi ziri ezi n'obi.

ABỤ ỌMA 33

- T**ienụ nkpu ọ̀nù̀ nime Jehova, unu ndi ezi omume: N'ebe ndi ziri ezi nọ otuto mara nma.
- ² Werenu ubọ-akwara kele Jehova: Werenu une nke akwara iri b̀kue Ya abù oma.
- ³ B̀kueune Ya abù ọhu; Werenu iti-nkpu me ka ọkpukpọ-ubọ di nma.
- ⁴ N'ihì na okwu Jehova ziri ezi; Anālu kwa ọlu-Ya nile n'ikwesi-ntukwasi-obi.
- ⁵ Ọ nāhu ezi omume na ezi ikpé n'anya: Uwa juputara n'ebere jehova.
- ⁶ Okwu Jehova ka ejiri me elu-igwe; Eji-kwa-ra iku-ume nke ọnu-Ya me usu-ha nile.
- ⁷ Ọ nāchikọta miri oké osimiri dika obo-ihe: Ọ nētiye ọbu-miri n'ulo-àkù di iche iche.
- ⁸ Ka uwa nile tua egwu Jehova: Ka ndi nile ndi bi n'elu-uwa dum madu bi tua ujo Ya.
- ⁹ N'ihì na Ya onwe-ya kwuru okwu, o we di; Ya onwe-ya nyere iwu, o we guzo.
- ¹⁰ Jehova emebiwo ndum-ọdu mba nile: Ọ siwo èchìchè nile nke ndi di iche iche, É-è.
- ¹¹ Ndum-ọdu Jehova nēguzo rue m̀be ebighi-ebi, Èchìchè nile nke obi-Ya rue ọbọ nile.
- ¹² Mba ihe nāgara nke-oma ka ọ bu, bú mba ahu nke Jehova bu Chineke-ya; Bú ndi ahu Ọ roputara iburu Ya ihe-nketa.
- ¹³ Jehova siri n'elu-igwe legide anya; Ọ huwo umu madu nile;
- ¹⁴ Ọ siwo n'ọ̀nọdu ebe-obibi-Ya Lekwasi ndi nile bi n'uwa anya;
- ¹⁵ Bú Onye ahu Nke nākpụ obi ha nile n'otù, Nke nāghota kwa ọlu nile nke ha nile.
- ¹⁶ Ọ dighi eze anēji uba nke usu-ndi-agha-ya zọputa: Adighi-eji kwa ike riri nne naputa dike.
- ¹⁷ Nání ihe-nrafu ka inyinya bu iji zọputa madu: Ọ dighi-eji kwa ike-ya riri nne me ka madu wepuga onwe-ya.

- ¹⁸ Le, anya Jehova di n'aru ndi nātu egwu Ya, Bú n'aru ndi nēchere ebere-Ya;
¹⁹ Inaputa nkpuru-obi-ha n'ọnwu, Na idebe ha ndu n'oké unwu.
²⁰ Nkpuru-obi-ayi echerewo Jehova: Iye-aka-ayi na ọta-ayi ka Ọ bu.
²¹ N'ihì na ọ bu nime Ya ka obi-ayi nāñuri ọnu, N'ihì na ọ bu aha nsọ Ya ka ayi tukwasiworo obi.
²² Jehova, ka ebere-Gi dikwasi ayi, Dika ayi chereworo Gi.

ABỤ ỌMA 34

- M'**gāgōzi Jehova na m̀be nile: M̀be nile ka otuto-Ya gādi n'ọnum.
² Jehova ka nkpuru-obim gēji nya isi: Ndi di ume-ala n'obi gānu ya, we ñuria ọnu.
³ Sonum me ka Jehova di uku, Ka ayi buli kwa aha-Ya elu n'otù.
⁴ Achọrom Jehova, Ọ za-kwa-ram, We naputam n'ujom nile.
⁵ Ha legidere Ya anya, we nwue enwu: Ka ihere ghara ime kwa ha n'iru.
⁶ Onye a ewedara n'ala kpọrọ òkù, Jehova we nuru ya, We si na nkpaḅu-ya nile zọputa ya.
⁷ Mọ-ozì nke Jehova nāma ulo-ikwū-ya buruburu ndi nātu egwu Ya, Ọ we dọputa ha.
⁸ Detunu ire, hu na Jehova di nma: Onye ihe nāgara nke-oma ka ọ bu, bú nwoke nke nāḅabà nime Ya.
⁹ Tuanu egwu Jehova, unu ndi nsọ Ya: N'ihì na ọ dighi ihe nākọ ndi nātu egwu Ya.
¹⁰ Nkpà akpawo umu-odum, agu aguwo kwa ha: Ma ndi nāchọ Jehova, ọ dighi ezi ihe ọ bula gākọ ha.
¹¹ Bianu, umum, gem nti: Egwu Jehova ka m'gēzi unu.
¹² Ònye bu nwoke ahu nke ndu nātọ ya utọ, Nke nāhu ubọchi nile nke ndu n'anya, ka o we hu ọdi-nma?
¹³ Chezi ire-gi ka ọ ghara ikwu ihe ọjọ, chezi kwa eḅuḅere-ọnu-gi ka ha ghara ikwu okwu aghughọ.
¹⁴ Si n'ìhe ọjọ wezuga onwe-gi, me ezi ihe; Nāchọsi udo ike, ḅaso kwa ya.
¹⁵ Anya abua nke Jehova di n'aru ndi ezi omume, Nti-Ya abua ghe-kwa-ra oghe na nkpu ha nētiku Ya.
¹⁶ Iru Jehova nēmegide ndi nēme ihe ọjọ, Ibipu ncheta-ha n'uwa.
¹⁷ Ndi ezi omume tiri nkpu, Jehova we nuru, We si na nkpaḅu-ha nile naputa ha.
¹⁸ Jehova nọ nso ndi obi-ha tiwara etiwa, Ọ nāzọputa kwa ndi azọpiaworo nime mọ-ha.
¹⁹ Ha di ọtutu, bú ihe ọjọ nke nādakwasi onye ezi omume: Ma n'aka ha nile ka Jehova nānaputa ya.
²⁰ Ọ nēdebe ọkpukpu-ya nile: Ọ dighi otù nime ha nyajiri anyaji.
²¹ Ihe ọjọ gēme ka onye nēmebi iwu nwua: Ọzọ, ndi nākpọ onye ezi omume asì, agāma ha ikpe.
²² Jehova nāḅaputa nkpuru-obi ndi-orù-Ya: Agaghi-ama kwa ha ikpe, bú ndi nile nāḅabà nime Ya.

ABỤ ỌMA 35

Jehova, luso ha ọ̀gù, bú ndi nàlusom ọ̀gù: Buso ha agha, bú ndi nēbusom agha.

² Jide ọ̀ta na ọ̀ta uku, Bilie iyerem aka.

³ Seputa kwa ube na anyu-ike-agma izute ndi nāchum: Si nkpuru-obim, Nzọputa-gi ka M'bu.

⁴ Ka ihere me ha, ka etiyē kwa ha n'ọ̀nọdu-ihere, bú ndi nāchọsi nkpuru-obim ike: Ka ha ọ̀aghachi azu nwe iru-ihere, bú ndi nēchè ihē ọ̀jọ ha gēmēm.

⁵ Ka ha di ka ịbọbọ-ọka n'iru ifufe, Ka mọ-ozī nke Jehova buru kwa onye nēnupu ha.

⁶ Ka uzọ-ha ọ̀a ọ̀chichiri, ka ọ̀ buru kwa ebe nālo nālo, Ka mọ-ozī nke Jehova buru kwa onye nāchu ha.

⁷ N'ihī na ọ̀ bu m̀bē m'nēmeghi ihē ka ha zoberem olùlù nke uḅu-ha, Ọ̀ bu m̀bē m'nēmeghi ihē ka ha gwuru olùlù nye nkpuru-obim.

⁸ Ka ntikpọ̀ biakwasi ya m̀bē ọ̀ nāmaghi; Ọ̀zọ, ka uḅu-ya nke o zobeworo jide ya onwe-ya: Nime ntikpọ̀ ahu, ya dabà nime ya.

⁹ Nkpuru-obim gēteghari kwa egwú ọ̀nù na Jehova: Obi gāto ya utọ̀ na nzọputa-Ya.

¹⁰ Ọ̀kpukpum nile gāsi, Jehova, ọ̀nye di ka Gi? Gi Onye nānaputa onye ewedara n'ala n'aka onye di ike kari ya, I nānaputa onye ewedara n'ala na ọ̀beye n'aka onye nānapu ya ihē n'ike.

¹¹ Ndi-àmà nke ihē-ike nēbili; Ihe nke m'nāmaghi ka ha nājum.

¹² Ha nākwughachim ihē ọ̀jọ n'ọ̀nọdu ezi ihē, Nkpuru-obim di ka onye ọ̀a aka nwa.

¹³ Ma mu onwem, m̀bē ha nāri ọ̀ria, uwem bu ákwà-nkpe: Ewedaram nkpuru-obim n'ala site n'obubu-ọ̀nu; Ekperem nālaghachikute kwa obim.

¹⁴ Dika agasi na ọ̀ burum eyì, dika agāsi na ọ̀ burum nwa-nne, otú a ka m'jeghariri: Dika onye nēru újù nne-ya, otú a ka m'rudara n'ala nēyi uwe-nkpe.

¹⁵ Ma m̀bē m'nāru ukwu ha ñuriri ọ̀nu, chikọta onwe-ha: Ha chikọtara onwe-ha imegidem, nētiḅum m̀bē m'nāmaghi; Ha dọkaram, ha eguzoghi kwa du:

¹⁶ Dika ndi emeruru emeru n'etiti ndi nāchì ọ̀chì n'ihī ọ̀bē-achicha, Otú a ka ha takwasirim ikekere-ezé.

¹⁷ Onye-nwe-ayi, #m̀bē ole ka I ganēle anya? Si na ntikpọ̀ nile ha weghachi nkpuru-obim, Si n'aka umu-ọ̀dum weghachi nkpuru-obi m'nwere nání ya.

¹⁸ M'gēkele Gi n'etiti nkpọkọta bara uba: N'etiti otù ndi nwere ume ka m'gēto Gi.

¹⁹ Ekwela ka ndi-irom, bú ndi-okwu-ugha, ñuam ọ̀nu: Ekwela ka ndi nākpọm asì m̀bē m'nēmeghi ihē ọ̀bē iku-anya.

²⁰ N'ihī na ọ̀ bughi okwu udo ka ha nēkwu: Ma ha nēchèputa okwu di iche iche nke aghughọ nile imegide ndi nọ̀ jù n'ala.

²¹ Ha we me ka ọ̀nu-ha sa mbara imegidem; Ha siri, Ehe, ehe, anya-ayi ahuwo ya.

²² I huwo ya, Jehova; aḅala nkiti: Onye-nwe-ayi, anọlam n'ebe di anya.

²³ Kpọte Onwe-gi, kpetara ikpe m, Chinekem na Onye-nwem, tetara okwu-ikpem.

²⁴ Kpem ikpe dika ezi omume-Gi si di, Jehova, bú Chinekem; Ekwe-kwa-la ka ha ñuam ọ̀nu.

²⁵ Ekwela ka ha si n'obi-ha, Ehe, nka bu ọ̀chichọ nkpuru-obi-ayi: Ekwela ka ha si, Ayi elodawo ya.

²⁶ Ka ihere me ha, ka ha nile nwe kwa iru-ihere n'otù, bú ndi na-añuri ọ̀nu n'ihē ọ̀jọ nādakwasim: Ka ha yiri ihere na ọ̀nọdu-ihere dika uwe, bú ndi nēme onwe-ha ka ha di uku imegidem.

²⁷ Ka ha tie nkpu ọ̀nù, ñuri kwa ọ̀nu, bú ndi ezi omumem nāto utọ̀: Ka ha nāsi kwa m̀bē

nile, Jehova di uku, Onye udo orù-Ya nātọ Ya uto.

²⁸ Irem ganēkwu okwu, dika onye nātughari uche, bayere ezi omume-Gi, Baye-kwa-ra otuto-Gi ogologo ubochi nile.

ABỤ ỌMA 36

Ihe nke nāputa n'ọnu njehie nke onye nēmebi iwu nāsi n'etiti obim Ọ dighi oké egwu Chineke di n'anya-ya abua.

² N'ihì na ọ nāgwa onwe-ya okwu ire-uto n'anya onwe-ya, Bayere ichọputa ajọ omume-ya na ikpọ ya asì.

³ Okwu nile nke ọnu-ya bu ajọ ihe na aghughọ: Ọ rapuwo inwe uche na ime nma.

⁴ Ajọ ihe ka ọ nēchè n'elu ihe-ndina-ya; Ọ nēguzo onwe-ya n'uzọ nke nādighi nma; Ọ dighi-aju ihe ọjọ.

⁵ Jehova, n'elu-igwe ka ebere-Gi di; Ikwesi-ntukwasi-obi-Gi nēru mbara-ígwe.

⁶ Ezi omume-Gi di ka ugwu Chineke; Ikpé-Gi nile bu oḅu-miri riri nne: Ọ bu madu na anumanu ka I nāzọputa, Jehova.

⁷ Le ka ebere-Gi si di oké ọnu-ahia, Chineke! Umu madu nāḅabá kwa n'okpuru òdò nkù-Gi abua.

⁸ Afọ nējubiga ha ókè site n'abuba nke ulo-Gi; Ọ bu kwa miri-iyi nke ihe-uto-Gi nile ka I nēme ka ha òua.

⁹ N'ihì na n'ebe I nọ ka isi-iyi ndu di: N'ìhè-Gi ka ayi nāhu ìhè.

¹⁰ Me ka ebere-Gi digidere ndi mara Gi; Me kwa ka ezi omume-Gi digidere ndi ziri ezi n'obi.

¹¹ Ekwela ka ukwu npako biakwasim, Ekwe-kwa-la ka aka nke ndi nēmebi iwu me ka m'wagharia.

¹² N'ebe ahu ka ndi nālu ajọ ihe daworo: Enudawo ha, ha apughi kwa ibili ọjọ.

ABỤ ỌMA 37

Emela ka iwe-gi di ọku n'ihì ndi nēme ihe ọjọ, Ekwosola ndi nēme ajọ omume ekworo.

² N'ihì na dika ahihia ka agēbipu ha ngwa ngwa, Dika akwukwọ ahihia ndu ka ha gākpọnwu.

³ Tukwasi Jehova obi, me kwa ezi ihe; Biri n'ala, nāzù kwa onwe-gi n'ikwesi-ntukwasi-obi.

⁴ Ka ihe Jehova tọ kwa gi uto; Ọ gēnye kwa gi ihe nile obi-gi nāriọ.

⁵ Kpọre uzọ-gi ru Jehova aru; Tukwasi kwa Ya obi, Ya onwe-ya gēme kwa ya.

⁶ Ọ gēme kwa ka ezi omume-gi puta dika ìhè, Ikpé-gi kwa dika etiti-ehihie.

⁷ Nọ dū n'iru Jehova, were kwa ntachi-obi nēchere Ya: Emela ka iwe-gi di ọku n'ihì onye ọ nāgara nke-ọme n'uzọ ya, N'ihì madu nke na-eme ajọ ihe-nzube di iche iche.

⁸ Ra aka iwe iwe, rapu kwa ọnuma: Emela ka iwe-gi di ọku, o nēdubà nání n'ime ihe ọjọ.

⁹ N'ihì na agēbipu ndi nēme ihe ọjọ: Ma ndi nēle anya Jehova, ndi ahu gēnweta ala.

¹⁰ Ma ọ fọduru nwa mḅe, onye nēmebi iwu agaghi-adi kwa: I gēlekwasi kwa ọnọdu-ya anya, ma ọ gaghi-anọ.

¹¹ Ma ndi di ume-ala n'obi gēnweta ala; Iba-uba nke udo gātọ kwa ha uto.

¹² Onye nēmebi iwu nēzube ajọ ihe imegide onye ezi omume, Ọ nātakwasi kwa ya ikekere-ezé.

- 13 Onye-nwe-ayi nāchì ya ọchì: N'ihì na Ọ huwo na ubọchi-ya nābia
- 14 Ndi nēmebi iwu amiputawo mma-agha, zọ kwa uta-ha ukwu ikwe ya; Ime ka onye ewedara n'ala na ọbeye da, lḡu ndi ziri ezi n'uzọ-ha:
- 15 Mma-agha-ha gābà n'obi onwe-ha, Agāḡaji kwa uta-ha.
- 16 Ihe ntà onye ezi omume nwere di nma Kari ihe bara uba nke ọtutu ndi nēmebi iwu.
- 17 N'ihì na agāḡaji ogwe-aka nke ndi nēmebi iwu: Ma Jehova nākwagide ndi ezi omume.
- 18 Jehova mara ubọchi nile nke ndi zuru okè: Ihe-nketa-ha gādiru kwa mḡe ebighi-ebi.
- 19 Ihere agaghi-eme ha na mḡe ihe ọjọ: Afọ gēju kwa ha n'ubọchi oké unwu.
- 20 N'ihì na ndi nēmebi iwu gāla n'iyì, Ndi-iro Jehova gādi ka ihe di oké ọnu-ahia nke umu-aturu: Ha gēdè; n'anwuru-ọku ka ha gēdè.
- 21 Onye nēmebi iwu nēbiri ihe, ma ọ dighi-akwughachi: Ma onye ezi omume nēme amara, nēnye kwa enye.
- 22 N'ihì na ndi Ọ nāgozi gēnweta ala; Ma agēbipu ndi Ọ nākocha.
- 23 Site n'aka Jehova ka emeworo ka nzọ-ukwu nile nke madu guzosie ike; Uzọ-ya nātọ kwa Ya uto.
- 24 Mḡe ọ gada, agaghi-atudasi ya: N'ihì na Jehova nākwagide aka-ya.
- 25 Nwata ka m'buworo, aghowokwam okenye; Ma ahughm onye ezi omume ka arapuru ya, Ahughkwam nkpuru-ya ka ha nāriọ nri.
- 26 Ogologo ubọchi nile ka ọ nēme amara, nēbinye kwa ihe; Nkpuru-ya bu kwa ndi agoziri agozi.
- 27 Si n'ihe ọjọ wezuga onwe-gi, me ezi ihe; Biri kwa rue mḡe ebighi-ebi.
- 28 N'ihì na Jehova nāhu ezi ikpé n'anya, Ọ dighi-arapu kwa ndi-ebere-Ya; Rue mḡe ebighi-ebi ka anēdebe ha: Ma agēbipu nkpuru ndi nēmebi iwu.
- 29 Ndi ezi omume gēnweta ala, Biri kwa n'elu ya rue mḡe ebighi-ebi.
- 30 Ọnu onye ezi omume nēkwu okwu amam-ihe, dika onye nātughari uche, Ire-ya nēkwu kwa okwu ezi ikpé.
- 31 Iwu Chineke-ya di n'obi-ya; Nzọ-ukwu-ya nile agaghi-aḡuchapu kwa.
- 32 Onye nēmebi iwu nēche onye ezi omume nche, Nāchọ kwa ime ka ọ nwua.
- 33 Jehova agaghi-arapu ya n'aka-ya, Ọ gaghi-ama kwa ya ikpe mḡe anēkpe ya ikpe.
- 34 Nēle anya Jehova, nēdebe kwa uzọ-Ya, Ọ gēbuli kwa gi inweta ala: Mḡe anēbipu ndi nēmebi iwu, i gāhu.
- 35 Ahuwom onye nēmebi iwu ka ọ nēme madu ka ha ma jijiji, Ahuwokwam ya ka ọ nāwasa onwe-ya dika osisi di ndu n'ala mara ya.
- 36 O we gabiga, ma, le, ọ nọgh: M'we chọ ya, ma achọtaghi ya.
- 37 Riba onye zuru okè ama, le kwa onye ziri ezi: N'ihì na ọdi-n'iru diri onye-udo.
- 38 Ma ndi-njehie, anēkpochapu ha n'otù: Agēbipu ọdi-n'iru nke ndi nēmebi iwu.
- 39 Ma nzọputa ndi ezi omume nēsi n'aka Jehova bia: Ọ bu ebe-ha siri ike na mḡe nkpa.
- 40 Jehova nēye-kwa-ra ha aka, nēme ka ha ḡapu: Ọ nēme ka ha si n'aka ndi nēmebi iwu ḡapu, Ọ nāzọputa kwa ha, N'ihì na ha aḡabàwo nime Ya.

Jehova, abalaram nba n'iwe-Gi: Adọ-kwa-lam aka na nti n'ọnuma-Gi.

² N'ihì na àkú-Gi nile efedakwasiwom, Aka-Gi adakwasiwokwam.

³ Ọ dighi izu-okè ọ bula di n'anu-arum n'ihì iwe-Gi; Ọ dighi kwa udo ọ bula di n'ọkpukpum nile n'ihì nmehiem.

⁴ N'ihì na ajọ omumem nile agabigawo n'elu isim: Dika ibu arọ ha dikaram arọ.

⁵ Ufiri-utalim nile nēsì ísì, nābụ kwa miri, N'ihì uchem ịagọro aịagọ.

⁶ Aịagọrọm aịagọ ruda kwa nke-uku; Ogologo ubochi nile ka m'jeghariworo nēyi uwe-nkpe.

⁷ N'ihì na úkwùm juputara na nruru-ọku; Ọ dighi kwa izu-okè ọ bula di n'anu-arum.

⁸ Arum esinwuwo, egwepiawokwam nke-uku: Aịọwom uja n'ihì isu-ude nke obim.

⁹ Onye-nwe-ayi, n'iru Gi ka ichọsi-ikem nile di; Ize-umem ezonarighi kwa Gi.

¹⁰ Obim nēti ike ike, ikem esiwo nimem la: Ìhè nke anyam abua kwa, ọbuná ìhè nke anyam ahu adighi n'arum.

¹¹ Ndi nāhum n'anya na ndi-eyìm nēguzo iche na ncherita-iru ihe-otitim; Ndi-aịata-obim nēguzo kwa n'ebe di anya.

¹² Ndi nāchọsi nkpuru-obim ike nēsi-kwa-ram ọnyà; Ndi nāchọ imem ihe ọjọ ekwuwo kwa ihe-ila-n'iyì di iche iche, Ọ bu kwa ihe-aghughọ nile ka ha nātughari n'uche ogologo ubochi nile.

¹³ Ma mu onwem, dika onye nti chiri, adighm-anu ihe; Adikwam ka onye-ọbị nke nādighi-asaghe ọnu-ya.

¹⁴ E, adim ka madu nke nādighi-anu ihe Onye iba-nba ọ bula nādighi n'ọnu-ya.

¹⁵ N'ihì na Gi, Jehova, ka m'chereworo: Gi onwe-gi gāza, Onye-nwe-ayi, Chinekem.

¹⁶ N'ihì na asirim, Ka ha ghara inuri ọnu n'arum: Mịe anēwezuga ukwum n'ọnođu-ya, ha mere onwe-ha ka ha di uku imegidem.

¹⁷ N'ihì na mu owem gaje ije nsukwra-achi, Ihe-nbụm di kwa na ncherita-irum mịe nile.

¹⁸ N'ihì na m'gēgosi ajọ omumem; M'gēchebụ onwem bayere nmehiem.

¹⁹ Ma ndi-irom nādi ndu, nwe ume: Ha ba-kwa-ra uba, bú ndi nākpọm asì n'uzọ okwu-ugha.

²⁰ Ndi ahu kwa nke nākwughachi ihe ọjọ n'ọnođu ezi ihe Nēmegidem, n'ihì na anamaịaso ezi ihe.

²¹ Arapulam, Jehova: Chinekem, anọlam n'ebe di anya.

²² Bia ọsọsọ iyerem ka, Onye-nwe-ayi, bú nzọputam.

ABỤ ỌMA 39

Asirim, Ka m'lezie uzọm nile anya, Ka m'we ghara iwere irem mehie: Ka m'debere ọnum ihe ikechi ọnu, Mịe onye nēmebi iwu nọ n'irum.

² Aghọrọm onye-ọbị n'inọ-dū, aịaram nkiti, ọbuná ipu n'ikwu ezi ihe; Ewe kpalie ihe-nbụm.

³ Obim di ọku nimem; Mịe m'nātughari uche ọku rebere: M'we were irem kwue okwu:

⁴ Jehova, me ka m'mara ọgwugwum, Na ọtùtù ubochim nile, ihe ọ bu; Ka m mara ka msi buru ihe nākwusi akwusi.

⁵ Le, I mewo ubochim nile dika ntu-ọbu-aka; Mịe ndum di kwa ka ihe nābughi ihe n'iru Gi: N'ezie nání otù nku-ume ka madu ọ bula bu, n'iguzosi-ike-ya. Selah

⁶ N'ezie ọ bu n'onyinyo ka madu nējeghari: N'ezie n'otù nku-ume ka ha nābà aghara: Ọ

nākwakọba àkù, ma ọ maghi onye gāchikọta ha.

⁷ Ma ụbụ a, Onye-nwe-ayi, m'leworọ anyị gini? Ncherem, n'ebe I nọ ka ọ di.

⁸ Naputam n'aka njehiem nile: Emelam ka m'buru ihe-ita-uta nke onye-nzuzu.

⁹ Aghorom onye-ọbị, adighm-asaghe onum; N'ihị na Gi onwe-gi mere ya.

¹⁰ Si n'arum wezuga ihe-otiti-Gi: Emewo ka mu onwem gwusia site n'ilu-ògù nke aka-Gi.

¹¹ I jì iba-nba nile dọ madu aka na nti n'ihị ajọ omume, I we me ima-nma-ya anāchọsi ike ka ọ ọaze dika nla: N'ezie nání otù nku-ume ka madu ọ bula bu. Selah

¹² Nuru ekperem, Jehova, ña kwa nti ntikum; Aḅala nkiti n'anya-mirim: N'ihị na ọbịa ka m'bu n'ebe I nọ, Abum onye-nnọdu, dika nnam-hà nile.

¹³ Lepum anyị, ka m'we ọasa irum, Tutu mu ala, ghara inọ kwa ọzọ n'uwa.

ABỤ ỌMA 40

Elesirim anyị Jehova ike; Ọ we tọrọm nti-Ya n'ala, nu ntikum.

² Ọ we me ka m'si n'olùlù nbibi, n'apiti nke ala urọ, rigoputa; Ọ we me ka ukwum abua guzo n'elu nkume di elu, Ọ nēme ka nzọ-ukwum nile guzosie ike.

³ Ọ we tiye abù ọhu n'onum, bú otuto diri Chineke-ayi: Ọtutu madu gāhu ya, tua egwu, We tukwasi Jehova obi.

⁴ Onye ihe nāgara nke-oma ka ọ bu, bú nwoke nke meworo Jehova ka Ọ buru ihe-ntukwasi-obi-ya, Ọ cheghi kwa ndi-nganga iru, ma-ọbu ndi nējehi n'uzọ okwu-ugha.

⁵ Ọtutu ihe ka Gi onwe-gi meworo, Jehova, bú Chínkem, bú oké ọlu-Gi nile, Na èchìchè-Gi nile n'ebe ayi nọ: Apughi idoro Gi ha n'usoro; Asi na agamegosi kwu kwa okwu bayere ha, Ha kariri igu-ọnu.

⁶ Àjà na onyinye-inata-iru-oma adighi-atọ Gi uto; Nti abua ka I ràpúworom: Ọ bughi àjà-nsure-ọku na àjà-nmehie ka I chọworo.

⁷ Mḅe ahu ka M'siri, Le, abia wom; N'akwukwọ-npiakọta ka edeworo ihe bayerem:

⁸ Ime ihe di Gi uto atọwom uto, Chineke; Iwu-Gi di kwa nime obim.

⁹ Ezisawom ozi oma nke ezi omume nime nkpọkọta-Gi bara uba; Le, adighm-eḅochi eḅuḅere-onum abua, Jehova, Gi onwe-gi amawo.

¹⁰ Ekpuchighm ezi omume-Gi nime obim; Ekwusawom ikwesi-ntukwasi-obi-Gi na nzọputa-Gi: Ezonarighm nkpọkọta-Gi bara uba ebere-Gi na ezi-okwu-Gi

¹¹ Gi onwe-gi, Jehova, ebochilaram obi-ebere-Gi nile: Ka ebere-Gi na ezi-okwu-Gi nēchezim mḅe nile.

¹² N'ihị na ihe ọjọ nādighi ọnu-ogugu aḅawom buruburu, Ajọ omumem nile eruwom aru, apughkwam ihu uzọ; Ha kariri agiri-isi nile nke isim n'uba, obim arapuwokwam.

¹³ Jehova, ka ọ tọ Gi inaputam: Jehova, bia ọsọsọ iyerem aka.

¹⁴ Ka ihere me ha, ka ha nile nwe kwa iru-ihere n'otù, Bú ndi nāchọ nkpuru-obim ikpochapu ya: Ka ha laghachi azu, ka etiye kwa ha n'ọnọdu-ihere, Bú ndi ihe ọjọ dakwasirim nātọ uto.

¹⁵ Ka ha tọḅorọ n'efu n'ihị ihere-ha, Bú ndi nāsīm, Ehe, ehe.

¹⁶ Ka obi tọ ndi nile nke nāchọ Gi uto, ka ha ñuri kwa ọnu nime Gi: Ka ndi nāhu nzọputa-Gi n'anya nāsī mḅe nile, Ka Jehova di uku.

¹⁷ Ma mu onwem bu onye ewedara n'ala na ọḅeye; Ma Onye-nwe-ayi nēchèrem èchìchè: Onye-iye-akam na Onye nēme ka m'ḅapu ka I bu; Chimekem, anọla ọdù.

ABỤ ỌMA 41

Onye ihe nāgara nke-oma ka ọ bu, bú onye nwere uche n'imeso onye nēnweghi ike: N'ubochi ihe ọjọ Jehova gēme ka ọ wepuga onwe-ya.

² Jehova gēdebe ya, me ka ọ di ndu, agēme ka ihe gara ya nke-oma n'uwa; Enye-kwa-la ya n'aka ọchichọ nkpuru-obi nke ndi-iro-ya.

³ Jehova gākwaigide ya n'elu ihe o ji edina m̄be aru nādighi ya ike: Ihe-ndina-ya nile ka I ̄anweworo n'oria ya.

⁴ Mu onwem siri, Jehova, merem amara: Me ka nkpuru-obim diri ndu; n'ih i na emehiewom megide Gi.

⁵ Ndi-irom nēkwu ihe ọjọ bayerem, si. Òle m̄be ọ gānwu, aha-ya ewe la n'iyi?

⁶ Ọ buru kwa na ọ bia ihum, ihe-efu ka ọ nēkwu; Obi-ya nāchikotara onwe-ya ajọ ihe: Ọ nāpu n'èzí nēkwu ya.

⁷ Ndi nile nke nākpom asì nātakwurita ntakwu imegidem: N'imegidem ka ha nēchèrem ihe ọjọ.

⁸ Anāwukwasi ya ihe jọburu onwe-ya, ka ha kwuru: E, nke o dinaworo ūbu a ọ gaghi-ebili ọzọ.

⁹ Ọbuná nwoke nke mu na ya di n'udo, onye m'tukwasiri obi, onye nēri nrim, Ọ mewo ikiri-ukwu-ya ka ọ di uku imegidem.

¹⁰ Ma Gi onwe-gi, Jehova, merem amara, me ka m'bilie, Ka m'we kwughachi ha ugwo.

¹¹ Nka ka m'ji mara na ihem nātọ Gi utọ, N'ih i na onye-irom adighi-eti nkpu nmeri n'arum.

¹² Ma mu onwem, n'izu-okēm ka I jideworom, We me ka m'guzosie ike n'iru Gi rue m̄be ebighi-ebi.

¹³ Onye agoziri agozi ka Jehova, bú Chineke Israel, bu, Site na m̄be ebighi-ebi we rue m̄be ebighi-ebi. Amen, na Amen.

ABỤ ỌMA 42

Dika agu iyi miri si agu nne-ele, Otú a ka agu Gi nāgu nkpuru-obim, Chineke.

² Akpiri Chineke, bú Chineke di ndu, akpwo nkpuru-obim nku: Òle m̄be m'gābia, ewe hum n'iru Chineke?

³ Anya-mirim aghoworom nri ehie na abali, M̄be ha nāsīm ogologo ubochi nile, Òle ebe Chineke-gi nọ?

⁴ Ihe ndia ka m'gēcheta, wusi kwa nkpu tu-obim nimem dika miri, Otú m'nāgabiga n'etiti ìgwè madu, nējere ha nwayọ dika onye-ndú-ha rue ulo Chineke, N'olu iti-nkpu-ọ̀nù na nke ekele, bú ìgwè madu nēme ememe.

⁵ Gini mere i ji ruda n'ala, nkpuru-obim? Gini mere i ji su ude nke-uku nimem? Chere Chineke: n'ih i na m'gēkele kwa Ya ọzọ N'ih i nzọputa nile nke iru-Ya.

⁶ Chinkem, nimem ka nkpuru-obim nēruda n'ala: N'ih i ya anamecheta Gi site n'ala Jodan, Site kwa na Heamon, site n'ugwu Miza.

⁷ Ōpu-miri nākpọ ōpu-miri òkù n'olu nrùda-miri nile nke Gi: Ebili-miri-Gi nile na nmali-miri-Gi nile agabigawo n'isim.

⁸ N'ehie Jehova gēnye ebere-Ya iwu, N'abali kwa ka abù-Ya gādi n'onum, Bú ekpere m'nēkpere Chineke nke ndum.

⁹ Ka m'si Chineke, bú nkumem di elu, N'ih i gini ka I chezoworom? N'ih i gini ka m'nējeghari nēyi uwe-nkpe nime nmēbu onye-iro?

¹⁰ Dika asi na eji ihe gwepia ọkpukpum nile, ndi nākpabum nātam uta; M̀be ha nāsin ogologo ubochi nile, Ọle ebe Chineke-gi nọ?

¹¹ Gini mere i ji ruda n'ala, nkpuru-obim? Gini mere i ji su ude nke-uku nimem? Chere Chineke: n'ihì na m'agēkele kwa Ya ọzọ, Onye bu nzọputa nke irum, na Chinekem.

ABỤ ỌMA 43

Kpem ikpe, Chineke, kpe kwa ọnum n'ikpe, me ka m'pua n'aka mba nādighi-eme ebere: Me ka m'si n'aka nwoke bu onye-aghughọ na onye ajọ omume ́apu.

² N'ihì na Gi onwe-gi bu Chineke Nke bu ebem siri ike; n'ihì gini ka I juworom aju? N'ihì gini ka m'nējeghari nēyi uwe-nkpe nime nmebu onye-iro?

³ Ziputa ịhè-Gi na ezi-okwu-Gi; ka ha onwe-ha nēdum: Ka ha me ka m'biarue ugwu nsọ Gi, Biarua kwa ebe-obibi-Gi nile.

⁴ M'gābiaru kwa ebe-ichu-àjà nke Chineke, Rue Chineke aru, bú ọ̀nù nke otite-egwú-ọ̀nù: M'gēkele kwa Gi n'ubọ-akwara, Chineke, bú Chinekem.

⁵ Gini mere i ji ruda n'ala, nkpuru-obim? Gini mere i ji su ude nke-uku nimem? Chere Chineke: n'ihì na m'gēkele kwa Ya ọzọ, Onye bu nzọputa nke irum, na Chinekem.

ABỤ ỌMA 44

Chineke, ayi ewerewo nti-ayi nu, nna-ayi-hà akọworo ayi, Ọlu I luru n'ubochi-ha, n'ubochi m̀be ochie.

² Gi onwe-gi jiri aka-gi napu mba ọzọ di iche iche ala-ha, we kua ha dika osisi nime ya; I nēmejọ ndi nile di iche iche, we me ka nna-ayi-hà wasa alaka.

³ N'ihì na ọ bughi mma-agma-ha ka ha ji nweta ala ahu, Ogwe-aka-ha azọputaghi kwa ha: Kama ọ bu aka-nri-Gi, na ogwe-aka-Gi, na ịhè nke iru-Gi, N'ihì na ihe-ha tọrọ Gi uto.

⁴ Gi onwe-gi bu Ezem, Chineke: Nye nzọputa nile nke Jakob iwu.

⁵ Site na Gi ka ayi ga-akwatu ndi nākpabu ayi: Site n'aha-Gi ka ayi gāzọkwasi ndi nēbili imegide ayi ukwu.

⁶ N'ihì na ọ bughi utam ka m'nātukwasi obi, Mma-agham adighi-azọputakwam.

⁷ Kama ọ bu Gi zọputaworo ayi n'aka ndi nākpabu ayi, I mewo kwa ka ihere me ndi nākpọ ayi asì.

⁸ Chineke ka ayi jiworo nya isi ogologo ubochi nile, Ọ bu kwa aha-gi ka ayi gēkele rue m̀be ebighi-ebi. Selah

⁹ Ma ụbụ a I juwo ayi aju, we tiye ayi n'ọ̀nọdu-ihere; I dighi-eso kwa usu-ndi-agma-ayi pua ije agha.

¹⁰ I nēme ka ayi si n'iru onye-nkpabu laghachi azu: Ọzọ, ndi nākpọ ayi asì nāpunara ayi ihe nye onwe-ha.

¹¹ I nēme ayi ka ayi di ka ịgwè aturu agēri eri; N'etiti mba nile ka I fesawo-kwa-ra ayi.

¹² I nēre ndi-Gi ma I naraghi ihe-ọnu-ahia, I meghe ka àkù-Gi ba uba site n'ọnu-ahia-ha.

¹³ I nēme ayi ka ayi ghoro ndi-aḅata-obi-ayi ihe-ita-uta, Ka ayi ghoro ndi di ayi buruburu ihe-ochi na ihe-ikwa-emò.

¹⁴ I nēme ayi ilu n'etiti mba nile, Nfufe-isi n'etiti ndi nile di iche iche.

¹⁵ Ogologo ubochi nile ka onodu-ihere di n'irum, Ihere irum ekpuchiwokwam,

¹⁶ N'ihì olu ita-uta na onye-nkwulu; N'ihì onye-iro na onye nābọ ọbọ.

- ¹⁷ Ihe nile a abiakwasiwo ayi; ma ayi echezoghi Gi, Ayi ekwughi kwa okwu-ugha n'ọbụba-ndu-Gi
- ¹⁸ Obi-ayi alaghachighi azu, Nzọ-ukwu-ayi esighi kwa n'uzọ-Gi wezuga onwe-ha;
- ¹⁹ Na I gwepiawo ayi n'ọnọdu nkita-ọhia, Were kwa onyinyo ọnwu kpuchie ayi.
- ²⁰ Ọ buru na ayi echezọwo aha Chineke-ayi, We ọasapuru chi ala ọzọ ọbu-aka-ayi;
- ²¹ Chìneke agaghi-egwuputa ala ihe a? N'ihì na Ya onwe-ya mara ihe-nzuzo nile nke obi.
- ²² N'ezie n'ihì Gi ka ebuworo ayi ogologo ubochi nile; Aguwo ayi dika ìgwè ewu na aturu agēbu ebu.
- ²³ Teta, n'ihì gini ka I nāraru ura, Onye-nwe-ayi? Teta n'ura, ajula ayi aju rue mbe ebighi-ebi.
- ²⁴ N'ihì gini ka I nēzobe iru-Gi? N'ihì gini ka I nēchezọ nweda-n'ala-ayi na nmebu-ayi?
- ²⁵ N'ihì na nkpuru-obi-ayi erudawo n'ala rue ájá: Afọ-ayi araparawo n'ala.
- ²⁶ Bilie iyere ayi aka, Ọputa kwa ayi n'ihì ebere-Gi.

ABỤ ỌMA 45

- O**bim aḅoputawo okwu di nma: Mu onwem nēkwu okwu; olum diri eze: Irem bu pen nke onye nēde akwukwọ ngwa ngwa.
- ² Emewo gi ka i ma nma kari umu madu; Awukwasiwo amara n'eḅuḅere-ọnu-gi abua: N'ihì ya Chineke agoziwo gi rue mbe ebighi-ebi.
- ³ Ke mma-agha-gi n'úkwù-gi, gi dike, Ebube-gi na ima-nma-gi.
- ⁴ N'ima-nma-gi nọkwasi n'elu inyinya ga nke-ọma, N'ihì ezi-okwu na ume-ala-n'obi na ezi omume: Aka-nri-gi gēzí kwa gi ihe di iche iche di egwu.
- ⁵ Àkú-gi nile bu ihe di nkọ; Ndi nile di iche iche nāda n'okpuru gi; Àkú-gi di n'obi ndi-iro eze.
- ⁶ Oche-eze-Gi, Chineke, nādiru mbe nile ebighi-ebi: Nkpa-n'aka-eze nke izi-ezi ka nkpa-n'aka-eze nke ala-eze-Gi bu.
- ⁷ I huwo ezi omume n'anya, we kpọ nmebi-iwu asì: N'ihì nka Chineke, bú Chineke-gi, tere gi Manu obi-utọ n'isi kari ndi-ibe-gi.
- ⁸ Myrrh na aloes na cassia juputara uwe-gi nile; Site n'ulo uku nile nke ọdu ubọ-akwara emewo ka i nūria ọnu.
- ⁹ Umu-ndinyom ndi-eze muru nọ n'etiti ndinyom-i di oké ọnu-ahia: Nwunye-eze nēguzo onwe-ya n'aka-nri-gi yiri ọla-edo ọma nke Ofia.
- ¹⁰ Nuru, ada, le kwa, tọ kwa nti-gi n'ala; Chezọ kwa ndi-gi, na ulo nna-gi;
- ¹¹ Eze gēsi otú a chọsie ima-nma-gi ike: N'ihì na ya onwe-ya bu onye-nwe-gi; gi kpọ kwa isi ala nye ya.
- ¹² Ada Taia gēwere kwa onyinye-inata-iru-ọma bia; Ndi-ọgaranya nke ndi-gi gēme ka iru-gi dajua.
- ¹³ Ada eze nke nọ nime ulo dichasi nsọpuru: Ihe akpagwara ọla-edo ka uwe-ya bu.
- ¹⁴ N'uwe akpara nke-ọma ka agēduru ya jekuru eze: Umu-aḅoghọ, nāmaghi nwoke ndi nēso ya n'azu, bú ndi-ibe-ya, Anēme ha ka ha biakute gi.
- ¹⁵ Eji ọnù na otite-egwú-ọnù duru ha: Ha gābà n'ulo uku eze.
- ¹⁶ Umu-gi gānọchi anya nna-gi-hà, I gēdo ha ndi-isi n'uwa nile.
- ¹⁷ M'gēme ka echeta aha-gi n'ọḅọ nile: N'ihì nka ndi nile di iche iche gēkele gi rue mbe nile ebighi-ebi.

ABỤ ỌMA 46

Chineke buru ayi ebe-n̄bà na ike, O mewo ka achọta Ya n'iyè aka nke-uku na nkpaḅu nile.

² N'ihì nka ayi agaghi-atu egwu m̄be uwa nāḅanwe, Ma-ọbu m̄be anēwezuga ugwu nile n'ọṇọdu-ha ga n'etiti oké osimiri;

³ M̄be miri-ya nāḅa aghara nāsu kwa ufufu, M̄be ugwu nile nēme nkpatu site na nbili-elu ya. Selah

⁴ Otù osimiri di, miri-iyi-ya nile nēme ka obodo Chineke n̄ria ọṇu, Bú ebe nsọ nke ebe-obibi nile nke Onye kachasi ihe nile elu.

⁵ Chineke nọ n'etiti ya; agaghi-ewezuga ya n'ọṇọdu-ya: Chineke gēyere ya aka m̄be chi bọṇ.

⁶ Mba nile ozo ḅara aghara, ewezugara ala-eze n̄ṇọdu-ha: O mere ka olu-Ya da, uwa nabaze.

⁷ Jehova nke usu nile nke ndi-agha n̄yere ayi; Chineke nke Jakob buru ayi ulo-elu. Selah

⁸ Jenu, hu ọlu nile nke Jehova, Onye doworo ihe-iju-anya di iche iche n'uwa,

⁹ Nēme ka agha nile kwusi rue nsọtu uwa; Ọ nāḅaji uta, ḅupia kwa ube; Ọ nēsura uḅọ-ala nile n'oku.

¹⁰ Ranu aka, mara kwa na Mu onwem bu Chineke: Agēbulim n'etiti mba nile, agēbulim n'uwa.

¹¹ Jehova nke usu nile nke ndi-agha n̄yere ayi; Chineke nke Jakob buru ayi ulo-elu. Selah

ABỤ ỌMA 47

Unu ndi nile di iche iche, kuanu aka; Werenu olu nke iti-nkpu-ọṇu tikue Chineke.

² N'ihì na Jehova, Onye kachasi ihe nile elu, di egwu; Ọ bu Eze uku nāchi uwa nile.

³ Ọ nēdu ndi nile di iche iche bia n'okpuru ayi, Ọ nēdu kwa mba nile bia n'okpuru ukwu-ayi.

⁴ Ọ nārọputara ayi ihe-nketa-ayi, Bú nbili-elu nke Jakob, onye Ọ huru n'anya. Selah

⁵ Chineke ewerewo iti-nkpu rigo, Jehova ewerewo olu opì-ike rigo.

⁶ Bùkuenu Chineke abù ọma, bùkuenu Ya abù ọma: Bùkuenu Eze-ayi abù ọma, bùkuenu Ya abù ọma.

⁷ N'ihì na Eze nke uwa dum ka Chineke bu: Bùkuenu Ya abù ọma, maschil.

⁸ Chineke aghowo eze mba nile: Chineke anọkwasiwo n'ochè-eze nsọ Ya.

⁹ Ndi amara aha-ha nke ndi nile di iche iche achikọtawo onwe-ha Ibu ndi Chineke nke Abraham: N'ihì na Chineke nwe ọta nile nke uwa; Emewo ka Ọ di elu nke-uku.

ABỤ ỌMA 48

Onye uku ka Jehova bu, Ọ bu kwa onye anēto nke-uku, N'obodo Chineke-ayi, bú ugwu nsọ Ya.

² Ihe mara nma n'idi-elu, na ihe-obi-utọ nke uwa nile, Ka ugwu Zaion bu, n'akuku nile nke Ugwu, Bú obodo Eze ukwu.

³ Chineke Nke nọ n'ulo nile ya di elu emewo ka amara Ya na Ya bu ulo-elu.

- ⁴ N'ihì na, le, ndi-eze zukoro, Ha gabigara n'otù.
- ⁵ Ha onwe-ha huru ya, ibobo we nwua ha n'aru; Ha mara jijiji, zolie ososo.
- ⁶ Oma-jijiji jidere ha n'ebe ahu; Ihe-nbu, dika nke nwayi namuputa nwa.
- ⁷ I ji ifufe Iru-anyanwu Tiwa ubo nile nke Tashish.
- ⁸ Dika ayi nuworo, otu a ka ayi huworo N'obodo Jehova nke usu nile nke ndi-agma, n'obodo Chineke-ayi: Chineke geme ka o guzosie ike rue mbe ebighi-ebi. Selah
- ⁹ Ayi echewo ebere-Gi echè, Chineke, N'etiti ulo uku Gi.
- ¹⁰ Dika aha-Gi si di, Chineke, Otú a ka otuto-Gi di rue nsotu nile nke uwa: Ezi omume juputara aka-nri-Gi.
- ¹¹ Ka ugwu Zaion nuria onu, Ka umu-ndinyom Juda tegharia egwu onu, N'ihì ikpe-Gi nile.
- ¹² Jenu Zaion buruburu, ba kwa ya buruburu: Guanu ulo-elu-ya nile onu.
- ¹³ Tukwasinu obi-unu n'ekpe-ya, Tulenu ulo nile ya di elu; Ka unu we koro obo nesò n'azu.
- ¹⁴ N'ihì na Nka bu Chineke, bu Chineke-ayi, rue mbe nile ebighi-ebi; Ya onwe-ya ganedu ayi rue n'inwu-onwu.

ABU OMA 49

- N**urunu nka, ndi nile di iche iche; Nanu nti, ndi nile bi n'uwa nka:
- ² Ma ndi di ala ma ndi di elu, Ogaranya na obeye n'otù.
- ³ Onum gekwu okwu amam-ihe nile; Ntughari-uche nke obim gabu kwa nghota nile.
- ⁴ M'gato ntim n'ala n'ilu: M'gekpughepu okwu-omimim n'ubo-akwara.
- ⁵ N'ihì gini ka m'gatu egwu n'ubochi ihe ojo, Mbe ajo omume nke ndi nejidem n'ikiri-ukwu dim buruburu,
- ⁶ Bu ndi natukwasi obi n'aku-ha, Nanya kwa isi n'iba-uba nke ogaranya ha bu?
- ⁷ O dighi onye o bula gabaputa nwa-nne-ya ma-oli, O gaghi-enye Chineke ihe-nbaputa-ya:
- ⁸ (N'ihì na nbaputa nkuru-obi-ha di oké onu-ahia, O gara kwa ya aka rue mbe ebighi-ebi:)
- ⁹ Ka o we digide ndu rue mbe ebighi-ebi, Ghara ihu nbibi anya.
- ¹⁰ N'ihì na o gahu ya: ndi-amam-ihe ganwu, N'otù ka onye-nzuzu na onye bu anu-ohia nalako n'iyi, We rapuru ndi ozò aku-ha.
- ¹¹ Echiche-obi-ha bu, na ulo-ha gadiru mbe ebighi-ebi, Ebe-obibi-ha rue obo nile; Ha ewerewo aha-ha kpokwasi ala nile ha.
- ¹² Ma madu adighi-anogide na nsopuru: O yiri anu nke emeworo ka ha debe onu-ha du n'onwu.
- ¹³ Uzò-ha nka buru ha nzuzu: Ma mbe ha gasiri okwu-onu-ha nato madu utò. Selah
- ¹⁴ Dika igwe ewu na aturu, o bu ala-mo ka edoworo ha nye; Onwu gabu onye nazu ha dika aturu: Ndi ziri ezi genwe ike n'aru ha n'ututu; Udi-ha bu ihe ala-mo geme ka o ka na, ka ebe-obibi ghara idiri ya.
- ¹⁵ Otú o di, Chineke gabaputa nkuru-obim n'aka ala-mo: N'ihì na O gekurum la. Selah
- ¹⁶ Atula egwu mbe madu neme ogaranya, Mbe nsopuru nke ulo-ya naba uba:
- ¹⁷ N'ihì na mbe o nwuru o gaghi-ewere ihe ahu nile la; Nsopuru-ya agaghi-arida so ya.
- ¹⁸ N'ihì na mbe o di ndu o nagozi nkuru-obi-ya, Madu nekele kwa gi mbe i nemere onwe-gi ezi ihe.

- ¹⁹ Ọ gābakuru ọ́ọ nna-ya-hà; Rue m̀be ebigghi-ebi ha agaghi-ahu ìhè.
- ²⁰ Madu nke nọ na nsọpuru, ma ọ dighi-aghọta ihe, Yiri anu emeworo ka ha debe ọnu-ha du n'ọnwu.

ABỤ ỌMA 50

- C**hineke Nke kachasi chi nile, bú Jehova, ekwuwo, We kpọ uwa site n'ọwuwa anyanwu rue ọdida-ya.
- ² Site na Zaion, bú ebe mazuru nma, Ka Chineke nwuputaworo ka ìhè.
- ³ Ka Chineke-ayi bia, Ya aḅa-kwa-la nkiti: Ọku nēripia n'iru Ya, Buruburu Ya ka ifufe nēfesi kwa ike nke-uku.
- ⁴ Ọ nākpọ elu-igwe nke di n'elu òkù, Nākpọ kwa uwa, ka O we kpe ndi-Ya ikpe:
- ⁵ Chikọtaranum ndi-eberem; Bú ndi Mu na ha ḅara ndu n'elu àjà.
- ⁶ Elu-igwe nēgosi kwa ezi omume-Ya; N'ihì na Chineke onwe-ya nēkpe ikpe. Selah
- ⁷ Nuru, ndim, M'gēkwu kwa; Nuru, Israel, M'gāḅa kwa àmà megide gi: Chineke, bú Chineke-gi, ka M'bu.
- ⁸ Ọ bugghi n'ihì àjà-gi nile ka M'nābara gi nba; Àjà-nsure-ọku-gi nile di kwa n'irum m̀be nile.
- ⁹ M'gagghi-anara oke-ehi n'ulo-gi, M'gagghi-anara nkpi ọ bula n'ogige-ewu-na-aturu-gi.
- ¹⁰ N'ihì na Mu nwe anu-ọhia ọ bula nke oké ọhia, Ya na anu nile n'elu nnù ugwu abua na ọgu iri.
- ¹¹ Amawom anu-ufe ọ bula nke ugwu nile: Anu nile nke nēnughari n'ọhia di kwa n'akam.
- ¹² Ọ buru na agu aguam, M'gagghi-agwa gi: N'ihì na Mu nwe elu-uwa dum madu bi na ùjú-ya.
- ¹³ M'gēri anu oke-ehi? Ọ bu ọbara nkpi ka m'gāñu?
- ¹⁴ Chuara Chineke ekele dika àjà; Kwughachi kwa Onye kachasi ihe nile elu nkwa nile i kwere:
- ¹⁵ Kpọkukwam n'ubọchi nkpaḅu; M'gādọputa gi, i gāsọpu-kwa-ram.
- ¹⁶ Ma ndi nēmebi iwu ka Chineke gwara okwu, si, Òle ọlu-gi di ya n'ikọ ukpurum nile? Òle ọlu-gi di kwa ya na i būruwo ọḅuḅa-ndum n'ọnu-gi?
- ¹⁷ Ebe gi onwe-gi kpọworo idọ-aka-na-nti asì, We tufue okwum nile n'azu gi.
- ¹⁸ Ọ buru na i hu onye-ori, ihe-ya we tọ gi utọ, Gi na ndi nākwà iko ekèkọwo kwa òkè.
- ¹⁹ I rarawo ọnu-gi nye n'ikwu ihe ọjọ, Ire-gi nējikọta kwa aghughọ.
- ²⁰ I nānọdu ala, nwa-nne-gi ka i nēkwu okwu megide; Nwa nke nne-gi muru ka i nēbo ebubo ugha.
- ²¹ Ihe ndia ka i meworo, M'we ḅa nkiti; I chère na adizum ka i di: M'gābara gi nba, do kwa ya n'usoro n'anya-gi.
- ²² Biko, ghọtanu nka, unu ndi nēchezọ Chineke, Ka m'we ghara idọka unu, ọ dighi kwa onye-nnaputa diri unu:
- ²³ Onye nāchu ekele dika àjà nāsọpurum; Ọ bu kwa onye nēdozi uzọ-ya Ka m'gēme ka ọ hu nzọputa Chineke.

ABỤ ỌMA 51

Merem amara, Chineke, dika ebere-Gi si di: Dika iba-uba nke obi-ebere-Gi nile si di hichapu njehiem nile.

² Sucham nke-oma dika ákwà ka ajọ omumem pua nimem, Me kwa ka m'si na nmehiem di ọcha.

³ N'ihì na mu onwem mara njehiem nile: Nmehiem di kwa n'irum m̀be nile.

⁴ Megide Gi, nání Gi, ka m'mehieworo, Ọ bu kwa ihe jọrọ njo n'anya-Gi ka m'meworo: Ka I we buru onye ezi omume m̀be I nēkwu okwu, Di kwa ọcha n'obi m̀be I nēkpe ikpe.

⁵ Le, n'ajọ omume ka amuputaram; Ọ bu kwa na nmehie ka nnem turu imem.

⁶ Le, ezi-okwu n'akuku nile di nime madu atọwo Gi utọ: Ọ bu kwa n'akuku zoro ezo ka i nēme ka m'mara amam-ihe.

⁷ I gēwere hyssop wepu nmehiem, m'gādi kwa ọcha: I gāsucham dika ákwà, m'gādi kwa ọcha kari snow.

⁸ I gēme ka m'nuru olu obi-utọ na ọ̀nù; Ka ọkpukpu nile I gwepiaworo we tegharia egwú-ọ̀nù.

⁹ Zopu iru-Gi na nmehiem nile, Hichapu kwa ajọ omumem nile.

¹⁰ Kèrem obi di ọcha, Chineke; Me kwa ka mọ nke nēguzosi ike di ọhu nimem.

¹¹ Atupulam n'iru Gi; Anara-kwa-lam Mọ Nsọ Gi.

¹² Nyeghachim obi-utọ nke nzọputa-Gi: Were kwa mọ nke amara aha-ya kwagidem.

¹³ M'gēzí ndi-njehie uzọ-Gi nile; Ndi-nmehie gālaghachikute kwa Gi.

¹⁴ Naputam n'aka ikpe-omuma ọbara di iche iche, Chineke, bú Chineke nke nzọputam; Irem gēti nkpu ọ̀nù bayere ezi omume-Gi.

¹⁵ Onye-nwe-ayi, I gēmeghe ebuḅere-ọnum abua; Ọnum gēgosi kwa otuto-Gi.

¹⁶ N'ihì na àjà adighi-atọ Gi utọ; ka m'we nye ya: Àjà-nsure-ọku adighi-atọ Gi utọ.

¹⁷ Àjà nile nke Chineke bu mọ tiwara etiwa: Obi tiwara etiwa na nke egwepiara egwepia, Chineke, I dighi-eleda ya anya.

¹⁸ Mere Zaion nma dika o si di Gi utọ: I gālu m̀bidi nile nke Jerusalem.

¹⁹ M̀be ahu ka àjà nile nke ezi omume, bú àjà-nsure-ọku na àjà-nsuresi-ọku, gātọ Gi utọ: M̀be ahu ka ha gāchu ọtutu oke-ehi n'elu ebe-ichu-àjà-Gi.

ABỤ ỌMA 52

Gini mere i nēto onwe-gi n'ihe ọjọ, gi dike? Ebere Chineke nādigide ogologo ubọchi nile.

² Ihe-ila-n'iyì di iche iche ka ire-gi nēchè; Dika aguba di nkọ, nālu ọlu aghughọ.

³ I huwo ihe ọjọ n'anya kari ezi ihe; Na okwu-ugha kari ikwu okwu ezi omume. Selah

⁴ I huwo okwu nile nēloda eloda n'anya, Gi ire aghughọ.

⁵ Chineke gākwatu kwa gi rue m̀be ebighi-ebi, Ọ gējide gi, dọkpupu gi n'ulu-ikwū-gi, Ropu kwa gi n'ala ndi di ndu. Selah

⁶ Ndi ezi omume gāhu kwa ya we tua egwu, Chì kwa ya ọchi, si,

⁷ Le, nwoke nke nādighi-eme Chineke ebe-ya siri ike; Kama ọ tukwasiri obi n'uba nke àkù-ya, Ọ di ike n'ọchichọ ọjọ ya.

⁸ Ma mu onwem, adim ka osisi olive nwere akwukwọ ndu n'ulo Chineke: Atukwasiwom obi n'ebere Chineke rue m̀be nile ebighi-ebi.

⁹ M'gēkele Gi rue m̀be ebighi-ebi, n'ihì na I meworo ya: M'gēle kwa anya aha-Gi, n'ihì na ọ di nma, niru ndi-ebere-Gi.

ABỤ ỌMA 53

Onye-nzuzu asiwo n'obi-ya, Ọ dighi Chineke ọ bula di. Ha ebibiwo onwe-ha, ha emewo ka ajọ omume-ha buru ihe-árú; Ọ dighi onye nēme ezi ihe.

² Chineke siri n'elu-igwe lekwasị umu madu anya, Ihu ma ọ di onye nwere uche, Nke nāchọ Chineke.

³ Ha nile n'otù n'otù alaghachiwo azu; ha aḅaruwo n'otù dika miri; Ọ dighi onye nēme ezi ihe, ọ dighi ọbuná otù onye.

⁴ Ndi nālu ajọ ihe, hà amaghi ihe? Bú ndi riworo nri site n'iri ndim, Ma ha akpọkughi Chineke.

⁵ N'ebe ahu ka ha turu oké egwu, n'ebe oké egwu nādigh: N'ihì na Chineke esesawo ọkpukpu nke onye nāma ulo-ikwū-ya imegide gi; I mewo ka ihere me ha, n'ihì na Chineke ajuwo ha.

⁶ Ọ gādim nọ nma ma asi na nzọputa Israel esi na Zaion puta! Mḅe Chineke gēji me ka ndọta-n'agha ndi-Ya lata, Ka Jekob tegharia egwú ọ̀nù, ka Israel ñuria ọ̀nù.

ABỤ ỌMA 54

Chineke, were aha-Gi zọputam, Were kwa idi-ike-Gi kpem ikpe.

² Chineke, nuru ekperem; Ña nti n'okwu nile nke ọnum.

³ N'ihì na ndi ala ọzọ ebiliwo imegidem, Ndi nēme ka madu ma jijiji achọwo kwa nkpuru-obim: Ha edoghi Chineke n'iru ha. Selah

⁴ Le, Chineke bu onye nēyerem aka: Onye-nwe-ayi nọ n'etiti ndi nākwagide nkpuru-obim.

⁵ Ọ gēnyeghachi ndi nēchem anwu ihe ọjọ ha: Were ezi-okwu-Gi kpochapu ha.

⁶ M'gēji onyinye-afọ-ofufo churu Gi àjà: M'gēkele aha-Gi, Jehova, n'ihì na ọ di nma.

⁷ N'ihì na ọ bu na nkpaḅu nile ka Ọ naputaworom; Anyam elekwasiwo kwa ndi-irom.

ABỤ ỌMA 55

Ge nti n'ekperem, Chineke; Ezonari-kwa-la Onwe-gi n'aririọ-amaram.

² Ñam nti, zam: Anamalù ulù na ntughari-obim, nāsu kwa oké ude;

³ N'ihì olu onye-iro, N'ihì nkpaḅu nke onye nēmebi iwu; N'ihì na ha nēme ka ajọ ihe me nkpatu megidem, Ọ bu kwa n'iwe ka ha nākpọm asì.

⁴ O nēḅusi nkpuru-obim nḅu ike nimem: Oké ujọ nile nke ọnwu adakwasiwo-kwam.

⁵ Egwu na ima-jijiji nābiarum aru, Oké ọma-jijiji ekpuchiwokwam.

⁶ M'we si, Ọ gādim nọ nma ma asi na enwerem nkù dika nduru! M'gēfela, we nọdu du.

⁷ Le, m'gēferu ebe di anya, Nọ ọnọdu-abali n'ọzara. Selah

⁸ M'gēwere ọsọsọ si n'ifufe siri ike na n'oké ifufe Biarue ebe-nḅapu dirim.

⁹ Onye-nwe-ayi, loda ha, kesa ire-ha: N'ihì na ahuwom ihe-ike na ilu-ọ̀gù n'obodo.

¹⁰ N'ehihie na abali ka ha nāḅa ya buruburu n'elu mḅidi-ya nile: Ma ajọ ihe ma nmeḅu di n'etiti ya.

¹¹ Ihe-ila-n'iyì di iche iche di n'etiti ya: Nzọḅu na aghughọ adighi-esi kwa n'amá-ya nile.

¹² N'ihì na ọ bughì onye-iro nātam uta; M'gānagide kwa ya: Ọ bughì onye nākpọm asì mere onwe-ya uku megidem; M'gēzonari kwa ya onwem:

¹³ Kama ọ bu gi onwe-gi, onye mu na gi ra, Eyìm, na onye m'mara nke-ọma.

- ¹⁴ Ayi nāḅakọrì ìzù uto, N'ulo Chineke ka ayi nējeghari n'etiti ìgwè madu.
- ¹⁵ Ka ọnwu biakwasi ha na mberede, Ka ha ridarue ala-mọ na ndu: N'ihì na ihe ọjọ nile di n'ebe ha nọ dika ọbà, n'etiti ha.
- ¹⁶ Ma mu onwem, Chineke ka m'gākpọku; Jehova gāzọputakwam.
- ¹⁷ Anyasi, na ututu, na etiti-ehihie, ka m'gātughari uche, su kwa oké ude: Ọ gānu kwa olum.
- ¹⁸ Ọ ḅaputawo nkpuru-obim me ka ọ ba n'udo, ka ha ghara ibiarum nso: N'ihì na ha bara uba, bú ndi mu na ha nālu ọgù.
- ¹⁹ Chineke gānu olum, weda kwa ha n'ala, Bú Onye nānọdu ka eze site na mḅe ochie. Selah Ha bu ndi nēnweghi nḅanwe, Ha adighi-atu kwa egwu Chineke.
- ²⁰ O setiwo aka-ya abua imegide ndi ya na ha nọ n'udo: O mewo ọḅuḅa-ndu-ya ka ọ ghara idi nsọ.
- ²¹ Ha bu okwu ire-uto, bú okwu ọnu-ya nke di ka miri-ara raru araru, Ma nání agha ka obi-ya bu: Okwu-ya nile di nrò kari manu, Ma okwu ahu bu mma-agma amiputara amiputa.
- ²² Tukwasi Jehova ihe O nyeworo gi dika ibu, Ya onwe-ya gānagide kwa gi: Ọ gaghi-ekwe ka ewezuga onye ezi omume n'ọnọdu-ya rue mḅe ebigbi-ebi
- ²³ Ma Gi onwe-gi, Chineke, gēme ka ha rida n'olùlù nbibi: Ndi bu ndi-ọbara na ndi-aghughọ agaghi-adiru nkera ubọchi-ha; Ma mu onwem gātukwasi obi na Gi.

ABỤ ỌMA 56

- M**erem amara, Chineke; n'ihì na madu ekusiwo ume ike ilom: Ogologo ubọchi nile ka o nēbu agha nēmeḅum.
- ² Ndi nēchem anwu nēkusi ume ike ilom ogologo ubọchi nile: N'ihì na ha bara uba bú ndi nēbu agha imegidem n'ibuli onwe-ha elu.
- ³ N'ubọchi m'nātu egwu, Mu onwem, ọ bu Gi ka m'gātukwasi obi.
- ⁴ Nime Chineke ka m'gēto okwu-Ya: Ọ bu Chineke ka m'tukwasiworo obi, m'gaghi-atu egwu; Gini ka anu-arụ, bú madu, gēmeme?
- ⁵ Ogologo ubọchi nile ka ha nāhighari okwum nile: N'imegidem èchìchè nile ha bu ime ihe ọjọ.
- ⁶ Ha nēzukọ, nēzobe onwe-ha, Ndi ahu nēlezi ikiri-ukwum abua anya, Dika ha leworo anya nkpuru-obim.
- ⁷ Ọ bu n'ihì ajoy ihe ka ha nāḅapụ? N'iwu-Gi me ka ndi nile di iche iche rida, Chineke.
- ⁸ Nwagharim ka Gi onwe-gi guworo ọnu: Tiye anya-mirim nile nime karama-akpukpọ-Gi; Hà adighi n'akwukwọ-Gi:
- ⁹ Mḅe ahu ndi-irom gālaghachi azu n'ubọchi m'gākpọku Gi: Nka ka m'mara, na Chineke dirim.
- ¹⁰ Nime Chineke ka m'gēto okwu-Ya: Nime Jehova ka m'gēto okwu-Ya.
- ¹¹ Ọ bu Chineke ka m'tukwasiworo obi, m'gaghi-atu egwu; Gini ka anu-arụ, bú madu, gēmeme?
- ¹² N'isim, Chineke, ka nkwa nile m'kwere Gi di: M'gākwughachi Gi ekele nile.
- ¹³ N'ihì na I naputawo nkpuru-obim n'ọnwu: Ì naputaghi ukwum abua na nnuda anēnudam? Ka m'we nējeghari n'iru Chineke N'ihè ndi ndu.

ABỤ ỌMA 57

Merem amara, Chineke, merem amara; N'ihì na nime Gi ka nkpuru-obim ịabàworo: Ọ bu kwa na ịdò nke nkù-Gi abua ka m'gābàbà, Rue m̀be ihe-ila-n'iyì ndia gāgabiga.

² M'gākpọku Chineke Onye kachasi ihe nile elu; M'gākpọku Chineke Onye nēmezurum ihe.

³ O gēsi n'elu-igwe zìe, zọputam, M̀be onye nēkusi ume ike ilom nāta uta; Selah Chineke gēziputa ebere-Ya na ezi-okwu-Ya.

⁴ Nkpuru-obim nọ n'etiti ọdum; M'gēdina n'etiti ndi nēre ọku, Bú umu madu, ndi ezé nile ha bu ube na àkú, Ire-ha bu kwa mma-agma di nkọ.

⁵ Me Onwe-gi ka I di elu n'elu elu-igwe nile, Chineke; Ka ebube-Gi di elu n'elu uwa nile.

⁶ Ubu ka ha doziworo nzọ-ukwum nile; Nkpuru-obim erudawo n'ala: Ha egwuwo olùlù n'irum; Ha adabàwo n'etiti ya. Selah

⁷ Edoziwo obim Chineke, edoziwo obim: M'gābù abù, e, m'gābù abù ọma.

⁸ Teta, nsọpurum; teta, une na ubọ-akwara: M'gākpote chi-ọbubọ.

⁹ M'gēkeli gi n'etiti ndi nile di iche iche, Onye-nwe-ayi: M'gābùku Gi abù ọma n'etiti mba nile.

¹⁰ N'ihì na ebere-Gi di uku rue elu-igwe, Ezi-okwu-Gi di kwa uku rue mbara-ígwé.

¹¹ Me Onwe-gi ka I di elu n'elu elu-igwe nile, Chineke; Ka ebube-Gi di n'elu uwa nile.

ABỤ ỌMA 58

Ò bu ezie na ezi omume nke kwesiri ka unu kwue bu ọbị? Unu ji izi-ezi kpe ikpe, unu umu madu?

² É-è, kama ọ bu nime obi ka unu nēme ajọ omume nile; Unu nātùzi ihe-ike nke aka-unu n'uwa.

³ Emewo ka ndi nēmebi iwu buru ndi ala ọzọ site n'àkpà-nwa: Ha akpafuwo site n'afọ nne-ha, nēkwu okwu-ugha.

⁴ Edide ha nwere yiri edide agwọ: Ha di ka aju-ala nke nti chiri nke nākpochi nti-ya;

⁵ Nke nādighi-ege nti olu nke ndi nārà agwọ, Ma-ọbu nke dibia nārafu arafu, bú onye emeworo ka ọ mara ihe.

⁶ Chineke, tije ezé nile ha n'ọnu-ha: Tikwopu ezé uku nile nke umu-ọdum, Jehova.

⁷ Ka ha ịaze dika miri nke nērùghariri onwe-ya: M̀be o nēdo àkú-ya nile, ka ha di ka anēbipu ọnu-ha.

⁸ Ka ha di ka ejula nāga nāịaze, Dika nwa nwanyi mukworo amukwo, dika ndi ọ dighi m̀be ha huru anyanwu.

⁹ Tutu ite-unu amata ọku ogwu, Ma ihe di ndu ma ihe di ọku, Ọ nēfepusi ha ike dika oké ifufe.

¹⁰ Onye ezi omume gāñuri m̀be ọ huru ọbò ahu: Ọ gāsa nzọ-ukwu-ya nile n'ọbara onye nēmebi iwu.

¹¹ Madu gāsi kwa, N'ezie nkpuru diri onye ezi omume: N'ezie Chineke di Nke nēkpe ikpe n'uwa.

ABỤ ỌMA 59

Naputam n'aka ndi-irom, Chinekem: Me ka m'si n'aka ndi nēbili imegidem nọ n'ebe di elu.

² Naputam n'aka ndi nālu ajọ ihe, Zọputakwam n'aka ndi-ọbara.

³ N'ihị na, le, ha echewo nkpuru-obim anwu; Ndi di ike nēzukọ imegidem: Ọ bughi n'ihị njehiem, ọ bughi kwa n'ihị nmehiem, Jehova.

⁴ Mbe ọ nādighi ajọ omume m'mere ha nāba ọsọ, dozie onwe-ha: Kpote Onwe-gi izutem, hu kwa.

⁵ Gi onwe-gi kwa, Jehova, Chineke nke usu nile nke ndi-agha, bú Chineke Israel, Teta ileta mba nile: Emelera ndi nāghọ aghughọ n'ajọ ihe amara. Selah

⁶ Ha nālaghachi n'anyasi, nābọ uja dika nkita, Nāga obodo buruburu.

⁷ Le, ha ji ọnu-ha nāsupta okwu; Mma-agha di n'ebughere-ọnu-ha: N'ihị na ònye nānu? bu ihe ha kwuru.

⁸ Ma Gi onwe-gi, Jehova, gāchì ha ọchì; I gākwa mba nile emò.

⁹ Ikem, Gi ka m'gēlezi anya: N'ihị na Chineke bu ulo-elum.

¹⁰ Chineke nke eberem gābia izutem: Chineke gēme ka m'lekwasi ndi nēchem anwu anya.

¹¹ Ebuga ha, ka ndim ghara ichezọ: Were usu-ndi-agha-Gi me ka ha nānaghari, me kwa ka ha rida, Onye-nwe-ayi, bú ọta-ayi.

¹² Nmehie nke ọnu-ha ka okwu nke ebughere-ọnu-ha bu; Ka anwude kwa ha nime npako-ha, Na n'ihị ọbuba-iyi na n'ihị okwu-ugha nke ha nākọ akukọ-ha.

¹³ Me ka ha gwusia n'ọnuma-Gi, me ka ha gwusia, ka ha ghara idi ọzọ: Ka ha mara kwa na Chineke nāchi achi nime Jakob, Rue nsotu nile nke uwa. Selah

¹⁴ Ha nālaghachi kwa n'anyasi, nābọ uja dika nkita, Nāga obodo buruburu.

¹⁵ Ndi ahu nānaghari iri ihe, Ọ buru na afo ejughị ha ha gānọ kwa ọno-du-abali.

¹⁶ Ma mu onwem gābù abù bayere ike-Gi; E, m'gēti nkpu ọnù bayere ebere-Gi n'ututu: N'ihị na I buruworom ulo-elu, Na ebe-nbalaga n'ubochi nkpa-bu dirim.

¹⁷ Ikem, Gi ka m'gābùku abù oma: N'ihị na Chineke bu ulo-elum, bú Chineke nke eberem.

ABỤ ỌMA 60

Chineke, I juwo ayi aju, I tiwawo ayi, I wewo iwe; I gēme ka ayi laghachi ọzọ.

² I mewo ka ala ma jijiji; I ɓawawo ya: Mezie ntiwa-ya nile; n'ihị na o mewo nkpatu.

³ I mewo ka ndi-Gi hu ihe siri ike: I mewo ka ayi nua manya nke isu-ngongo.

⁴ I nyewo ndi nātu egwu Gi ọkọlọtọ, Ka ewe welie ya elu dika ọkọlọtọ n'ihị ezi-okwu. Selah

⁵ Ka ewe dọputa ndi I huru n'anya, Were aka-nri-Gi zọputa, za kwa ayi.

⁶ Chineke ekwuwo okwu n'di-nsọ-Ya; ka m'ñuria ọnu-agha: M'gēkè Shekem, tū kwa ndagwurugwu Sukot.

⁷ Mu nwe Gilead, ọ bu kwa mu nwe Manase; Efraim bu kwa ebe siri ike nke isim; Juda bu nkpa-n'aka-ezem.

⁸ Moab bu ite ọsisa-arum; N'elu Edom ka m'gātu akpukpo-ukwum: Filistia, tie nkpu n'ihim.

⁹ Ònye gēdubām nke-oma n'obodo ewusiri ike? Ònye duruworom rue Edom?

¹⁰ Ọ bughi Gi onwe-gi, Chineke, juworo ayi aju? I dighi-apu kwa ije agha n'etiti usu nile

nke ndi-agha ayi, Chineke.

¹¹ Yere ayi aka ka ayi pua n'aka onye-nkpaḅu: N'ihì na ihe-efu ka nzọputa madu bu.

¹² Nime Chineke ayi ga-eme ihe dìnkpà: Ọ bu kwa Ya onwe-ya gāzọda ndi nākpāḅu ayi

ABỤ ỌMA 61

Chineke, nuru olu iti-nkpum; Ña nti ekperem.

² M'nēsi na nsọtụ uwa kpọkue Gi, mḅe, obim nādighi ike: Rue n'oké nkume nke kam elu ka I gēdurum je.

³ N'ihì na I buworom ebe-nḅabà, Ulo-elu di ike ipu n'iru onye-iro.

⁴ Ka m'nọ dika ọbịa n'ulo-ikwū-Gi rue mḅe nile ebighi-ebi: M'gāḅabà n'ebe-nzuzo nke nkù-Gi abua. Selah

⁵ N'ihì na Gi onwe-gi, Chineke, egewo nti nkwa nile m'kwere: I werewo ihe-nnweta nke ndi nātu egwu aha-Gi nye ha.

⁶ I gātukwasi ọtutu ubọchi n'ubọchi ndu eze: Arọ-ya nile gādi ka ọtutu ọḅọ.

⁷ O gēbi n'iru Chineke rue mḅe ebighi-ebi: Wezuga ebere na ezi-okwu, ka ha we nēchezi ya.

⁸ Otú a m'gābùku aha-Gi abù ọma rue mḅe ebighi-ebi, Ka m'we kwughachi nkwa nile kwa-ubọchi.

ABỤ ỌMA 62

Ọ bu nání Chineke ka nkpuru-obim nēdere du: N'aka-Ya ka nzọputam si bia.

² Nání Ya onwe-ya bu oké nkumem na nzọputam: Ọ bu ulo-elum; agaghi-ewezugam n'ọnọdum ri nne.

³ Rùe ole mḅe ka unu ganāwagide madu? Unu nētipia ya, unu nile, Dika mḅidi ruru eruru, dika ogige nke anēnuda enuda.

⁴ Ọ bu nání isi na nbuli-elu-ya nupu ya ka ha ḅaworo ìzù; Okwu-ugha nātọ ha utọ: Ha nēji ọnu-ha agozi, ma n'ime obi-ha ha nākọcha akọcha. Selah

⁵ Nēdere nání Chinek du, nkpuru-obim; N'ihì na ọ bu Ya ka olile-anyam si puta.

⁶ Nání Ya onwe-ya bu oké nkumem na nzọputam: Ọ bu ulo-elum; agaghi-ewezugam n'ọnọdum.

⁷ N'ebe Chineke nọ ka nzọputam na nsọpurum di: Oké nkume nke ikem, bú ebe-nḅabàm, di nime Chineke.

⁸ Tukwasinu Ya obi na mḅe nile, unu ndi-Ya; Wusinu obi-unu n'iru Ya dika miri: Chineke buru ayi ebe-nḅabà. Selah

⁹ Nání otù nku-ume ka ndi di ala bu, ọ bu kwa okwu-ugha ka ndi di elu bu: N'ihe-ọtùtù ha gàrigo elu dika ihe nfe; Ndi ahu nile n'otù di nfe kari otù nku-ume.

¹⁰ Unu atukwasila obi na nmeḅu, Ọzọ, n'ipunara madu ihe unu aghọla ihe-efu: Mḅe àkù nābakari uba, unu atukwasila ya obi.

¹¹ Otù uḅọ ka Chineke kwuwo okwu, Uḅọ abua ka m'nuwo nka; Na ike nile bu ihe Chineke nwere:

¹² Ọ bu kwa Gi nwe ebere, Onye-nwe-ayi: N'ihì na Gi onwe-gi nākwughachi madu ọ bula dika ọlu-ya si di.

ABỤ ỌMA 63

Chineke, ọ bu Chinekem ka I bu; anamachọsi Gi ike: Akpiri Gi akpọwo nkpuru-obim nku, anu-arum achọsiwo Gi ike, N'ala ọkpọ-nku na nke ida-#mbà, ebe miri nādighi.

² Otú a ka m'lekwasiworo Gi anya n'ebe nsọ gi, Ihu ike-Gi na nsọpuru-Gi.

³ N'ihì na ebere-Gi di nma kari ndu; Ebughere-ọnum abua gāja Gi.

⁴ Otú a ka m'gāgozi Gi m̀be m na-ādi ndu: N'aha-Gi ka m'gāchili akam elu.

⁵ Afọ nēju nkpuru-obim dika agāsi na o rijuru umi-anu na abuba afọ; Ọ bu kwa ebughere-ọnu nke nēti nkpu ọhù ka ọnum nēji to Gi;

⁶ Ọ buru na echetam I n'elu utem, Nime nche-abali nile ka m'nātughari uchem na Gi.

⁷ N'ihì na I buworom iye-aka, Ọ bu kwa n'okpuru òdò nke nkù-Gi abua ka m'nēti nkpu ọhù.

⁸ Nkpuru-obim nārapara Gi n'aru n'iso Gi n'azu: Mu ka aka-nri-gi jideworo.

⁹ Ma ndi ahu, ọ bu ime ka ọ la n'iyì ka ha nāchọ nkpuru-obim, Ha gābà n'ebe nile di ala nke uwa.

¹⁰ Agarara ha nye n'aka mma-agha: Òkè nke nkita-ọhia ka ha gābu.

¹¹ Ma eze gāhùri na Chineke: Onye ọ bula nke nēwere Ya ñu iyi gānya isi; N'ihì na agēkpuchi ọnu nke ndi nēkwu okwu-ugha.

ABỤ ỌMA 64

Chineke, nuru olum n'itughari-uchem: Nēchezi ndum ka ọ pua n'oké egwu nke onye-iro.

² I gēzopum n'izù nzuzo nke ndi nēme ihe ọjọ: N'ìgwè ndi nālu ajọ ihe:

³ Ndi muworo ire-ha dika mma-agha, Ha edowo àkú-ha, bú okwu di ilu:

⁴ Iḅa onye zuru okè àkú n'ebe nzuzo di iche iche: Na mberede ka ha nāḅa ya, ha adighi-atu kwa egwu.

⁵ Ha nēme okwu ọjọ ka ọ diri ha ike; Ha nākọ akukọ bayere isi ọnyà na nzuzo; Ha siri, Ònye gāhu ha?

⁶ Ha nāchọputa ajọ omume nile, si, Ayi emezuwo nchọputa achọputara nke-ọma: Ọzọ, èchìchè-ime nke madu ọ bula nime ha na obi-ya miri emi.

⁷ Ma Chineke nāḅa ha àkú; Na mberede ka ntìḅu nile ha bu.

⁸ Ewe me ka ha su ngongo, ebe ire nke aka ha nēmegide ha: Ha nēfufe isi, bú onye ọ bula nke nēlekwasi ha anya.

⁹ Madu nile gātu kwa egwu; We gosi ọlu Chineke, Were uche chē èchìchè bayere omume-Ya.

¹⁰ Onye ezi omume gāhùri na Jehova, ḅabà kwa nime Ya; Ndi nile ndi ziri ezi n'obi gānya kwa isi.

ABỤ ỌMA 65

Gi ka otuto nēdere du, Chineke, nime Zaion: Ọ bu kwa Gi ka anākwughachi nkwa ekwere.

² Gi Onye nānu ekpere, Gi ka anu-aru nile, bú madu, gābiakute.

³ Okwu nile nke ajọ omume nile dikaririm ike: Njehie nile ayi, Gi onwe-gi gēkpuchi ha.

⁴ Ihe nāgara ya nke-ọma, bú onye I nārọputa, Onye I nēme kwa ka ọ biarue nso, Ka o we biri n'ogige-Gi nile: Ka afọ ju ayi n'ezi ihe nke ulo-Gi, Bú ebe nsọ nke ulo uku Gi.

- ⁵ Ihe di egwu ka I nēji za ayi n'ezì omume, Chineke nke nzọputa-ayi; Gị Onye bu ihe-ntukwasi-obi nke nsọtu nile nke uwa, Na nke oké osimiri, bú ebe di iche iche di anya:
- ⁶ Onye nēji ike-Ya me ka ugwu nile guzosie ike; Ebe ewerewo idi-ike ke Ya n'úkwù:
- ⁷ Onye nēme ka nkọtu oké osimiri dajua, bú nkọtu nmali-miri-ha, Ya na ùzù nke mba nile.
- ⁸ Ndi bi na nsọtu nile nke uwa we nātu egwu ihe-iriba-ama nile gi: I nēme ka ọpupu nile nke ututu na anyasi tie nkpu ọhù.
- ⁹ I letawo ala, we me ka o juputa n'ihe, I nēme ka ọ nwe àkù ri nne; Miri-iyi Chineke juputara na miri I nēdozi ọka-ha, m̀be I si otú a dozie ala onwe-ya.
- ¹⁰ I nēdè ọ̀bà-ala-ubi-ya miri: I nēme ka ebe elu ya nile di lari: I nēji oké miri-ozuzo ọaze ya; I nāgọzi ihe-opupú-ya.
- ¹¹ I kpubewo arọ nke ezi ihe-Gi okpu-eze; Uzọ-Gi nile nātasasi kwa abuba.
- ¹² Ha nātasasi n'ebe-ita-nri niile nke ọzara: Anēji kwa otite-egwú-ọhù ke ugwu ntà nile n'úkwù.
- ¹³ Ewerewo igwè ewu na aturu yikwasi ebe-ita-nri nile dika uwe; Anēwere ọka kpuchie ndagwurugwu nile; Ha nēti nkpu ọhù, e, ha nābù abù.

ABỤ ỌMA 66

Tikusienụ Chineke nkpu ọhù ike, uwa nile:

- ² Bùanu nsọpuru aha-Ya n'abù ọma: Menu ka otuto-Ya di nsọpuru.
- ³ Sinu Chineke, Le ka ọlu-Gi nile si di oké egwu! N'uba nke ike-Gi ndi-iro-Gi gērube isi aghugho n'okpuru Gi.
- ⁴ Uwa nile gākpo isi ala nye Gi, Bùku kwa Gi abù ọma; Ha gābùku aha-Gi abù ọma. Selah
- ⁵ Jenu, hu ọlu nile nke Chineke; Onye di egwu ka Ọ bu n'omume-Ya n'ebe umu madu nọ.
- ⁶ Ọ ọ́anwere oké osimiri ka ọ ghọ ala-akọrọ: Ha nāgabiga osimiri n'ukwu-ha: Ka ayi n̄uria nime Ya n'ebe ahu.
- ⁷ O ji idi-ike-Ya achi rue m̀be ebighi-ebi; Anya-Ya abua nēche mba nile nche: Ka ndi nēwezuga onwe-ha ghara ibuli onwe-ha elu. Selah
- ⁸ Gọzienụ Chineke-ayi, unu ndi nile di iche iche, Me-kwa-nu ka anu olu otuto-Ya:
- ⁹ Onye na-etinye nkpuru-obi-ayi nime ndu, Ọ kweghi kwa ka ewezuga ukwu-ayi n'ọ́nọdu-ha.
- ¹⁰ N'ihì na I nwawo ayi, Chineke: I nuchawo ayi, dika esi anucha ọla-ọcha.
- ¹¹ I mere ka ayi ma n'ọ́nyà; I tukwasiwo n'úkwù-ayi ibu nānyịbụ ayi.
- ¹² I mewo ka madu rikwasi inyinya gabiga n'elu isi-ayi; Ayi bàra n'ọku na nime miri; I we me ka ayi puta ba n'inwebiga-ihe-ókè.
- ¹³ M'gēji ọ́tutu àjà-nsure-ọku ba n'ulo-Gi, M'gākwughachi Gi nkwa nile m'kwere Gi,
- ¹⁴ Nke eḅuḅere-ọ́num abua ji saghepu, Nke ọ́num kwu-kwa-ra, m̀be nkpa dirim.
- ¹⁵ Ọ́tutu àjà-nsure-ọku, bú anu nwere abuba, ka m'gēsurerere Gi, Ha na ihe-nsure-ọku nke nēsì isì utọ nke ebulu; M'gāchu oke-ehi n'àjà, ha na nkpi. Selah
- ¹⁶ Bianu, nuru, unu nile ndi nātu egwu Chineke, M'gākọ kwa akukọ bayere ihe O meworo nkpuru-obim.
- ¹⁷ Ya ka m'jiri ọ́num kpọkue, Nbuli-elu di kwa n'okpuru irem.
- ¹⁸ Ọ buru na ọ bu ajọ ihe ka m'leworu anya nime obim, Onye-nwe-ayi agaghi-anu olum:

¹⁹ N'ezie Chineke anuwo olum; Ọ n'awo nti olu ekerem.

²⁰ Onye agọziri agọzi ka Chineke bu, Onye n'wezugaghi ekperem, O sighi kwa n'ebe m'no wezuga ebere-Ya.

ABỤ ỌMA 67

Ka Chineke mere ayi amara, gọzie ayi, Me ka iru-Ya mua n'ebe ayi nọ; Selah

² Ka ewe mara uzọ-Gi n'uwa, Mara nzọputa-Gi n'etiti mba nile.

³ Ka ndi nile n'uwa keke Gi, Chineke; Ka ndi nile n'uwa keke Gi, ha nile.

⁴ Ka mba nile n'uria, ti kwa nkpu ọhù: N'ihì na I gèkpe ndi nile n'uwa ikpe ziri ezi, Mba nile n'uwa ka I gèdu kwa. Selah

⁵ Ka ndi nile n'uwa keke Gi, Chineke; Ka ndi nile n'uwa keke Gi, ha nile.

⁶ Ala emewo ihe-omume-ya: Chineke, bú Chineke-ayi, gāgọzi ayi.

⁷ Chineke gāgọzi ayi; Nsọtụ nile nke uwa gātu kwa egwu Ya.

ABỤ ỌMA 68

Ka Chineke bilie, ka ndi-iro-Ya ọasa; Ka ndi nākpọ Ya asì si n'iru Ya ọalaga.

² Dika ifufe si efesa anwuru-ọku, otú a ka I gèfesa ha: Dika wax si aḅazepu n'iru ọku, Otú a ka ndi nēmebi iwu gēsi n'iru Chineke la n'iyì.

³ Ma ka ndi ezi omume n'uria; ka obi tọ ha utọ n'iru Chineke: E, ka ha wulie elu n'ọhù.

⁴ Bùkuenu Chineke abù, bùkuenu aha-Ya abù ọma: Tulierenu Ya uzọ, bú Onye nānọkwasi inyinya gabiga n'ala ihe nādighi; Aha-Ya bu JA; n'uri-kwa-nu ọnu-agma n'iru Ya.

⁵ Nna nke umu-nḅei, na onye-ikpe nke ndinyom di-ha nwuru, Ka Chineke bu n'ebe-obibi-Ya di nsọ.

⁶ Chineke nēme ndi nání ha nọ ka ha biri n'ulo: Ọ nēme ka ndi-nkpọrọ puta ba n'ebe ihe nāgara ha nke-oma: Ma ndi nēwezuga onwe-ha bi n'ala kpọrọ nku.

⁷ Chineke, mḅe I putara ga n'iru ndi-Gi, Mḅe I zọbigara ije n'ala tọbọrọ n'efu; Selah

⁸ Ala mara jijiji, Ọzọ, elu-igwe buru miri n'iru Chineke: Sainai ahu mara jijiji n'iru Chineke, bú Chineke nke Israel.

⁹ Miri-ozuzo, bú onyinye-afo-ofufo, ka I nēfesa, Chineke, Mḅe ike gwuru ihe-nketa-Gi, Gi onwe-gi mere ka o guzosie ike.

¹⁰ Usu ndi nke Gi ebiriwo nime ya: I nēdoziri ndi ewedara n'ala ihe n'idi-nma-Gi, Chineke.

¹¹ Onye-nwe-ayi nēnye okwu: Ndinyom ndi nēzisa ozi ahu bu usu bara uba.

¹² Ndi-eze nke usu nile nke ndi-agma nāḅalaga, ha nāḅalaga: Nwayi bi n'ulo nēkèsa kwa ihe akwatara n'agma.

¹³ Ọ buru na unu edina n'etiti ogige-aturu, Ma ọ di ka nkù abua nke nduru nke ejiworo ọla-ọcha kpuchie, Ejiwo kwa ọla-edo ọma nēnwu akwukwọ ndu akwukwọ ndu kpuchie nkù-ya abua.

¹⁴ Mḅe Onye Nke puru ime ihe nile chusara ndi-eze nime ya, Snow nēzò na Zalmon.

¹⁵ Ugwu Chineke ka ugwu Beshan bu; Ugwu nwere ugwu di iche iche n'elu ya ka ugwu Beshan bu.

¹⁶ Unu ugwu nwere ugwu n'elu unu, n'ihì gini ka unu ji ekworo Le ugwu ahu anya nke Chineke chọsiworo ike ibu ebe-obibi-Ya? E, Jehova gēbi nime ya rue mḅe ebighi-ebi.

¹⁷ Uḅọ-ala Chineke di orú nnú uzọ abua na nnù iri, ha di nnù abua na ọgu iri uzọ nādighi

iguta ọnu: Onye-nwe-ayi nọ n'etiti ha, Sainai di nime ebe nsọ Ya.

¹⁸ I rigoruwo n'ebe di elu; dọta usu ndi adọtara n'agha n'agha; I natawo onyinye di iche iche n'etiti madu, E, ọbuná n'etiti ndi nēwezuga onwe-ha, ka Ja, bú Chineke, we biri n'etiti ha.

¹⁹ Onye agoziri agozi ka Onye-nwe-ayi bu, kwa-ubochi ka Ọ nēburu ayi ibu, Bú Chineke Nke bu nzọputa-ayi. Selah

²⁰ Chineke buru ayi Chineke nāzọputa azọputa; Ọ bu kwa Johova, bú Onye-nwe-ayi, nwe uzọ nile isi n'ọnwu pua.

²¹ Ọ bu nání na Chineke gēbupú isi ndi-iro-Ya, Bú opu-n'isi arapuru ndundu nke onye nējeghari n'ikpe-omuma-ya.

²² Onye-nwe-ayi siri, M'gēme ka ha si na Beshan lata, M'gēme ka ha si n'ebe nile di omimi nke oké osimiri lata:

²³ Ka I we ọaye ukwu-gi n'ọbara, Ka ire nkita-gi nile we si n'aru ndi-iro-gi kère òkè-ya.

²⁴ Ha ahuwo ojije-Gi nile, Chineke, Bú ojije nile nke Chinekem, bú Ezem, n'idi-nsọ-Ya.

²⁵ Ndi-abù buru uzọ ga, ndi-ubọ-akwara soro n'azu, N'etiti umu-aḅoghọ ndi nēti egwú-otiti.

²⁶ Nime nkọkọta nile nke madu gọzienu Chineke, Bú Onye-nwe-ayi, unu ndi sitere n'isi-iyi Israel.

²⁷ N'ebe ahu ka ọ nọ, bú Benjamin di ntà, nke nwere ike n'aru ha, Ya na ndi-isi Juda na ìgwè ndi-ha, Na ndi-isi Zebulum, na ndi-isi Naftali.

²⁸ Chineke-gi enyewo ike-gi iwu: Di ike, Chineke, Gi Onye luworo ayi ọlu.

²⁹ N'ihì ulo uku Gi nime Jerusalem Ọ bu Gi ka ndi-eze gēdukuru ùtú.

³⁰ Basiere anu-ọhia nke amì nba ike, ìgwè oke-ehi, ha na umu-ehi nke ndi nile di iche iche, Onye ọ bula nime ha nēkwe ka azọtọ ya n'ukwu nēweta iberibe ọla-ọcha; Ọ chusawo ndi nile di iche iche ndi ilu-ọgù nātọ utọ.

³¹ Ndi amara aha-ha gēsi n'Ijpt puta; Etiopia gēsetiri Chineke aka-ya abua ngwa ngwa.

³² Unu ala-eze nke uwa, bùkuenu Chineke abù; Bùkuenu Onye-nwe-ayi abù ọma; Selah

³³ Bùkuenu Onye ahu Nke elu-igwe kachasi elu-igwe nile, nke di mḅe ochie, nēbu dika inyinya; Le, Ọ nēme ka olu-Ya da udà, ọ bu olu ike.

³⁴ Nyenu Chineke ike: N'elu Israel ka idi-elu-Ya di, Ike-ya di kwa na mbara-ígwé nile.

³⁵ Onye anātu egwu ka Chineke bu site n'ebe nsọ Gi nile: Chineke nke Israel, Ya onwe-ya nēnye ndi-Ya ike na ume. Onye agoziri agozi ka Chineke bu.

ABỤ ỌMA 69

Zọputam, Chineke; N'ihì na miri abiaruwo nkpuru-obim.

² Emikpuwom n'urọ nke ebe di omimi, ọ dighi kwa ebe-nguzo di: Abatawom na miri nke miri emi, miri nke nērù ọku ọku na-enudakwa m.

³ Adọbuwom onwem n'ọlu n'ikpọ-òkùm; akpiri akpọsiwom nku: Anyam abua adalawo n'isi, mḅe m'nēchere Chinekem.

⁴ Ha di ọtutu kari agiri-isi nke isim, bú ndi nākpom asì n'efu: Ha nwere ume, bú ndi nēkpochapum, ebe ha bu ndi-irom n'uzọ okwu-ugha: Mḅe ahu ka m'nēnyeghachi ihe m'nānapugh n'ike.

⁵ Chineke, Gi onwe-gi amawo uchem ọagorọ aḅago; Ezonarighi kwa Gi ikpe-omumam nile.

⁶ Ekwela ka ihere me ha n'ihim, bú ndi nēle anya Gi, Chineke, bú Jehova nke usu nile nke ndi-agha: Ekwela ka etiye ha n'ọnọdu-ihere n'ihim, bú ndi nāchọ Gi, Chineke nke Israel.

- ⁷ N'ihì na ọ bu n'ihì Gí ka m'būworo ita-uta; Ihèrè èkpuchiwo ìrùm.
- ⁸ Àghòwòróm umu-nnèm onyè alá ọzọ, Ghọ-kwa-ra umu nnèm muru onyè mba ọzọ.
- ⁹ N'ihì na èkworo ulo-Gí eripiwom; Ita-uta nìlè nke ndi nāta Gí uta adakwasiwokwam.
- ¹⁰ M'wè kwa ákwà n'obubu-ọnu nke nkpuru-obim, O wè ghọrọm nánì ihè-ita-uta.
- ¹¹ Anameme kwa ka ákwà-nkpe buru uwem, M'wè ghọrọ ha ilu.
- ¹² Ndi nānọdu n'ọnu-uzọ-ama nātughari uche bayerem; Àghòwòkwam abù nke ndi nāhu ihè-ọnuhu nābà n'anya nābù n'ìkpọ ubọ-akwara.
- ¹³ Ma mu onwem, anamekpere Gí èkpere, Jehova, na m̀bè ọ nātọ Gí utọ: Chineke, n'ìba-uba nke ebere-Gí, Zam n'èzi-okwu nke nzọputa-Gí.
- ¹⁴ Naputam n'apiti, èkwe-kwa-la ka m'mìkpùè. Kwe ka anaputam n'aka ndi nākpọm asì, ka anaputakwam na miri nke miri emi.
- ¹⁵ Èkwela ka miri nke nḕrù ọku ọku ñachapum, Èkwe-kwa-la ka ebe di omimi lodam; Èkwe-kwa-la ka olùlù kpuchibidom ọnu-ya.
- ¹⁶ Zam, Jehova; n'ihì na ebere-Gí di nma: Dika ìba-uba nke obi-ebere-Gí nìlè sì di chem iru.
- ¹⁷ Ezonari-kwa-la orù-Gí iru-Gí; N'ihì na nkpa nākpam; me ngwa zam.
- ¹⁸ Biarue nkpuru-obim nso, ́aputa ya: N'ihì ndi-irom ́aputam.
- ¹⁹ Gí onwe-gí amawo ita-utam, na ìherem, na ọnọdu-ìherem: N'ìru Gí ka ndi-nkpabum nìlè nọ.
- ²⁰ Ita-uta etiwawo nkpuru-obim; anamariasi kwa ọria ike: M'wè lè anya onyè gēgosim ebere o jì n'arum, ma ọ dighi onyè ọ bula; M'le-kwa-ra anya ndi-nkasi-obi, ma àchọtaghm onyè ọ bula.
- ²¹ Ha wè nyem ñsì di ilu ka ọ buru ihè-oririm; Ọzọ m̀bè akpiri kpọrọm nku ha nēme ka m'ñua manya-vine ́ara uka.
- ²² Me table-ha nke di n'ìru ha ka ọ ghọ ìpudu; M̀bè ha nọ n'udo, ya ghọ kwa ọnyà.
- ²³ Me ka anya-ha ́a ọchichiri, ka ha wè ghara ihu uzọ; Me kwa ka úkwù-ha nāma jijiji m̀bè nìlè.
- ²⁴ Wukwasi ha iwe-Gí, Me kwa ka idi-ọku nke iwe-Gí rue ha aru.
- ²⁵ Me ka ebe-ulo-ikwù-ha ghọ ebe tọ́bọrọ n'efu; Èkwela onyè ọ bula bi n'ulo-ikwù nìlè ha.
- ²⁶ N'ihì na ọ bu onyè Gí onwe-gí tìbùworo ka ha sóbùworo; Ọ bu kwa akukọ bayere ihè-nbù nke ndi Ì dupuworo ka ha nākọ.
- ²⁷ Tukwasi ajọ omume n'ajọ omume-ha: Èkwe-kwa-la ka ha ba n'èzi omume-Gí.
- ²⁸ Me ka ehichapu ha n'akwukwọ ndi di ndu, Èkwe-kwa-la ka edekọ ha na ndi ezi omume n'akwukwọ.
- ²⁹ Ma mu onwem bu onyè ewedara n'ala na onyè ihè nḕbù nbù: Chineke, nzọputa-Gí gētiyem n'èbe di elu.
- ³⁰ M'gēji abù to aha Chineke, M'gēji kwa ekele me ka Ọ di uku.
- ³¹ Ọ gadi kwa Jehova mma kari ehi, Ma-ọbu oke-ehi nke nwere mpi, nke ukwu-ya wara njakpa.
- ³² Ndi di ume-ala n'obi ahuwo ya, ha nānuri: Unu ndi nāchọ Chineke, ka obi-unu di ndu.
- ³³ N'ihì na Jehova nēge nti ndi-ọ̀bèye, Ọ ledaghi kwa ndi-nkpọrọ-Ya.
- ³⁴ Ka elu-igwe na ala to Ya, Ha na oké osimiri, na ihè ọ bula nke nākpughari nime ha.
- ³⁵ N'ihì na Chineke gāzọputa Zaion, wu kwa obodo nìlè nke Juda; Madu gēbi kwa n'èbe ahu, wè nweta ya.
- ³⁶ Nkpuru nke ndi-orù-Ya gēketa kwa ya; Ndi nāhu aha-Ya n'anya gēbi kwa nime ya.

Chineke, bia ọsọsọ inaputam; Jehova, bia ọsọsọ iyerem aka.

⁵ Ma mu onwem bu onye ewedara n'ala na oḃeye; Chineke, biakutem ọsọsọ: Onye-iyekam na Onye nēme ka m'ḃapu ka I bu; Jehova, anọla ọdù.

Nime Gi, Jehova, ka m'babàworo: Ekwela ka ihere mem rue m'pe ebighi-ebi.

21 Me ka idi-ukum bakari uba, Gi chighari kwa kasiem obi.

²² Mu onwem gēji kwa une kele Gi, Bú ezi-okwu-Gi, Chinekem: M'gēji ubọ-akwara bükue Gi abù ọma, Gi Onye Nsọ nke Israel.

²³ Ebuḅere-ọnum abua gēti nkpu ọ̀nù m̀be m'nābùku Gi abù ọma; Nkpuru-obim, nke I ɓaputaworo, gēti kwa nkpu ọ̀nù.

²⁴ Ọzọ, irem ganēkwu okwu, dika onye nātughari uche, bayere ezi omume-Gi ogologo ubọchi nile: N'ihì na ihere emewo ha, n'ihì na ha nwere iru-ihere, bú ndi nāchọ imem ihe ọjọ.

ABỤ ỌMA 72

Chineke, nye eze ikpé-Gi nile, Nye kwa nwa eze ezi omume-Gi.

² O gēji ezi omume kpe ndi-Gi ikpe, O gēji kwa ikpe ziri ezi kpe ndi-Gi ewedara n'ala.

³ Ugwu nile gēbutere ndi-Gi udo, Ugwu ntà kwa, n'ezi omume.

⁴ Ọ gēkpe ndi ewedara n'ala n'etiti ndi-Gi ikpe, Ọ gēnye umu nke ọbeyẹ nzọputa, Zọpia kwa onye-nmeḅu.

⁵ Ha ganātu egwu Gi ogologo m̀be anyanwu gādigide, Na n'iru ọnwá, rue ọbọ nile.

⁶ Ọ gārída dika miri-ozuzo si ezokwasi n'ọzara asuru asu: Dika oké miri-ozuzo nke nēdè ala.

⁷ Onye ezi omume gāma akwukwọ n'ubọchi nile ya dika osisi ndu; Ọtutu udo gādi kwa rue m̀be ọnwá agaghi-adi.

⁸ Ya nwe kwa ike n'aru madu site n'otù oké osimiri rue oké osimiri ọzọ, Site kwa n'Osimiri rue nsọtu nile nke uwa.

⁹ Ndi bi n'ala kporọ nku gēruru ala n'iru ya; Ọzọ, ndi-iro-ya gāracha ájá.

¹⁰ Ndi-eze Tashish na nke ala nile di oké osimiri buruburu gēnye onyinye-inata-iru-ọma: Ndi-eze Sheba na Seba gēweta ùtú nso.

¹¹ E, eze nile gākpọ isi ala nye ya: Mba nile gēfè ya òfùfè.

¹² N'ihì na ọ gānaputa ọbeyẹ m̀be o nētiku ya; Ọ gānaputa kwa onye ewedara n'ala m̀be ọ dighi onye nēyere ya aka.

¹³ Ọ gēmere onye nēnweghi ike na ọbeyẹ ebere, Ọ bu kwa nkpuru-obi ndi-ọbeyẹ ka ọ gāzọputa.

¹⁴ Ọ gēsi n'aka nzọḅu na n'aka ime-ihe-ike ɓaputa nkpuru-obi-ha; Ọbara-ha gādi kwa oké ọnu-ahia n'anya-ya.

¹⁵ Ya di kwa ndu! agēnye kwa ya ufodu n'ọla-edo Sheba: Agēkpe kwa ekpere bayere ya m̀be nile; Ogologo ubọchi nile ka agāgozi ya.

¹⁶ Ka ọtutu ọka di n'ala n'elu ugwu nile; Nkpuru-ya ganēme nkpatu dika Lebanon: Madu gēsi kwa n'obodo wa okoko-osisi dika ihe akuru n'ala.

¹⁷ Ka aha-Ya dirue m̀be ebighi-ebi; N'iru anyanwu ka aha-Ya gāmu ọmùmù: Madu gāgozi kwa onwe-ha nime ya: Mba nile gākpọ ya onye ihe nāgara nke-ọma.

¹⁸ Onye agoziri agozi ka Jehova, bú Chineke, bu, bú Chineke nke Israel, Onye nání Ya nālu oké ọlu di iche iche:

¹⁹ Ihe agoziri agozi ka aha nsọpuru Ya bu kwa rue m̀be ebighi-ebi; Ka uwa nile juputa kwa na nsọpuru-Ya. Amen, na Amen.

²⁰ Ekpere nke Devid nwa Jesi agwuwo.

ABỤ ỌMA 73

N'ezie Chineke di nma n'ebe Israel nọ, Bú n'ebe ndi di ọcha n'obi nọ.

² Ma mu onwem, ọ fọduru nwanti ka ukwum abua wezuga onwe-ha; Nzọ-ukwum fọduru nke-ntà ka ha ọchapu.

³ N'ihì na ekwosorom ndi nānya isi ekworo, Ọ bu udo nke ndi nēmebi iwu ka m'nāhu.

⁴ N'ihì na ọ dighi nmekpa-arụ ọ bula di n'onwu-ha: Ma aru-ha mara abuba.

⁵ Ha anọghi n'ahuhu madu ọzọ; Adighi-eti kwa ha ihe-otiti n'etiti madu nile.

⁶ N'ihì nka npako di ha buruburu dika iyaḅa-olu; Anēwere ime-ihe-ike kpuchie ha dika uwe.

⁷ Anya-ha esiwo n'abuba-ha guzoputa: Ntughari nile nke obi-ha agabigawo ókè.

⁸ Ha nākwà emò, nēkwu kwa okwu nmeḅu n'ihè ọjọ: Ha nēsi n'ebe di elu kwu okwu.

⁹ Ha edowo ọnu-ha n'elu-igwe, Ire-ha nējeghari kwa n'uwa.

¹⁰ N'ihì nka ndi-Ya nālata n'ebe a, Ha nāmiputa-kwa-ra onwe-ha miri gēju aḡ.

¹¹ Ha we si, Chìneke si aña mara? Ọ di kwa ọmuma-ihe di n'Onye kachasi ihe nile elu?

¹² Le, ndia bu ndi nēmebi iwu; Ọzọ, ebe ha nānọgide n'udo mḅe ebighi-ebi, ha emewo ka àkù-ha bùkari ibù.

¹³ Ọ bu nání n'efu ka m'meworo ka obim di ọcha, N'efu ka m'kwọworo ọbu-akam abua n'emeghi-ihe-ọjọ;

¹⁴ Buru kwa onye anēti ihe ogologo ubọchi nile, Onye iba-nbam di kwa-n'ututu.

¹⁵ Ọ buru na asiwom, M'gākọ akukọ otú a; Le, ọ bu ọbọ nke umu-Gi ka m'gāghọḅuwori.

¹⁶ M'we chē èchìchē imata nka, Ndoḅu-onwem-n'olu ka ọ bu n'anyam;

¹⁷ Rue mḅe m'nābà n'ebe nsọ nile nke Chineke, Ghọta ikpe-azu-ha.

¹⁸ N'ezie ọ bu n'ebe nile nālọ alọ ka I nēdo ha: I mewo ka ha darue ntikpọ.

¹⁹ Hà siri aña ghọ ebe toḅorọ n'efu n'otù ntabi-anyà? Ha agwuwo gwusia site n'ihè-egwu di iche iche.

²⁰ Dika nrọ mḅe madu nēteta n'ura; Otú a, Onye-nwe-ayi, mḅe I gākpote Onwe-gi, I gēleda onyinyo-ha anyà.

²¹ N'ihì na obim nāḅari uka, Ọ nādutukwam ogwu n'akurum abua.

²² Ma mu onwem bu anu-ọhia, amaghkwam ihe; Nání anu ka m'buworo n'iru Gi.

²³ Ma mu onwem nọ n'aka-Gi mḅe nile: I jidewo aka-nrim.

²⁴ I gēji ndum-ọdu-Gi nēdum, Emesia I gēji kwa nsọpuru naram.

²⁵ Ọnye k m'nwere n'elu-igwe ma-ọbughi Gi? Ma-ọbughi Gi ọ dighi onye ihe-ya toworom utọ n'uwa.

²⁶ Anu-arum na obim agwusiwo: Oké nkume nke obim na òkēm ka Chineke bu rue mḅe ebighi-ebi.

²⁷ N'ihì na, le, ndi nọ gi n'ebe di anyà gāla n'iyì: I kpochapuwo onye ọ bula nke nāpu n'aka-Gi akwa iko.

²⁸ Ma mu onwem, ibiaru Chineke nso dim nma: Edowom ebe-nḅabām n'Onye-nwe-ayi, bú Jehova, Ka m'we kọ akukọ bayere ije-ozì-Gi nile.

ABỤ ỌMA 74

Chineke, n'ihì gini ka I juworo ayi aju rue mḅe ebighi-ebi? N'ihì gini ka iwe Gi nākwu anwuru imegide ìgwè aturu nke ọzùzù-anu-Gi?

² Cheta nzukọ-Gi, nke I nwetaworo na mḅe ochie, Nke I ḅaputaworo ibu ebo nke ihe-

nketa-Gi; Cheta ugwu Zaion, ebe I biworo.

³ Zọlie ije ngwa ngwa ibiaru ebe nile etikporo ebighi-ebi; Onye-iro emewo ihe ozo nile n'ebe nsọ.

⁴ Ndi nākpabu Gi aḡowo uja n'etiti ebe-nzute-Gi; Ha edowo ihe-iriba-ama nile ha ibu ihe-iriba-ama,

⁵ Amara ha dika onye nēbuli anyu-ike elu nke-uku N'alūghi-ulū nke osisi.

⁶ Ma uḡu a ihe-ya nile nke eḡuru eḡuḡu, Ha nēwere anyu-ike ntà na otùtù di iché iché tipia ya n'otù.

⁷ Ha esuwo ebe nsọ Gi oku; Obuná rue ala ka ha meworo ebe-obibi aha-Gi ka o ghara idi nsọ.

⁸ Ha siri n'obi-ha, Ka ayi me ha ihe-ike n'otù: Ha esurewo ebe-nzute nile nke Chineke n'ala.

⁹ Ayi ahughi ihe-iriba-ama nile ayi: O dighi onye-amuma di ozo; O dighi kwa onye no n'etiti ayi nke mara mḡe mḡe gēru.

¹⁰ Chineke, rùe ole mḡe ka onye-nkpabu gāta uta? Onye-iro, ò gēlèlì aha-Gi anya rue mḡe ebighi-ebi?

¹¹ N'ìhi gini ka I nēseghachi aka-Gi, bú aka-nri-Gi? Seputa ya n'obi-Gi me ka ha gwusia.

¹² Ma Chineke bu Ezem site na mḡe ochie, Nke nālu oḡu nzoputa n'etiti uwa

¹³ Gi onwe-gi were ike-Gi tiwa oké osimiri: I tiptara isi nile nke ogologo anu-miri n'elu miri.

¹⁴ Gi onwe-gi tipiasiri isi nile nke oké agu-iyi, I nēnye ya enye iburu otù ndi ihe-oriri, bú ndi bi n'ala kpọro nku.

¹⁵ Gi onwe-gi kewara isi-iyi na miri-iyi: Gi onwe-gi mere ka osimiri nile nke nērù erù mḡe nile takoro.

¹⁶ Gi nwe ehihie, ozo kwa, Gi nwe abali: Gi onwe-gi edoziwo ihe nēnye ìhè na anyanwu.

¹⁷ Gi onwe-gi emewo ka okè-ala nile nke uwa guzo oto: Mḡe okpom-okpu na mḡe oyi, Gi onwe-gi akpuwo ha.

¹⁸ Cheta nka, na onye-iro atawo Jehova uta, Cheta kwa na otù ndi di nsokwu eleliwo aha-Gi.

¹⁹ Enyela anu-ohia nkpuru-obi nke ndi gi: Echezola ndu nke ndi-Gi ewedara n'ala rue mḡe ebighi-ebi.

²⁰ Legide oḡuḡa-ndu-Gi: N'ìhi na ebe nile nke ḡara oḡichiri nke uwa juputara n'ebe-obibi nile nke ihe-ike.

²¹ Ekwela ka onye anāzopia azopia lata n'ìhere: Me ka onye ewedara n'ala na oḡeye to aha-Gi.

²² Bilie, Chineke, kpe onu-Gi n'ikpe: Cheta uta anāta Gi site n'onu onye-nsokwu ogologo ubochi nile.

²³ Echezola olu ndi nākpabu Gi: Nkpoto nke ndi nēbili imegide Gi nāla elu mḡe nile.

ABU OMA 75

Ayi ekelewo Gi, Chineke; Ayi ekelewo ekele, aha-Gi di kwa nso: Ha akowo akuko bayere oké oḡu-Gi nile.

² Mḡe m'gānara mḡe akara àkà, Mu onwem gēkpe ikpe ziri ezi.

³ Ndi gbazeworo agbaze ka uwa na ndi nile ndi bi nime ya bu: Mu onwem atūwo ogidi nile ya. Selah

- ⁴ Asirim ndi nānya isi, Unu anyala isi: Asi-kwa-ram ndi nēmebi iwu, Unu ebulila mpi elu:
- ⁵ Unu ebulila mpi-unu rue ebe di elu; Unu ejila olu kwesiri ike kwue oké okwu.
- ⁶ N'ihì na ọ bughì n'Ọwuwa-anyanwu, ma-ọbu n'Ọdida-anyanwu, Ọ bughì kwa n'ọzara, ka nbuli-elu nēsi bia.
- ⁷ Kama Chineke bu onye-ikpe: Ọ nēme otù onye ka ọ di ala, Ọ nēbuli kwa onye ọzọ elu.
- ⁸ N'ihì na iko di n'aka Jehova, manya-vine nke di nime ya asuwo ufufu; O juputara na manya ejiri ihe gwa, O we si na nke ahu ọaputa manya: N'ezie ọru-ala-ya nile, ndi nile n'uwa ndi nēmebi iwu gāzaputa ya nua.
- ⁹ Ma mu onwem, m'gēgosi oké ọlu-Gi rue m̄be ebighi-ebi, M'gābùku Chineke nke Jakob abù ọma.
- ¹⁰ Ọzọ, mpi nile nke ndi nēmebi iwu ka m'gēbipu; Ma agēbuli mpi nile nke onye ezi omume.

ABỤ ỌMA 76

- O**nye amaworo na Juda ka Chineke bu: N'Israel ka aha-Ya di uku.
- ² Ọ bu kwa na Selem ka ulo-ntu-Ya di Ebe-obibi-Ya di kwa na Zaion.
- ³ N'ebe ahu ka Ọ ọajiri àkú nile nēbu àmùmà nke uta; Na ọta, na mma āgha, na agha. Selah
- ⁴ Onye juputara n'ihè ka I bu, I di ebube, nēsite n'ugwu nile nke anu adọburu.
- ⁵ Akwatawo ihe ndi nwere obi ike n'agha, ha atuwo òrù-ura-ha; Ha achọtaghi kwa aka-ha, bú ndi nile bu dínkpà.
- ⁶ Site n'ibasi-nba-ike nke Gi, Chineke nke Jakob, Ma ubọ-ala ma inyinya adawo n'oké ura.
- ⁷ Gi onwe-gi, Onye anātu egwu ka I bu: Ọzọ, ònye gēguzo n'iru Gi site na m̄be I were iwe?
- ⁸ I siri n'elu-igwe me ka anuru okwu ikpé; Uwa turu egwu, we di jū,
- ⁹ M̄be Chineke biliri ikpe ikpe, Izọputa ndi nile di ume-ala n'obi nke uwa. Selah
- ¹⁰ N'ihì na ọnuma madu gēkele Gi: I gēji ọnuma nile nke fọduru ke n'úkwù.
- ¹¹ Kwenu nkwa, kwughachi kwa Jehova, bú Chineke-unu: Ka ndi nile ndi nọ Ya buruburu bukue onye ahu di egwu abu.
- ¹² Ọ nēbọchi mọ ndi-ndú: Ọ bu onye anātu egwu n'ebe ndi-eze uwa nọ.

ABỤ ỌMA 77

- O**lum ka m'nēji etiku Chineke, m'gēti kwa nkpu; Olum ka m'nēji etiku Chineke, Ọ gāñakwam nti.
- ² N'ubọchi nkpabum Onye-nwe-ayi ka m'chọrọ: Akam setiri eseti n'abali, o sinwukwaghi; Nkpuru-obim juru ka akasie ya.
- ³ M'gēcheta Chineke, su kwa ude nke-uku: M'gātughari uchem, ọzọ, mọm adighi-enwe ike. Selah
- ⁴ I jidere ndi-nche nke anyam abua: Ọ ọaram ghari, m'we ghara ikwu okwu.
- ⁵ Echèrem èchìchè bayere ubọchi nile nke m̄be ochie, Bú arọ nke m̄be nile ebighi-ebi gara aga, si,
- ⁶ M'gēcheta abù m'nābù n'ikpọ ubọ-akwara n'abali: M'gēso obim tughari uche; Mọm we chọsie ike, si,

- ⁷ Ọ bu rue m̀be nile ebigghi-ebi ka Onye-nwe-ayi gāju aju? Ọ bu na ihem agaghi-atọ kwa Ya uto ọzọ?
- ⁸ Ọ bu rue m̀be ebigghi-ebi ka ebere-Ya gwuchapuworo? Ọ gwusiwo, bú okwu-Ya, rue ọbọ nile?
- ⁹ Ọ chezọwọ ime amara, bú Chineke? Ọ kpuchitawo obi-ebere-Ya nile n'iwē? Selah
- ¹⁰ M'we si, Ọriam ka nka bu; Ma m'gēcheta arọ nile nke aka-nri nke Onye kachasi ihe nile elu.
- ¹¹ M'gēhota omume nile nke Ja; N'ihī na m'gēcheta oké ọlu-Gi nile site na m̀be ochie.
- ¹² M'gātughari kwa uche n'ọlu-Gi nile, Ọ bu kwa n'omume-Gi nile ka m'gātughari obi.
- ¹³ Chineke, n'idi-nsọ ka uzọ-Gi di: Ònye bu chi uku dika Chineke?
- ¹⁴ Gi onwe-gi bu Chineke Nke nālu oké ọlu: I mewo ka amara ike-Gi n'etiti ndi nile di iche iche.
- ¹⁵ I jiwo ogwe-aka-gi ọputa ndi-Gi, Bú umu Jakob na Josef. Selah
- ¹⁶ Miri huru Gi, Chineke; Miri huru Gi, o nēbu ha n̄bu: Ọzọ, ọbu-miri nile mara jijiji.
- ¹⁷ Igwe-oji nile wupuru miri; Mbara-ígwé mere ka olu-ha da udà: Ọzọ, àkú-gi nile nēfeghari.
- ¹⁸ Olu nke ébè-elu-igwe-Gi di n'ifufe nēfeghari buruburu; Àmùmà nyere elu-uwa dum madu bi ìhè: Ala mere nkpatu ma kwa jijiji.
- ¹⁹ N'oké osimiri ka uzọ-Gi di, Uzọ-ije-Gi nile di kwa n'ọtutu miri, Amaghi kwa nzọ-ukwu-Gi nile.
- ²⁰ I duru ndi-Gi dika ìgwè ewu na aturu, Site n'aka Moses na Eron.

ABỤ ỌMA 78

Ndim, ònanu nti n'iwum: Tọnu nti n'ala inu okwu nile nke ọnum.

- ² M'gāsaghe ọnum n'itu ilu: M'gēkwuwa okwu-omimi di iche iche n'uba, bú nke sitere na m̀be ochie:
- ³ Nke ayi nuworo mara kwa, Nke nna-ayi-hà kọwo-kwa-ra ayi.
- ⁴ Ayi agaghi-ezonari ha na nti umu-ha, Nākọrọ ọbọ nke gādi n'iru akukọ otuto nile nke Jehova, Na ike-Ya, na oké ọlu-Ya nile nke Ọ luworo.
- ⁵ O we me ka otù ihe-àmà guzosie ike nime Jakob, O do-kwa-ra iwu n'Israel, Nke O nyere nna-ayi-hà n'iwu, Ime ka umu-ha mara ha:
- ⁶ Ka ọbọ nke gādi n'iru we mara, bú umu agāmu; Ha gēbili, we kọro umu-ha akukọ ahu:
- ⁷ Ka ha we tukwasi obi-ha na Chineke, Ghara ichezọ omume nile nke Chineke, Ma debe ihe nile O nyere n'iwu:
- ⁸ Ghara kwa idi ka ndi bu nna-ha, Ndi bu ọbọ nēwezuga onwe-ha nke nānupu kwa isi; Ọbọ ndi nēdozighi obi-ha, Ndi mọ-ha nēkwesighi ntukwasi-obi n'ebe Chineke nọ.
- ⁹ Umu Efraim, ọ bu ezie na ha nāchi ihe-agha nēbuli kwa uta, Ma ha chighariri n'ubochi agha.
- ¹⁰ Ha edebeghi ọbụba-ndu Chineke, Ma ha juru ijeghari n'iwu-Ya;
- ¹¹ Ha we chezọ omume-Ya nile, Na oké ọlu-Ya nile nke O mere ka ha hu.
- ¹² N'iru ndi bu nna-ha ka Ọ luru oké ọlu, N'ala Ijpt, n'ohia Zoan.
- ¹³ O kewara oké osimiri, we me ka ha gabiga; O me-kwa-ra ka miri guzo ọtọ dika obo-ihe.
- ¹⁴ O ji-kwa-ra igwe-oji edu ha n'ehihie, Ji kwa ìhè ọku edu ha ogologo abali nile.
- ¹⁵ Ọ nākpọwa oké nkume di iche iche n'ọzara, We me ka ha n̄ua miri ri nne dika o si nime

oḅu-miri puta.

16 O me-kwa-ra ka miri nke nērù erù si na nkume di elu puta, O we me ka miri nērùda dika ọtutu osimiri.

17 Ma ha nọ nēmehie kwa ọzọ imegide Ya, Inupu isi n'okpuru Onye kachasi ihe nile elu n'ala kpọro nku.

18 Ha we nwa Chineke n'obi-ha N'iriọ ihe-oriri nye ọchichọ-nkpuru-obi-ha.

19 Ha we kwue okwu megide Chineke; Ha siri, Chineke, Ọ puru ido table n'usoro n'ọzara?

20 Le, O tiri oké nkume ihe, miri we nērù erù, Isi-iyi di iche iche nērubiga kwa ókè; Ọ di kwa achicha Ọ puru inye? Ọ gēdoziri ndi-Ya anu?

21 N'ih i nke Jehova nuru, O we webiga iwe ókè: Ewe kponwue ọku megide Jakob, Ọzọ kwa, iwe kwugoro elu dika anwuru-ọku imegide Israel;

22 N'ih i na ha ekweghi na Chineke, Ha atukwasighi kwa obi-ha na nzọputa-Ya.

23 O we nye mbara-ígwé nile n'elu iwu, Meghe kwa ọnu-uzọ nile nke elu-igwe;

24 O we me ka manna zokwasi ha dika miri, ka ha rie, Ọ bu kwa ọka nke elu-igwe ka O nyere ha.

25 Nri nke ndi di ike ka madu riri: O zitere ha ihe ha gēriju afọ.

26 O nēme ka ifufe Iru-anyanwu bulie ije n'elu-igwe: O ji-kwa-ra ike-Ya duru ifufe Ndida.

27 O we me ka anu zokwasi ha dika ájá, Ọbuná dika ájá oké osimiri, bú anu-ufe nwere nkù:

28 O we me ka ọ da n'etiti ọmuma-ulo-ikwū-ha, Buruburu ebe-obibi-ha nile.

29 Ha we rie, afọ we ju ha nke-uku; Ọ bu kwa ihe ha nāchọsi ike ka Ọ nēme ka ọ biarue ha aru.

30 Ha abughi ndi ala ọzọ n'ebe ihe ha nāchọsi ike di, Ihe-oriri-ha nādi ha n'ọnu,

31 Mḅe iwe Chineke kwugoro elu dika anwuru-ọku imegide ha, We ḅue ufọdu n'etiti ndi-ha nke mara abuba, Ọ bu kwa umu-okorobia nke Israel ka o mere ka ha ruru ala.

32 N'ihe a nile ha mehie-kwa-ara ọzọ, Ha ekweghi kwa n'oké ọlu-Ya nile.

33 O we me ka ubochi nile ha gwusia n'otù nku-ume, O me-kwa-ra ka arọ nile ha gwusia n'obi-ọlulọ-miri.

34 Ọ buru na O ḅuru ha, ha we chọ Ya: Laghachi kwa, chọsie Chineke ike.

35 Ha we cheta na Chineke bu oké nkume-ha, Cheta kwa na Chineke Nke kachasi ihe nile elu bu Onye-nḅaputa-ha.

36 Ha we ji ọnu-ha nārà Ya, Ji kwa ire-ha nāgwa Ya okwu-ugha.

37 Obi-ha eguzosighi kwa ike n'ebe Ọ nọ, Ha ekwesighi kwa ntukwasi-obi n'ọḅuḅa-ndu-Ya.

38 Ma Ya onwe-ya, ebe O nwere obi-ebere, Ọ nēkpuchi ajọ omume-ha, Ọ dighi-ebibi kwa ha: E, ọtutu mḅe ka O mere iwe-Ya ka ọ laghachi azu, Ọ dighi-akpote kwa ọnuma-Ya nile.

39 O we cheta na anu-aru ka ha bu; Ifufe nke nālafe alafe, we ghara ilaghachi.

40 Ùḅò ole ka ha nānupu isi n'okpuru Ya n'ọzara? Ùḅò ole ka ha nēme ka o wuta Ya n'ala tọḅọ n'efu?

41 Ha we chigharia, we nwa Chineke, Ọ bu kwa Onye nsọ nke Israel ka ha kpasuru iwe.

42 Ha echetaghi aka-Ya, Ubochi mḅe Ọ ḅaputara ha n'aka onye-nkpaḅu.

43 Otú O tiyere ihe-iriba-ama-Ya nile n'Ijpt, Tiye kwa ihe-ebube-Ya nile n'ọhia Zoan;

44 O we ḅanwe osimiri Nail nile ha ka ha ghọ ọbara, Ha adighi-aṅu kwa miri-ha nērù erù.

45 Ọ nēzite odudu n'etiti ha, nke nātaḅu ha; Ọ nēzite kwa awo, nke nēbib i ha.

46 Ọ nye-kwa-ra ọbubu ihe-omume-ha, Nye kwa igurube ihe ha dọḅuru onwe-ha n'ọlu inweta.

- 47 O nēji ákú-miri-ígwé ɓu osisi vine nile ha, Ji kwa frost ɓu osisi sycomore nile ha.
- 48 O mechibido-kwa-ra anumanu-ha nye ákú-miri-ígwé, Mechibido kwa anu-ulo nile ha nye àmùmà di ọku.
- 49 Ọ nēzite ọnuma nke iwe-Ya n'etiti ha, Nrubiga-ókè-iwe, na iwe, na nkpaɓu, Bú ozìzì nke ndi-mọ-ozì nke ihe ọjọ.
- 50 Ọ nēme ka uzọ di lari bayere iwe-Ya; Ọ ɓochighi nkpuru-obi-ha n'inwu ọnwu, Kama O mechibidoro ndu-ha nye ajọ ọria nēfe efe;
- 51 O we tiɓue nwa ọ bula eburu uzọ mu n'ljipt, Bú nkpuru mbu nke ume-ha n'ulo-ikwū nile nke Ham:
- 52 O we me ka ndi-Ya bulie ije dika ìgwè ewu na aturu, Ọ nēdu kwa ha n'ozara dika ìgwè aturu.
- 53 O we nēdu ha n'ikwesi-ntukwasi-obi, ha atughi kwa oké egwu: Ma ndi-iro-ha, oké osimiri kpuchiri ha.
- 54 O we me ka ha biarue ókè-ala nsọ Ya, Rue ugwu a nke aka-nri-Ya nwetara.
- 55 Ọ chupu-kwa-ra mba nile n'iru ha, We me ka ala ha barue ndi ya aka n'ala nketa e ji údò tua, O we me ka ebo nile nke Israel biri n'ulo-ikwū-ha.
- 56 Ma ha nwara Chineke Nke kachasi ihe nile elu, ha we nupu isi n'okpuru Ya, Ha edebeghi kwa ihe-àmà-Ya nile;
- 57 Kama ha laghachiri azu, we ghọɓue nghọɓu dika ndi bu nna-ha: Ha riri mpe dika uta nāghọ aghughọ.
- 58 Ha we were ebe nile ha di elu kpasue Ya iwe, Were kwa arusi nile ha apiri api me ka O kwo ekworo.
- 59 Chineke nuru nka, O we webiga iwe ókè, Jusie Israel ike:
- 60 O we rapu ebe-obibi nke Shailo, Bú ulo-ikwū nke O mere ka o biri n'etiti madu;
- 61 O we were ike-Ya nye ka adọta ya n'agha, Were kwa ima-nma-Ya nye n'aka onye-nkpaɓu.
- 62 O mechibido-kwa-ra ndi-Ya nye n'aka mma-agha; Ọ bu kwa ihe-nketa-Ya ka O webigara iwe-ókè megide.
- 63 Ọku ripiara umu-okorọbia-ha; Etoghi kwa umu-aɓoghọ-ha nāmaghi nwoke n'abù ọlulu-di.
- 64 Ndi-nchu-àjà-ha dara site na mma-agha; Ndinyom-ha di ha nwuru adighi-akwa kwa ákwá.
- 65 Onye-nwe-ayi we teta dika onye nāraru ura, Dika dike nke nēti nkpu nke-uku site na manya-vine.
- 66 O we tiɓue ndi-nkpaɓu-Ya n'azu: Ita-uta ebighi-ebi ka O nyere ha.
- 67 Ọzọ, Ọ juru ulo-ikwū nke Josef, Ọ bughi kwa ebo Efraim ka Ọ rọputara;
- 68 Kama Ọ rọputara ebo Juda, Rọputa ugwu Zaion, nke Ọ huru n'anya.
- 69 O we wue ebe nsọ Ya dika ebe di elu, Dika uwa nke Ọ tọrọ ntọ-ala-ya rue mɓe ebighi-ebi.
- 70 Ọ rọputa-kwa-ara Devid, bú orù-Ya, O we si n'ogige ìgwè ewu na aturu kuru ya:
- 71 O mere ka o si n'iso nne-aturu nke nēnye umu-ha ara bia, Izù Jakob, bú ndi-Ya, na Israel, bú ihe-nketa-Ya, dika aturu.
- 72 O we nāzù ha dika izu-okè nke obi-ya si di; Were kwa ihe-nghọta nile nke ọbu-aka-ya abua nēdu ha.

ABỤ ỌMA 79

Chineke, mba di iche iche abatawo n'ihe-nketa-Gi; Ha emeruo ulo uku Gi di nsọ; Ha emewo Jerusalem ka ọ ghọ ihe etikporo etikporo.

² Ha ewerewo ozu ndi-orù-Gi nye iburu anu-ufe nke elu-igwe ihe-oriri, Were kwa anu-arụ nke ndi-ebere-Gi nye anu-ọhia nile nke uwa.

³ Ha awusiwo ọbara-ha dika miri buruburu Jerusalem; Ọ dighi kwa onye ọ bula n'èlì ozu-ha.

⁴ Ayi aghoworo ndi-aḅata-obi-ayi ihe-ita-uta, Ghọ-kwa-ra ndi di ayi buruburu ihe-ichì-ọchì na ihe-ikwa-emò.

⁵ Rùe ole m̀be, Jehova, ka I ganēwe iwe rue m̀be ebighi-ebi? Ekworo-Gi, ọ ganēre dika ọku?

⁶ Wukwasi mba nile ọnuma-Gi, bú ndi nāmaghi Gi, Wukwasi kwa ala-eze nile nke nākpokughi aha-Gi.

⁷ N'ihì na ha eripawo Jakob, Me kwa ka ebe-obibi-ya tọḅọrọ n'efu.

⁸ Echetala aḅọ omume nile nke ndi-mbu-ayi imegide ayi: Kwe ka obi-ebere-Gi nile me ngwa izute ayi: N'ihì na ayi enweghi ike ma-ọlì.

⁹ Yere ayi aka, Chineke nke nzọputa-ayi, n'ihì nsọpuru aha-Gi: Naputa kwa ayi, kpuchi kwa nmehie-ayi, n'ihì aha-Gi.

¹⁰ N'ihì gini ka mba nile nāsi, Òle ebe Chineke-ha nọ? Ka amara ya n'etiti mba nile n'anya-ayi, Bú ibò-òbò ọbara nke ndi-orù-Gi nke awusiwo.

¹¹ Kwe ka isu-ude nke onye-nkpọrọ bata n'iru Gi; Dika idi-uku nke ogwe-aka-Gi si di me ka ndi nāghaghi inwu anwu fọdu;

¹² Gi nyeghachi kwa ndi-aḅata-obi-ayi ihe-ita-uta-ha nime obi-ha okpukpu asa, Bú nke ha jiri ta Gi uta, Onye-nwe-ayi.

¹³ Ayi onwe-ayi, bú ndi-Gi na ìgwè aturu nke ọzùzù-anu-gi, Gēkele Gi rue m̀be ebighi-ebi; Ọbọ nile ka ayi gākọrọ akukọ otuto-Gi.

ABỤ ỌMA 80

Gi Onye nāzu Israel dika aturu, ña nti, Gi Onye nēdu Josef dika ìgwè ewu na aturu; Gi Onye bi n'etiti cherubim, nwuputa ka ìhè.

² N'iru Ephraim na Benjamin na Manase, kpọte idi-ike-Gi, Je izọputa ayi.

³ Chineke, me ka ayi lata; Me kwa ka iru-Gi mua, ewe zọputa ayi.

⁴ Jehova, Chineke nke usu nile nke ndi-agma, Rùe ole m̀be ka iwe-gi gākwa anwuru imegide ekpere ndi-Gi?

⁵ I mewo ka ha rie nri nke bu anya-miri, I mewo kwa ka ha nua anya-miri nke juru ihe-ọtùtù uku.

⁶ I nēme ayi ka ayi ghoro ndi-aḅata-obi-ayi ihe-ilu-ògù: Ndi-iro-ayi nāchì kwa ọchì n'etiti onwe-ha.

⁷ Chineke nke usu nile nke ndi-agma, me ka ayi lata; Me kwa ka iru-Gi mua, ewe zọputa ayi.

⁸ I si n'Ìjìpt ropu osisi vine: I nāchupu mba di iche iche, we kua ya.

⁹ I doziri ọnọdu n'iru ya, O we ọamie nkpọrọgwu, we juputa ala ahu.

¹⁰ Ejiri ñdò-ya kpuchie ugwu nile, Ngalaba-ya di kwa ka osisi cedar nke Chineke.

¹¹ Ọ nāwasa alaka-ya rue oké osimiri, Wasa kwa ome-ya rue Osimiri.

- ¹² N'ihì gini ka I tiwaworo ogige-ya nile, Ndi nile nke nāgabiga n'uzọ we ghọrọ nkpuru-ya?
- ¹³ Ezì nke si n'oké ọhia puta nātakwosi ya, Anu nke nēnughari n'ọhia nēwere kwa ya izù onwe-ya.
- ¹⁴ Chineke nke usu nile nke ndi-agha, biko, laghachikute ayi: Si n'elu-igwe legide anya, hu, leta kwa osisi vine a,
- ¹⁵ Na ogwe-osisi nke aka-nri-Gi kuworo, Lekwasi kwa ngalaba nke I mere ka o nwere Gi ume.
- ¹⁶ Esurewo ya n'oku, ebutuwo ya: Site n'ibasi-nba-ike nke iru-Gi ha nāla n'iyì.
- ¹⁷ Ka aka-Gi di n'aru nwoke nke aka-nri-Gi, N'aru nwa nke madu onye I mere ka o nwere Gi ume.
- ¹⁸ Ayi agaghi-esi kwa n'ebe I nọ laghachi azu: Me ka ayi di ndu, ọ bu kwa aha-Gi ka ayi gākpọku.
- ¹⁹ Jehova, bú Chineke nke usu nile nke ndi-agha, me ka ayi lata; Me ka iru-gi mua, ewe zọputa ayi.

ABỤ ỌMA 81

- T**ikuenu Chineke, bú ike-ayi, nkpu ọñụ: Tikusienụ Chineke nke Jakob nkpu ọñụ ike.
- ² Bulienụ abù ọma, weta kwa egwú-otiti, Na ubọ-akwara di utọ, ya na une.
- ³ Fùanu opì-ike n'ọnwá ọhu, N'ọnwá ndọzu, n'ubọchi ememe-ayi.
- ⁴ N'ihì na ukpuru enyere Israel ka ọ bu, Ọ bu ikpe Chineke nke Jakob kpere.
- ⁵ Ihe-àmà nime Josef ka O doro ya, M̀be Ọ putara imegide ala Ijìpt: Ọ bu okwu-ọnu nke otù onye m'nāmaghi ka m'nānu.
- ⁶ Ewezugaram ubu-ya n'ibu: Ọbu-aka-ya abua nēsi n'abọ gabiga.
- ⁷ Na nkpaụ i kpọkurum, M'we naputa gi; Anamaza gi n'ebe-nzuzo nke ébè-elú-igwe; Anamanwa gi n'akuku miri Meriba. Selah
- ⁸ Nuru, ndim, M'gā́ba àmà megide gi: Israel, ọ gā́dim nọ nma ma ọ buru na i gēgem nti!
- ⁹ Ọ dighi chi ala ọzọ gā́di nime gi; I gaghi-akpọ kwa isi ala nye chi mba ọzọ.
- ¹⁰ Mu onwem bu Jehova, bú Chineke-gi, Nke nēme ka i si n'ala Ijìpt rigoputa: Meghe ọnu-gi ka ọ sa mbara, M'gēmeju kwa ya.
- ¹¹ Ma ndim egeghi nti olum; Israel ekweghikwam.
- ¹² M'we zilaga ha n'isi-ike nke obi-ha, Ka ha we nējeghari na ndum-ọdu nile ha.
- ¹³ Ọ gā́dim nọ nma ma asi na ndim ganēgem nti, Ma asi na Israel gēje ije n'uzom nile!
- ¹⁴ Nwa m̀be ka M'gēji me ka ndi-iro-ha ruru ala, Ọ bu kwa imegide ndi nākpau ha ka M'gēchighari akam.
- ¹⁵ Ndi nākpọ Jehova asi gērube isi aghughọ n'okpuru Ya: Ma m̀be-ha gādiru m̀be ebighi-ebi.
- ¹⁶ Ọ gēme kwa ka ha rie abuba ọka wheat: Ọ bu kwa manu-añu nke sitere n'oké nkume ka M'gēji nyeju gi afo.

ABỤ ỌMA 82

- C**hineke nēguzo Onwe-ya nime nzukọ Chineke; N'etiti chi nile ka Ọ nēkpe ikpe.
- ² Rùe ole m̀be ka unu gēkpe ikpe ajọ omume? Rù kwa ole m̀be ka unu gāhu ndi nēmebi iwu iru-ọma?

- ³ Kpenu onye nēnweghi ike na nwa-n̄bei ikpe ziri ezi: Guanu onye ewedara n'ala na onye nọ na nkpa n'onye ezi omume.
- ⁴ Menu ka onye nēnweghi ike na ōbeye ̄apu: Naputanu ha n'aka ndi nēmebi iwu.
- ⁵ Ha amaghi, ha aghōtaghi kwa; N'ochichiri ka ha nējeghari: Ewezugawo ntọ-ala nile nke uwa n'onōdu-ha.
- ⁶ Mu onwem siri, Chi ka unu bu, O bu kwa umu nke Onye kachasi ihe nile elu ka unu bu.
- ⁷ Otú o di, dika madu ka unu gānwu, O bu kwa dika otù nime ndi-isi ka unu gādà.
- ⁸ Bilie, Chineke, kpe uwa ikpe: N'ihì na Gi onwe-gi gēketa ihe, bú mba nile.

ABU OMA 83

- C**hineke, edebela onu-Gi du: Ābala nkiti, anọ-kwa-la jū, Chineke.
- ² N'ihì na, le, ndi-iro-Gi nā̄ba aghara: Ozo, ndi nākpọ Gi asì ebuliwo isi-ha.
- ³ O bu imegide ndi-Gi ka ha nā̄ba ìzù aghugho, Ha nā̄ba ìzù imegide ndi-Gi edebeworo na nzuzo.
- ⁴ Ha asiwo, Jenu, ka ayi zopu ha n'ibu mbe; Agaghi-echeta kwa aha Israel ozo.
- ⁵ N'ihì na ha ewerewo otù obi ̄arita ìzù; O bu imegide Gi ka ha nā̄ba ndu:
- ⁶ Ulo-ikwū nile nke Edom na ndi Ishmael; Moab na ndi Haga;
- ⁷ Gebal, na Amon, na Amalek; Filistia, ya na ndi bi na Taia:
- ⁸ Asiria araparawo kwa n'aru ha; Ha aghoworo umu Lot ogwe aka. Selah
- ⁹ Me ha otú I mere Midian; Otú I mere Sisera, otú I mere Jebin nime miri-iyi Kaishon:
- ¹⁰ Ekpochapuru ha n'En-doa; Ha ghoro òsì eji mezi ala.
- ¹¹ Me ndi-ha amara aha-ha ka ha di ka Oreb, na dika Zeeb; Me kwa ka ndi-isi-ha nile di ka Zeba na dika Zalmuna:
- ¹² Ndi siri, Ka ayi nwetara onwe-ayi Ebe-obibi nile nke Chineke.
- ¹³ Chinekem, me ka ha di ka ihe nke ifufe nēfeghari buruburu, Dika ahihia n'iru ifufe.
- ¹⁴ Dika oku nke nēré oke ōhia, Na dika ire-ok̄u nke nēme ka ugwu nile nwuru oku;
- ¹⁵ Otú a were oké ifufe-Gi chua ha, Were kwa oké ikuku-Gi me ka ha ma jijiji.
- ¹⁶ Me ka nlelì che ha iru; Ka ha we chō aha-Gi, Jehova.
- ¹⁷ Ka ihere me ha, ka ha ma kwa jijiji rue m̄be ebighi-ebi; E, ka ha nwe iru-ihere, la n'iyì:
- ¹⁸ Ka ha we mara na Gi onwe-gi, Onye aha-Gi bu Jehova, nánì Gi, Bu Onye kachasi ihe nile elu n'elu uwa nile.

ABU OMA 84

- L**e ka ebe-obibi-Gi nile si buru eba ahuru n'anya nke-uku, Jehova nke usu nile nke ndi-agma!
- ² Agu agusiwo nkpuru-obim ike, e, o gwusiwo kwa n'ichọ ogige nile nke Jehova; Obim na anu-arum nētiku Chineke di ndu nkpu on̄.
- ³ Ōbuná nnunu di ntà achotawo ulo, Eléké achotawo-kwa-ra onwe-ya akwu, ebe o tiyeworo umu-ya Bú ebe-ichu-àjà-Gi nile, Jehova nke usu nile nke ndi-agma, Ezem na Chinekem.
- ⁴ Ndi ihe nāgara nke-oma ka ndi bi n'ulo-Gi bu: Ha gāno nēto Gi. Selah
- ⁵ Onye ihe nāgara nke-oma ka madu ahu bu nke ike o nwere di na Gi; Uzọ nile atuliri atuli

ijeru Zaion di ha n'obi.

⁶ M̀be ha nāgabiga ndagwurugwu Baka ha nēme ya ka ọ buru ebe isi-iyi di iche iche; Ọzọ, miri-ozuzo mbu nēwere ngozi nile kpuchie ya.

⁷ Ha nēsi n'ike jerue ike, Anēme ka Chineke hu onye ọ bula nime ha nime Zaion.

⁸ Jehova, Chineke nke usu nile nke ndi-agha, nu ekperem: Nā nti, Gi Chineke nke Jakob. Selah

⁹ Le ọta-ayi, Chineke, Legide kwa iru onye-Gi etere manu.

¹⁰ N'ih i na otù ubochi n'ogige-Gi nile di nma kari nnù ubochi abua na ọgu iri n'ebe ọzọ. Arọputawom iguzo na nbata-uzọ n'ulo Chinekem, Kari ibi n'ulo-ikwù nile nke nmebi-iwu.

¹¹ N'ih i na anyanwu na ọta ka Jehova, bú Chineke, bu: Amara na nsọpuru ka Jehova gēnye: Ọ gaghi-ebochi ezi ihe n'ebe ndi nējeghari n'izu-okè nọ.

¹² Jehova nke usu nile nke ndi-agha, Onye ihe nāgara nke-oma ka madu ahu bu nke nātukwasi obi na Gi.

ABỤ ỌMA 85

Jehova, ihe ala-Gi atọwo Gi utọ: I mewo ndi Jakob adọtara n'agha ka ha lata.

² I bupuwo ajọ omume ndi-Gi, I kpuchiwo nmehie-ha nile. Selah

³ I kpochapuwo nrubiga-ókè nke iwe-Gi: I siwo n'di-ọku nke iwe-Gi chighari Onwe-gi.

⁴ Me ka ayi lata, Chineke nke nzọputa-ayi, Me ka ọ gwusia, bú iwe ayi nākpasu Gi.

⁵ Ọ bu rue m̀be ebighi-ebi ka I ganēwesa ayi iwe? Ì gēme ka iwe-Gi digide rue ọbọ nile?

⁶ Gị onwe-gi agaghi-eme ka ayi di kwa ndu ọzọ: Ka ndi-Gi we n̄uria nime Gi?

⁷ Jehova, me ka ayi hu ebere-Gi, Nye kwa ayi nzọputa-Gi.

⁸ M'gānu ihe Chineke, bú Jehova, gēkwu: N'ih i na Ọ gāgwa ndi-Ya, gwa kwa ndi-ebere-Ya, okwu udo: Ma ka ha ghara ilaghachi ba n'ihe-nzuzu.

⁹ Otú ọ di, nzọputa-Ya di nso ndi nātu egwu Ya; Ka nsọpuru we biri n'ala-ayi.

¹⁰ Ebere na ezi-okwu ezutewo; Ezi omume na udo esutuwo ọnu.

¹¹ Ezi-okwu nēpú epú n'ala; Ezi omume esiwo kwa n'elu-igwe lepu anya.

¹² Ọzọ, Jehova gēnye ezi ihe; Ala-ayi gēnye kwa ihe-omume-ya.

¹³ Ezi omume gāga n'iru Ya; Ọ gēme kwa ka nzọ-ukwu-Ya nile ghọ uzọ.

ABỤ ỌMA 86

Jehova, tọ nti-Gi n'ala, zam; N'ih i na onye ewedara n'ala na oḣeye ka m'bu.

² Debe nkpuru-obim; n'ih i na onye-ebere ka m'bu: Gi onwe-gi Chinekem, zọputa orù-Gi nke nātukwasi obi na Gi.

³ Merem amara, Onye-nwe-ayi; N'ih i na Gi ka m'nākpọku ogologo ubochi nile.

⁴ Me ka nkpuru-obi orù-Gi n̄uria; N'ih i na ọ bu Gi, Onye-nwe-ayi, ka m'nēbuli nkpuru-obim nye.

⁵ N'ih i na Gi onwe-gi, Onye-nwe-ayi, di nma, I bu kwa onye nāḣaghara nmehie, I nāba kwa uba n'ebere n'aru ndi nile nākpọku Gi.

⁶ Jehova, ge nti n'ekperem; Nā kwa nti n'olu arirọ-amaram nile.

⁷ N'ubochi nkpām m'gākpọku Gi; N'ih i na I gāzam.

⁸ Ọ dighi onye di ka Gi n'etiti chi nile, Onye-nwe-ayi; Ọ dighi kwa ọlu di ka ọlu-Gi nile.

- ⁹ Mba nile ndi I meworo gābia kpọ isí ala n'iru Gi, Onye-nwe-ayi; Ha gāsọpuru kwa aha-Gi.
- ¹⁰ N'ihí na onye uku ka I bu, I nālu kwa oké ọlu di iche iche: Gi onwe-gi bu Chineke, nání Gi.
- ¹¹ Zim uzọ-Gi Jehova; m'gējeghari n'ezi-okwu-Gi: Me ka obim di n'otù itu egwu aha-Gi.
- ¹² M'gēji obim nile kele Gi, Onye-nwe-ayi, Chineke; M'gāsọpuru kwa aha-Gi rue m̀be ebighi-ebi.
- ¹³ N'ihí na ebere-Gi di uku n'arum; I siwo n'ala-mọ nke dichasi ala naputa nkpuru-obim.
- ¹⁴ Chineke, ndi-nganga ebiliwo imegidem, Nzukọ ndi nēme ka madu ma jijiji achọwo kwa nkpuru-obim, Ha edoghi kwa Gi n'iru ha.
- ¹⁵ Ma Gi onwe-gi, Onye-nwe-ayi, bu Chineke Nke nwere obi-ebere, Onye di kwa amara, Nke nādighi-ewe iwe ọsọsọ, Nke nāba kwa uba n'ebere na ezi-okwu.
- ¹⁶ Chem iru, me-kwa-ram amara Nye orù-Gi ike-Gi, Zọputa kwa nwa-nwoke nke orù-Gi nwayi.
- ¹⁷ Merem ihe-iriba-ama bayere ezi ihe I gēmerem; Ka ndi nākpọm asì we hu ya, ka ihere we me ha, N'ihí na Gi onwe-gi, Jehova, eyeworom aka, kasikwam obi.

ABỤ ỌMA 87

Ntọ-ala-Ya di n'ugwu nsọ nile.

- ² Jehova nāhu ọnu-uzọ-ama nile nke Zaion Kari ebe-obibi nile nke Jekob.
- ³ Ihe di iche iche nke di nsọpuru ka anēkwu bayere gi, Obodo Chineke. Selah
- ⁴ M'gēhota Rehab na Babilon, na ha di n'etiti ndi maram: Le Filistia na Taia, ha na Etiopia; Nka ka amuru n'ebe ahu.
- ⁵ Ọ bu kwa Zaion ka agēkwu okwu bayere ya, si, Onye na onye ọ bula ka amuru nime ya; Ọzọ, Ya onwe-ya, bú Onye kachasi ihe nile elu, gēme ka o guzosie ike.
- ⁶ Jehova gāgu, m̀be O ji de ndi nile di iche iche n'akwukwọ, si, Nka ka amuru n'ebe ahu. Selah
- ⁷ Ma ndi nābù abù ma ndi nēte egwú, ha nile gāsi, Isi-iyim nile di na Gi.

ABỤ ỌMA 88

Jehova, Chineke nke nzọputam, N'ehihie ka m'tiwo nkpu, n'abali kwa, n'iru Gi:

- ² Kwe ka ekperem bata n'iru Gi; Tọ nti-Gi n'ala n'iti-nkpum:
- ³ N'ihí na afo ihe ọjọ di iche iche ejuwo nkpuru-obim, Ndum abiaruwo kwa nso ala-mọ.
- ⁴ Aguwom na ndi nārída n'olùlù; Aghowom onye di ka nwoke nēnweghi ike:
- ⁵ Anọm n'etiti ndi nwuru anwu, buru onye nwere onwe-ya, Dika ndi eburu ebu ndi nēdina n'ílì, Ndi I nēchetaghi ọzọ; Ndi ahu bu kwa ndi ebipuworo n'aka-Gi.
- ⁶ I tọbọwom n'olùlù dichasi ala, N'ebe di iche iche ọara ọchichiri, nime miri di omimi.
- ⁷ Ọnuma-Gi akwagidewom, I werewo kwa ebili-miri-Gi nile wedam n'ala. Selah
- ⁸ I mewo ka ndi m'mara nke-ọma nọm n'ebe di anya; I mewom ka m'ghoro ha ihe-árú: Abum onye ebochiwo, adighm-apu kwa n'èzí.
- ⁹ Anyam adalawo n'isi site na nweda-n'ala: Jehova, akpọkuwom I kwa-ubochi, Abasawom ọbu-akam abua n'ebe I nọ.
- ¹⁰ Ọ bu ndi nwuru anwu ka I gāluru oké ọlu? Ndi nādighi ndu, hà gēbili kele Gi? Selah

- ¹¹ Àgākọ akukọ ebere-Gi n'ílì? Àgākọ akukọ ikwesi-ntukwasi-obi-Gi n'ebe-ila-n'iyì?
- ¹² Àgāmara oké ọlu-Gi n'ọchichiri? Àgāma kwa ezi omume-Gi n'ala nchezọ-ihe?
- ¹³ Ma mu onwem, ọ bu Gi ka m'tikuworo, Jehova, Ọ bu kwa n'ututu ka ekperem gēje izute Gi.
- ¹⁴ Jehova, n'ìhi gini ka I nāju nkpuru-obim? N'ìhi gini ka I nēzonarim iru-Gi?
- ¹⁵ Onye ewedara n'ala na onye nēkubi ume ka m'bu site na nwata: Eburuwom oké ujo Gi nile, obim nālo miri.
- ¹⁶ Iwe-Gi di ọku agabigawo n'isim; Ihe-egwu-Gi nile ekpochapusiwom.
- ¹⁷ Ha dim buruburu dika miri ogologo ubochi nile; Ha aḅawom buruburu n'otù.
- ¹⁸ I mewo ka onye nāhum n'anya na eyim nọm n'ebe di anya, Ndi m'mara nke-oma ka ọchichiri bu.

ABỤ ỌMA 89

Ebere nile nke jehova ka m'gābù abù-ha rue mḅe ebighi-ebi: Ọḅọ nile ka m'gēwere ọnum me ka ha mara ikwesi-ntukwasi-obi-Gi.

² N'ìhi na asiwom, Rue mḅe ebighi-ebi ka agēwuli ebere elu dika ulo; Elu-igwe, I gēme ka ikwesi-ntukwasi-obi-Gi guzosie ike nime ha.

³ Mu na onye M'roputara aḅawo ndu, Añuworom Devid, bú orùm, iyi;

⁴ Rue mḅe ebighi-ebi ka M'gēme ka nkpuru-gi guzosie ike, M'gēwu kwa oche-eze-Gi rue ọḅọ nile. Selah

⁵ Elu-igwe gēkele kwa oké ọlu-Gi, Jehova; Kele kwa ikwesi-ntukwasi-obi-Gi nime nkḅọkḅta nke ndi nsọ.

⁶ N'ìhi na ònye nime mbara-ígwé ka agēji turu Jehova? Ònye yiri Jehova n'etiti umu Chineke?

⁷ Ọ bu Chineke Nke anāmara jijiji ri nne n'ìzù nzuzo nke ndi nsọ, Ọ bu kwa Onye anātu egwu Ya kari ndi nile di Ya buruburu.

⁸ Jehova, Chineke nke usu nile nke ndi-agha, Ònye di ike dika Gi, Ja? Ikwesi-ntukwasi-obi-Gi di kwa Gi buruburu.

⁹ Gi onwe-gi nāchi nbili-elu nke oké osimiri: Mḅe nmali-miri-ya nile nēbuli onwe-ha elu, Gi onwe-gi nēme ka ha dajua.

¹⁰ Gi onwe-gi azọpiawo Rehab, dika onye eḅuru eḅu; I werewo ogwe-aka nke ike-Gi chusa ndi-iro-Gi.

¹¹ Gi nwe elu-igwe, Gi nwe kwa uwa: Elu-uwa dum madu bi na ùjú-ya, Gi onwe-gi atọwo ntọ-ala-ha.

¹² Ugwu na Ndida, Gi onwe-gi ekèwo ha: Teboa na Heamon nēti nkpu ọhù n'aha-gi.

¹³ Gi nwere ogwe-aka nke idi-ike di nime ya: Aka-Gi di ike, aka-nri-Gi di elu.

¹⁴ Ezi omume na ikpe ziri ezi bu ọḅodu guzosiri ike nke oche-eze-Gi: Ebere na ezi-okwu nāga n'iru Gi.

¹⁵ Ndi ihe nāgara nke-oma ka ndi ahu bu nke mara olu iti-nkpu ahu: Jehova, n'ìhè nke iru-Gi ka ha nēje ije.

¹⁶ N'aha-Gi ka ha nēteghari egwú ọhù ogologo ubochi nile: Ọ bu kwa n'ezi omume-Gi ka ha nādi elu.

¹⁷ N'ìhi na ima-nma nke ike-ha ka I bu: Ọ bu kwa n'utọ ihe-ayi nātọ Gi ka mpi-ayi nādi elu.

¹⁸ N'ìhi na Jehova nwe ọta-ayi; Ọ bu kwa Onye Nsọ nke Israel nwe eze-ayi.

- 19 M̀be ahu I gwara ndi-ebere-Gi okwu n'òhù, Si, Atukwasiwom iye-aka n'aru dike; Emewom ka otù onye aròputaworo n'etiti ndim di elu.
- 20 Achòtawom Devid, bú orùm; Ewerewom manu nsòm te ya:
- 21 Onye akam gēguzosi ike n'ebe ọ nọ; Ọzọ, ogwe-akam gā́ba ya ume.
- 22 Onye-iro agaghi-abiakwasi ya na mberede; Ọzọ, nwa nke ajọ omume agaghi-eweda ya n'ala.
- 23 M'gētipia kwa ndi nākpā́bu ya n'iru ya, Ti kwa ndi nākpọ́ ya asì ihe.
- 24 Ma ikwesi-ntukwasi-obim na eberem gā́di n'aru ya: Ọ bu kwa n'aham ka mpi-ya gā́di elu.
- 25 M'gēdo kwa aka-ya n'oké osimiri, Do kwa aka-nri-ya n'osimiri nile.
- 26 Onye ahu gā́kpòm, si, Nnam ka I bu, Chinekem, na oké nkume nke nzòputam.
- 27 Ọzọ, Mu onwem gēme ya ọkparam, Onye kachasi ihe nile elu n'ebe ndi-eze nke uwa nọ.
- 28 Rue m̀be ebighi-ebi ka M'gēdebere ya eberem, Ọ́bụ́ba-ndum gēkwesi-kwa-ra ya ntukwasi-obi.
- 29 M'gēme kwa ka nkpuru-ya dirue m̀be ebighi-ebi, Me kwa ka oche-eze-ya di ka ubọchi nile nke elu-igwe.
- 30 Ọ buru na umu-ya arapu iwum, Ghara kwa ijeghari n'ikpém nile;
- 31 Ọ buru na ha eme ka ukpurum nile ghara idi nsọ, Ọ buru kwa na ha edebeghi ihe nile M'nyere n'iwu;
- 32 M'gēwere kwa nkpa-n'aka leta njehie-ha, Were kwa ihe-otiti leta ajọ omume-ha.
- 33 Ma M'gaghi-esi n'ebe ọ nọ mebie eberem, M'gaghi-ekwu kwa okwu-ugha megide ikwesi-ntukwasi-obim.
- 34 M'gagh-eme ka ọ́bụ́ba-ndum ghara idi nsọ, Ọzọ, M'gagh-agbanwe ihe siworo n'ẹ́bụ́bere-ònum abua puta.
- 35 Otù ubò ka M'jiworo idi-nsòm nua iyi; M'gaghi-agwa Devid okwu-ugha ma-ọ́li;
- 36 Nkpuru-ya gā́diru m̀be ebighi-ebi, Oche-eze-ya gā́di kwa ka anyanwu n'irum.
- 37 Dika ọ́nwa ka o gēguzosi ike rue m̀be ebighi-ebi; Ọzọ, Onye-àmà Nke nọ na mbara-ígwé kwesiri ntukwasi-obi. Selah
- 38 Ma Gi onwe-gi achipuwo, ju kwa aju. I wesabigawo onye-Gi etere manu iwe ókè.
- 39 I sọwo ọ́bụ́ba-ndu nke orù-Gi oyi: I mewo ka okpu-eze-ya ghara idi nsọ ọ́buná rue ala.
- 40 I tiwawo ogige-ya nile; I mewo ka ebe-ya nile ewusiri ike buru ihe dapiara adapia.
- 41 Ndi nile nke nāgabiga n'uzọ apunarawo ya ihe: Ọ ghọworo ndi-aḅata-obi-ya ihe-ita-uta.
- 42 I mewo ka aka-nri nke ndi nākpā́bu ya di elu; I mewo ka ndi-iro-ya nile n̄uria.
- 43 Ọzọ, I nēme ka ọ́nu mma-agma-ya laghachi azu, I meghe kwa ka o guzosie ike n'agma.
- 44 I mewo ka onwunwu-ọ́cha-ya kwusi, I tudawo kwa oche-eze-ya rue ala.
- 45 I bilatawo ubọchi nile ọ bu okorobia: I werewo ihere kpuchie ya n'aru. Selah
- 46 Jehova, rùe ole m̀be ka I gēzobe onwe-gi ebighi-ebi? Rùe ole m̀be ka ọ́numa-Gi ganēre dika ọ́ku?
- 47 Cheta otú m̀be ndu mu onwem di nkpunkpu: Ọ bu ihe-efu gini ka I kèworo umu madu nile nye?
- 48 Òle nwoke ọ bu nke gā́di ndu, ghara ihu ọ́nwu anya, Nke gēme ka nkpuru-obi-ya wepuga onwe-ya n'aka ala-mọ? Selah
- 49 Òle ebe ebere, mbu Gi nile di. Onye-nwe-ayi, Nke I n̄uru Devid iyi bayere ha n'ikwesi-ntukwasi-obi-Gi?

- ⁵⁰ Onye-nwe-ayi, cheta ita-uta ndi-orù-Gi; Eburuwom n'obim ita-uta nke ndi nile di iche iche bara uba;
- ⁵¹ Nke ndi-iro-Gi jiworo ta uta, Jehova, Nke ha jiworo ta nzọ-ukwu nile nke onye-Gi etere manu uta.
- ⁵² Onye agọziri agọzi ka Jehova bu rue m̀be ebighi-ebi. Amen, na Amen.

ABỤ ỌMA 90

- O**nye-nwe-ayi, ebe-obibi ka Gi onwe-gi buworo ayi N'ọbọ nile.
- ² Tutu amuputa ugwu, Ma-ọbu tutu I kpua uwa na elu-uwa dum madu bi, Ọbuná site na m̀be ebighi-ebi rue m̀be ebighi-ebi, Gi onwe-gi bu Chineke.
- ³ I nème ka madu laghachi n'ájá; I we si, Laghachinu, umu madu.
- ⁴ N'ihì na nnù arọ abua na ọgu iri n'anya-Gi Di ka nnyahuru m̀be ọ nāga, Na dika otù nche n'abali.
- ⁵ I wuchapuwo ha dika oké miri-ozuzo; nání ura ka ha bu: N'ututu ha di ka ahìhia nētó etó.
- ⁶ N'ututu ọ nābawa uzari, nētó kwa etó; N'anyasi ka anēbipu ya, o we kpọnwua.
- ⁷ N'ihì na emewo ka ayi gwusia n'iwe-Gi, Ọ bu kwa n'ọnuma-Gi ka emeworo ka ayi ma jijiji.
- ⁸ I dowo ajọ omume nile ayi n'iru Gi, I dowo nmehie-ayi zoro ezo n'ìhè nke iru-Gi.
- ⁹ N'ihì na ubọchi-ayi nile agawo nime nrubiga-ókè nke iwe-Gi: Ayi emewo ka arọ nile ayi gwusia dika otù nze-ume.
- ¹⁰ Ubọchi arọ nile ayi di ọgu arọ atọ na iri; Ma ọ buru na ha esite n'idi-ike-ayi rue ọgu arọ anọ, Otú ọ di, nganga-ha bu nání idọbu-onwe-ha-n'ọlu na ajọ ihe; N'ihì na ọ ọapuwo ọsọsọ, ayi we fela dika nnunu.
- ¹¹ Ònye mara ike nke iwe-Gi, Na nrubiga-ókè nke iwe-Gi dika egwu nke kwesiri Gi si di?
- ¹² Si otú a me ka ayi mara iguta ubọchi-ayi, Ka ayi we me ka obi amam-ihe bia.
- ¹³ Lata, Jehova; rùe ole m̀be? Chèghari kwa obi-Gi bayere ndi-orù-Gi.
- ¹⁴ Were ebere-Gi me ka afọ ju ayi n'ututu; Ka ayi we tie nkpu ọhù, ñuri kwa, ubọchi-ayi nile.
- ¹⁵ Me ka ayi ñuria dika ubọchi nile si di I wedaworo ayi n'ala nime ha, Na dika arọ si di nke ayi huworo ihe ọjọ nime ha.
- ¹⁶ Kwe ka ndi-orù-Gi hu ọlu-Gi, Kwe kwa ka ahu ima-nma-Gi n'aru umu-ha.
- ¹⁷ Ka idi-utọ nke Onye-nwe-ayi, bú Chineke-ayi, dikwasi ayi: Gi me kwa ka ọlu aka-ayi guzosie ike n'aru ayi; E, ọlu aka-ayi, me ka o guzosie ike.

ABỤ ỌMA 91

- O**nye nēbi n'ebe-nzuzo nke Onye kachasi ihe nile elu, Ọ bu n'okpuru òdò nke Onye puru ime ihe nile ka ọ nānọ ọnọdu-abali.
- ² M'gāsi Jehova, I bu ebe-n̄bàbàm na ebem ewusiri ike; I bu Chinekem, Onye m'nātukwasi obi.
- ³ N'ihì na Ya onye-ya gānaputa gi n'ìbudu nke osi-onyà, Na n'aka ajọ ọria nēfe efe nke nēweta ila-n'iyì.
- ⁴ Nkù-Ya ka O gēji kpuchie gi, Ọ bu kwa n'okpuru nkù-Ya abua ka i gābàba: Ọta uku na ọta di buruburu ka ezi-okwu-Ya bu.

- ⁵ I gaghi-atu egwu site n'oké egwu nke abali, Ma-ọbu site n'akú nke nēfeghari n'ehihie;
- ⁶ Ma-ọbu site n'ajọ ọria nēfe efe nke nējeghari n'ọchichiri, Ma-ọbu site na nbipu nke nēbibi n'etiti-ehihie.
- ⁷ Nnù madu abua na ọgu iri gāda n'akuku-gi; Orú nnù madu na nnù ise gāda kwa n'aka-nri-gi; Ma ọ gaghi-abiaru gi nso.
- ⁸ Ọ bu nání na I gēji anya-gi abua legide, We hu nkweghachi nke ndi nēmebi iwu.
- ⁹ N'ihí na gi onwe-gi asiwo, Jehova bu ebe-nḡabàm; N'ihí na ọ bu Onye kachasi ihe nile elu ka i meworo ebe-obibi-gi;
- ¹⁰ Ihe ọjọ agaghi-adakwasi gi, Ihe-otiti agaghi-abiaru kwa nso ulo-ikwū-gi.
- ¹¹ N'ihí na ndi-mọ-ozí-Ya ka Ọ gēnye iwu bayere gi, Idebe gi n'uzọ-gi nile.
- ¹² N'elu ọbu-aka-ha ka ha gēburu gi, Ka i ghara ikpọbì ukwu-gi na nkume.
- ¹³ Ọbuná ọdum na aju-ala ka i gāzọkwasi ukwu: I gāzọbu nwa-ọdum na ogologo anu-miri.
- ¹⁴ N'ihí na ọ huwom n'anya si-ike, M'gēme kwa ka ọ ọputa: M'gēme ka ọ nọ n'ebe di elu, n'ihí na ọ mawo aham.
- ¹⁵ Ọ gākpọkum, M'gāza kwa ya; Mu onwem gānọyere ya n'ahuhu: M'gādọputa ya, sọpuru kwa ya.
- ¹⁶ Ubọchi ndu di ogologo ka M'gēji me ka afọ ju ya, M'gēme kwa ka o lekwasí nzoputam anya.

ABỤ ỌMA 92

- Ọ** bu ezi ihe ikele Jehova ekele, Na ibùku aha-Gi abù ọma, Gi Onye kachasi ihe nile elu:
- ² Igosi ebere-Gi n'ututu, Igosi kwa ikwesi-ntukwasi-obi-Gi kwa-abali,
- ³ Nēji ubọ nke akwara iri, nēji kwa une; Nēji higgaion n'elu ubọ-akwara.
- ⁴ N'ihí na I mewo ka m'ñuria site n'ọlu-Gi, Jehova: Ọ bu n'ọlu nile nke aka-Gi ka m'gēti nkpu ọñù.
- ⁵ Le ka ọlu-Gi nile si di uku, Jehova! Èchìchè-Gi miri emi nke-uku.
- ⁶ Madu nke bu anu-ọhia adighi-ama ama; Onye-nzuzu adighi-aghọta kwa nka:
- ⁷ Mḡe ndi nēmebi iwu nāma akwukwọ dika ihe-ọkukú, Mḡe ndi nile nke nalu ajọ ihe nāwa kwa okoko-osisi; Ọ bu ka ewe kpochapu ha rue mḡe nile ebighi-ebi:
- ⁸ Ma Gi onwe-gi nọ n'ebe di elu rue mḡe ebighi-ebi, Jehova.
- ⁹ N'ihí na, le, ndi-iro-Gi, Jehova, N'ihí na, le, ndi-iro-Gi gāla n'iyì; Ndi nile nke nālu ajọ ihe gēkesa onwe-ha.
- ¹⁰ Ma I mewo ka mpim di elu dika mpi atu: Ejiwo manu ọhu wusam.
- ¹¹ Anyam elekwasiwo kwa ndi nēchem anwu, Ihe bayere ndi nēbili imegidem, bú ndi nēme ihe ọjọ, ka ntim abua nānu.
- ¹² Onye ezi omume gāwa igù dika nkwi: Dika osisi cedar nime Lebanon ka o gēbù ibù.
- ¹³ Ndi akuworo n'ulo Jehova dika osisi Gāma akwukwọ n'ogige nile nke Chineke-ayi.
- ¹⁴ Ha gānọ nāmi nkpuru n'isi-awọ; Osisí nke miri di ha n'aru ri nne, nke nwezu-kwa-ra akwukwọ ndu, ka ha gābu.
- ¹⁵ Igosi na Jehova zirí ezi; Ọ bu oké nkumem, ọ dighi kwa ajọ omume di nime Ya.

ABỤ ỌMA 93

Jehova bu eze; idi-elu ka O yiriworo dika uwe; Jehova eyiriwo uwe, O werewo ike ke Onwe-ya n'úkwù: Ọzọ, elu-uwa dum madu bi nēguzosi ike, adighi-ewezuga ya n'ọnọdu-ya.

² Oche-eze-Gi eguzosiwo ike site na m̀be ochie: Site na m̀be ebighi-ebi ka I nọ.

³ Osimiri eweliwo olu-ha, Jehova, Osimiri eweliwo olu-ha; Osimiri nēweli ebili-miri nile ha elu.

⁴ Kari olu nile nke ọtutu miri, Kari ebili-miri nile di ebube nke oké osimiri, Jehova Nke nọ n'ebe di elu di ebube.

⁵ Ihe-àmà-Gi nile kwesiri ntukwasi-obi nke-uku: N'ebe ulo-Gi di idi-nsọ mara nma, Jehova, rue ubọchi nile nke ndu di ogologo.

ABỤ ỌMA 94

Chineke nke ọbọ nile, Jehova, Chineke nke ọbọ nile, nwuputa ìhè.

² Bulie Onwe-gi, Onye-ikpe nke uwa: Nyeghachi ndi-npako nmeso-ha.

³ Jehova, rùe ole m̀be ka ndi nēmebi iwu, Rùe ole m̀be ka ndi nēmebi iwu gānuri ọnu-agma?

⁴ Ha nēkwuwa okwu-ọnu, ha nēkwu oké okwu: Ndi nile nke nālu ajọ ihe nānya isi.

⁵ Ndi-Gi ka ha nāzọpia, Jehova, Ọ bu kwa ihe-nketa-Gi ka ha nēweda n'ala.

⁶ Ha nēbụ nwanyi di-ya nwuru, na ọbịa, Ha nēbụ kwa umu-n̄bei n'ọchu.

⁷ Ha we si, Ja agaghi-ahu, Chineke nke Jakob agaghi-amata kwa.

⁸ Ghotanu, unu ndi bu anu-ọhia n'etiti ndi Israel: Unu ndi-nzuzu kwa, òle m̀be unu gēnwe uche?

⁹ Onye nāku nti dika ihe-ọkukú, Ọ gaghi-anu íhe? Ma-ọbu Onye nākpụ anya, Ọ gaghi-ahuwa uzọ?

¹⁰ Onye nādọ mba nile aka na nti, Ọ gaghi-aba nba, Bú Onye nēzí madu ihe-omuma?

¹¹ Jehova mara èchìchè madu, Na èchìchè ahu bu nání otù nku-ume.

¹² Onye ihe nāgara nke-oma ka nwoke ahu bu nke I nādọ aka na nti, Ja, Onye I nēsi kwa n'iwu-Gi zí ihe;

¹³ Ime ka ọ nọ jū pua n'ubọchi nile nke ihe ọjọ, Rue m̀be agēgwuru onye nēmebi iwu olùlù.

¹⁴ N'ihì na Jehova agaghi-ara ndi-Ya aka, Ọ gaghi-arapu kwa ihe-nketa-Ya.

¹⁵ N'ihì na ikpé gālaghachikute ezi omume: Ndi nile ndi ziri ezi n'obi gēso kwa ya.

¹⁶ Ònye gēbilirim imegide ndi nēme ihe ọjọ? Ònye gēme onwe-ya ka o guzosierem ike imegide ndi nālu ajọ ihe?

¹⁷ Ọ buru na Jehova abughi onye nēyerem aka, Ọ fọduru nwa m̀be nkpuru-obim gēbiwori n'ebe inọ-dū.

¹⁸ Ọ buru na asiwom, Ewezugawo ukwum n'ọnọdu-ya; Ebere-Gi nākwagidem, Jehova.

¹⁹ M̀be nchebum nāba uba n'imem, Nkasi-obi-Gi nile nāgugu nkpuru-obim.

²⁰ Àgējikọta Gi na oche-eze nke ihe-ila-n'iyì nile, Nke nēji ukpuru kpuzí nmebụ?

²¹ Ha nēdo onwe-ha n'usu ndi nāpunara madu ihe imegide nkpuru-obi onye ezi omume, Ọ bu kwa ọbara nēmeghi ihe ọjọ ka ha nāma ikpe.

- ²² Ma Jehova aburuworom ulo-elu; Chinekem bu kwa oké nkume nke ebe-nḅabàm.
- ²³ O mewo kwa ka ajọ ihe-ha laghachikute ha, Ọ bu kwa ihe ọjọ ha ka Ọ gēji kpochapu ha; Jehova, bú Chineke-ayi, gēkpochapu ha.

ABỤ ỌMA 95

- B**ianu, ka ayi tikue Jehova nkpu ọ̀nù: Ka ayi tikusie oké nkume nke nzọputa-ayi nkpu ọ̀nù ike.
- ² Ka ayi were ekele bia n'iru Ya, Ka ayi were abù ọma tikusie Ya nkpu ọ̀nù ike.
- ³ N'ihì na Chineke uku ka Jehova bu, Ọ bu kwa Eze uku nāchi chi nile.
- ⁴ Onye ebe nile nke michasiri emi nke uwa di n'aka-Ya: Ebe dichasi elu nke ugwu nile bu kwa nke Ya.
- ⁵ Onye nwere oké osimiri, Ya onwe-ya me-kwa-ra ya; Ọ bu kwa aka-Ya kpuru ala-akọro.
- ⁶ Batanu, ka ayi kpọ isi ala ruru kwa ala; Ka ayi ɓue ikperè n'ala n'iru Jehova Onye meworo ayi:
- ⁷ N'ihì na Ya onwe-ya bu Chineke-ayi: Ayi onwe-ayi bu kwa ndi Ọ nāzù dika aturu, buru kwa ìgwè aturu nke aka-Ya. Ta, ọ buru na unu ege nti olu-ya,
- ⁸ Unu emela ka obi-unu sie ike, dika na Meriba, Dika n'ubọchi Masa n'ọzara:
- ⁹ Mɓe nna-unu-hà nwaram, Nwaputam ìhè, hu kwa ọlum.
- ¹⁰ Ọgu arọ abua ka M'nāsọ ọbọ ahu oyi, M'we si, Ndi nke nākpafu n'obi-ha ka ha bu, Ha onwe-ha amaghi kwa uzọm nile:
- ¹¹ N'ihì ya ańurum iyi n'iwem, si, Ha agaghi-abà n'izu-ikem ma-ọli

ABỤ ỌMA 96

- B**ùkuenu Jehova abù ọhu: Bùkuenu Jehova abù, unu uwa nile.
- ² Bùkuenu Jehova abù, gọzieni aha-Ya; Nēzisanu ozi nzọputa-Ya site n'otù ubọchi rue ubọchi ọzọ.
- ³ Kọsanu akukọ ebube-Ya n'etiti mba nile, Akukọ oké ọlu-Ya nile n'etiti ndi nile di iche iche.
- ⁴ N'ihì na Jehova di uku, buru kwa onye anēto nke-uku: Onye anātu egwu Ya ka Ọ bu n'elu chi nile.
- ⁵ N'ihì na chi nile nke ndi nile di iche iche bu ihe-efu: Ma Jehova mere elu-igwe.
- ⁶ Ebube na ima-nma di n'iru Ya: Ike na nma di n'ebe nsọ Ya.
- ⁷ Nyenu Jehova, unu aɓuru nke ndi nile di iche iche, Nyenu Jehova nsọpuru na ike.
- ⁸ Nyenu Jehova nsọpuru aha-Ya: Butenu onyinye-inata-iru-ọma, bata n'ogige-Ya nile.
- ⁹ Kpọnu isi ala nye Jehova n'ima-nma nke idi-nsọ: Ka o nēɓu unu nɓu site n'iru Ya, unu elu-uwa nile.
- ¹⁰ Sinu n'etiti mba nile, Jehova bu eze: Ọzọ, elu-uwa dum madu bi nēguzosi ike, adighi-ewezuga ya n'ọnọdu-ya: Ọ gēkpè ndi nile di iche iche ikpe n'izi-ezi.
- ¹¹ Ka elu-igwe n̄uria, ka uwa teghari kwa egwú ọ̀nù; Ka oké osimiri biɓo, ya na ùjú-ya;
- ¹² Ka ọhia n̄uria ọ̀nu-agma, ya na ihe nile nke di nime ya; Mɓe ahu osisi nile nke oké ọhia gēti nkpu ọ̀nù;

¹³ N'iru Jehova, n'ihì na Ọ biawo; N'ihì na Ọ biawo ikpe uwa ikpe: Ọ gēji ezi omume kpe elu-uwa dum madu bi ikpe, Ọ gēji kwa ikwesi-ntukwasi-obi-Ya kpe ndi nile di iche iche ikpe.

ABỤ ỌMA 97

Jehova bu eze; ka uwa tegharia egwu ọ̀nù; Ka ala bara uba nke di oké osimiri buruburu ñuria.

² Igwe-oji na oké ọchichiri di Ya buruburu: Ezi omume na ikpé ziri ezi bu ọ̀nọdu guzosiri ike nke oche-eze-Ya.

³ Ọku nāga n'iru Ya, Nēsure kwa ndi-nkpaḅu-Ya buruburu.

⁴ Àmùmà-Ya nile nyere elu-uwa dum madu bi ìhè: Uwa huru ya, o we gbue ya nḅu.

⁵ Ugwu nile ḅazepuru dika wax n'iru Jehova, N'iru Onye-nwe uwa nile.

⁶ Elu-igwe gosiri ezi omume-Ya, Ndi nile di iche iche hu-kwa-ra ebube-Ya.

⁷ Ka ihere me ndi nile ndi nēfè arusi apiri api òfùfè, Ndi nānya isi n'ìhe-efu di iche iche: Kpọnu isi ala nya Ya, unu chi nile.

⁸ Zaion nuru, we ñuria, Umu-ndinyom Juda we tegharia egwu ọ̀nù; N'ihì ikpé-Gi nile, Jehova.

⁹ N'ihì na Gi onwe-gi, Jehova, bú Onye kachasi ìhe nile elu n'elu uwa nile: Emewo ka I di elu nke-uku n'elu chi nile.

¹⁰ Unu ndi nāhu Jehova n'anya, kpọnu ìhe ọjọ asì: Ọ nēdebe nkpuru-obi ndi-ebere-Ya; Ọ nānaputa ha n'aka ndi nēmebi iwu.

¹¹ Aghaworo onye ezi omume ìhè dika nkpuru, Aghawo-kwa-ra ndi ziri ezi n'obi ọ̀nù.

¹² Ñurianu na Jehova, unu ndi ezi omume; Kele-kwa-nu ìhe-ncheta-Ya di nsọ.

ABỤ ỌMA 98

Bùkuenu Jehova abù ọhu; N'ihì na Ọ luwo oké ọlu di iche iche; Aka-nri-Ya na ogwe-aka-Ya di nsọ enyewo Ya nzọputa.

² Jehova emewo ka amara nzọputa-Ya: N'anya mba nile ka O kpugheworo ezi omume-Ya.

³ O chetawo ebere-Ya na ikwesi-ntukwasi-obi-Ya n'ebe ulo Israel di: Nsọtu nile nke uwa ahuwo nzọputa Chineke-ayi.

⁴ Tikusienu Jehova nkpu ọ̀nù ike, uwa nile: Tiwanu nkpu, tienu nkpu ọ̀nù, b̀uanu abù ọma.

⁵ Werenu ubọ-akwara bùkue Jehova abù ọma; Werenu ubọ-akwara na olu abù ọma.

⁶ Chirinu opì na olu opì-ike Tisie nkpu ọ̀nù ike n'iru Eze, bù Jehova.

⁷ Ka oké osimiri biḅọ, na ùjú-ya; Elu-uwa dum madu bi, na ndi bi nime ya;

⁸ Ka osimiri nile kua aka-ha; Ka ugwu tie nkpu ọ̀nù n'otù;

⁹ N'iru Jehova, n'ihì na Ọ biawo ikpe uwa ikpe: Ọ gēwere ezi omume kpe elu-uwa dum madu bi ikpe, Ọ gēwere kwa izi-ezi kpe ndi nile di iche iche.

ABỤ ỌMA 99

Jehova bu eze; ka ndi nile di iche iche ma jijiji: Ọ nēbi n'etiti cherubim; ka uwa me nkpatu.

² Jehova di uku nime Zaion; Onye di elu ka Ọ bu kwa n'elu ndi nile di iche iche.

³ Ka ha kele aha-Gi nke di uku, nke anātu kwa egwu ya: Onye nsọ ka Ọ bu.

⁴ Ike nke eze nāhu kwa ezi ikpé n'anya Gi onwe-gi emewo ka izi-ezi guzosie ike, Ezi ikpé na ezi omume ka Gi onwe-gi meworo nime Jakob.

⁵ Bulienu Jehova, bú Chineke-ayi, elu, Kpọ-kwa-nu isi ala n'ebe ihe-nbakwasi-ukwu-Ya di: Onye nsọ ka Ọ bu.

⁶ Moses na Eron n'etiti ndi-nchu-àjà-Ya, Samuel kwa n'etiti ndi nākpọku aha-Ya Ha nākpọku Jehova, Ya onwe-ya we za ha.

⁷ N'ogidi igwe-oji ka Ọ nāgwa ha okwu: Ha debere ihe-àmà-Ya nile, na ukpuru O nyere ha.

⁸ Jehova, bú Chineke-ayi, Gi onwe-gi zara ha: Chineke Nke nēbupu nmehie ka I buru ha, Ma I bu onye nābọ ọbọ omume nile ha,

⁹ Bulienu Jehova, bú Chineke-ayi, Kpọ-kwa-nu isi ala n'ebe ugwu nsọ Ya di; N'ihì na onye nsọ ka Jehova, bú Chineke-ayi, bu.

ABỤ ỌMA 100

Tikusienu Johova nkpu ọ̀nù ike, uwa nile.

² Werenu ọ̀nù fè Jehova ọ̀fùfè: Werenu iti-nkpu ọ̀nù bia n'iru Ya.

³ Maranu na Jehova, Ya onwe-ya bu Chineke: Ya onwe-ya emewo ayi, ọ bu kwa Ya nwe ayi; Ayi bu ndi-Ya, na ìgwè aturu nke ọ̀zùzù-anu-Ya.

⁴ Werenu ekele ba n'ọnu-uzọ-ama-Ya nile, Werenu otuto ba n'ogige-Ya nile: Kelenu Ya, gọzi-kwa-nu aha-Ya.

⁵ N'ihì na Jehova di nma; rue m̀be ebighi-ebi ka ebere-Ya di; Rue ọ̀bọ nile ka ikwesi-ntukwasi-obi-Ya di kwa.

ABỤ ỌMA 101

Ebere na ezi ikpé ka M'gābù n'abù: Gi, Jehova, ka m'gabùku abù ọma.

² M'gēnwe uche n'uzọ zuru okè: Òle m̀be I gābiakutem? M'gējeghari n'etiti ulom n'izu-okè nke obim.

³ M'gaghi-edo ihe jọburu onwe-ya n'irum: Akpọwom ọlu nke ndi nējehie asì; Ọ gaghi-arapra n'arum.

⁴ Obi ịagọro aịagọ gēsi n'ebe m'nọ wezuga onwe-ya: Ọ dighi onye ọjọ m'gāmara.

⁵ Onye nēkpè madu-ibe-ya ikpè na nzuzo, onye ahu ka m'gēkpochapu: Onye nwere anya npako na obi di nganga, onye ahu ka m'nāpughi inagide.

⁶ Anyam abua di n'aru ndi kwesiri ntukwasi-obi n'ala, ka mu na ha we biri: Onye nēje ije n'uzọ zuru okè, onye ahu gējerem ozi.

⁷ Onye nālu ọlu aghughọ agaghi-ebi n'etiti ulom: Onye nēkwu okwu-ugha agaghi-eguzosi ike n'iru anyam.

⁸ Kwa-ututu ka m'gēkpochapu ndi nile nēmebi iwu n'ala; Isi n'obodo Jehova kpochapu ndi nile nālu ajo ihe.

ABU OMA 102

Jehova, nuru ekperem, Ka ntikum ru kwa Gi nti.

² Ezonarilam iru-Gi n'ubochi ahuhu m'nāhu: Tọ nti-Gi n'ala n'ebe m'nọ; N'ubochi m'nākpọku Gi zam ngwa ngwa.

³ N'ihì na ubochim nile agwusiwo n'anwuru-ọku, Erechapuwo kwa ọkpukpum nile dika ọlọkọ-ọku.

⁴ Etibuwu obim dika ihe akuru n'ala, o we kpọnwua; N'ihì na echezowom iri nrim.

⁵ Site n'olu ize-umem Ọkpukpum araparawo n'anu-arum.

⁶ Eyirim okwolo nke ọzara; Aghowom ihe dika okwukwu nke nkponkpọ ebe.

⁷ Amuruwom anya, we ghọ Ihe dika nnunu ntà nke nání ya nọ n'elu-ulo.

⁸ Ogologo ubochi nile ka ndi-irom nātam uta; Ndi nāwì ara imegidem ejiwom nua iyi.

⁹ N'ihì na eriwom ntu dika nri, Were kwa ikwa-ákwá gwakọta ihe-ọnuhum.

¹⁰ Site n'ìwe-Gi na ọnuma-Gi: N'ihì na I buliwom elu, we tufuem.

¹¹ Ubochim nile di ka onyinyo nke nēsetipu onwe-ya site n'ọdida anyanwu; Mu onwem nākpọnwu kwa dika ihe akuru n'ala.

¹² Ma Gi onwe-gi, Jehova, nānọdu dika eze rue mọe ebighe-ebi; Ncheta-Gi nādiru kwa ọbọ nile.

¹³ Gi onwe-gi gēbili, nwe obi-ebere n'aru Zaion: N'ihì na mọe eruwo imere ya amara, n'ihì na mọe akara àkà abiawo.

¹⁴ N'ihì na nkume-ya nile nātọ ndi-orù-Gi utọ, Ha nēme-kwa-ra ájá-ya amara.

¹⁵ Mba nile gātu kwa egwu aha Jehova, Eze nile nke uwa gātu kwa egwu ebube-Gi:

¹⁶ N'ihì na Jehova ewuwo Zaion, O mewo Onwe-ya ka ahú Ya nime ebube-ya.

¹⁷ O chewo ekpere nke onye nēnweghi ihe iru, O ledaghi kwa ekpere-ha anya.

¹⁸ Agēde nka n'akwukwọ nye ọbọ nēso n'azu: Ọzọ, otù ndi nke agēkè gēto Ja.

¹⁹ N'ihì na O siwo n'ebe di elu nke ebe nsọ Ya lepu anya; Jehova esitewo n'elu-igwe legide uwa anya;

²⁰ Inu ize-ume nke onye-nkpọrọ; Itọpu ndi nāghaghi inwu anwu;

²¹ Ka ha we kọ akukọ aha Jehova nime Zaion, Kọ kwa akukọ otuto-Ya nime Jerusalem;

²² Mọe ndi nile di iche iche gāchikọta onwe-ha n'otù, Ha na ala-eze nile, ifè Jehova òfùfè.

²³ O wedawo ikem n'uzọ; O bilatawo ubochim nile.

²⁴ Asirim, Chinekem, emela ka m'la n'elu n'etiti ubochim nile: N'ọbọ nile ka arọ-gi nādigide.

²⁵ Na mọe ochie ka I tọrọ ntọ-ala nke uwa; Ọlu aka-Gi ka elu-igwe bu kwa.

²⁶ Ha onwe-ha gāla n'iyì, ma Gi onwe-gi nēguzogide: Ha nile gāka kwa nká dika uwe; Dika ákwà-nọkwasi ka I gābanwe ha, agābanwe kwa ha:

²⁷ Ma Gi onwe-gi bu Onye ahu Nke nādi mọe nile, Arọ-Gi nile agaghi-agwu kwa agwu

²⁸ Umu nke ndi-orù-Gi gēbigide, Nkpuru-ha gēguzosi ike n'iru Gi.

ABU OMA 103

Gọzie Jehova, nkpuru-obim; Ka ihe nile nke di nimem gọzi kwa aha nsọ Ya.

² Gọzie Jehova, nkpuru-obim, Echezọ-kwa-la nmeso ọma Ya O nēmeso gi:

³ Bú Onye nābaghara gi ajọ omume-gi nile; Onye nāgwọ ọria-gi nile;

- ⁴ Onye nāḅaputa ndu-gi n'aka nbibi; Onye nēkpube gi okpu-eze, bú ebere na obi-ebere di iche iche:
- ⁵ Onye nēwere ezi ihe me ka afọ ju ọnu-gi; Idi-na-nwata-gi ewe me onwe-ya ka ọ di ọhu dika ugo.
- ⁶ Jehova nēmere ndi nile anēmeḅu Ezi omume nile na ihe nile O kpere n'ikpe.
- ⁷ Ọ nēme ka Moses mara uzọ-Ya nile, Ọ nēme kwa ka umu Israel mara omume-Ya nile.
- ⁸ Jehova nwere obi-ebere, nēme kwa amara, Ọ dighi-ewe iwe ọsọsọ, Ọ nāba kwa uba n'ebere.
- ⁹ Ọ bughi rue mgbe nile ka Ọ ganēse okwu; Ọ bughi kwa rue mḅe ebighi-ebi ka Ọ ganēdebe iwe.
- ¹⁰ Ọ bughi dika nmehie nile ayi si di ka O meworo ayi, Ọ bughi kwa dika ajọ omume nile ayi si di ka O mesoworo ayi.
- ¹¹ N'ih i na dika idi-elu nke elu-igwe si di n'elu uwa, Otú a ka ebere-Ya di ike n'aru ndi nātu egwu Ya.
- ¹² Dika Iru-anyanwu si di anya n'Ọdida-anyanwu, Otú a ka O meworo ka njehie nile ayi di anya n'ebe ayi nọ.
- ¹³ Dika nna si enwe obi-ebere n'aru umu-ya, Otú a ka Jehova nwere obi-ebere n'aru ndi nātu egwu Ya.
- ¹⁴ N'ih i na Ya onwe-ya mara otú akpuworo ayi; Ọ nēcheta na ájá ka ayi bu.
- ¹⁵ Ma madu, dika ahíhia ka ubọchi-ya nile di; Dika okoko-osisi ọhia, otú a ka ọ nāwa okoko.
- ¹⁶ N'ih i na ifufe agabigawo ya n'isi, o we ghara idi; Ọnọdu-ya agaghi-ama kwa ya ọzọ.
- ¹⁷ Ma ebere nke Jehova nēsi na mḅe ebighi-ebi we rue mḅe ebighi-ebi n'aru ndi nātu egwu Ya, Ezi omume-Ya di-kwa-ra umu umu;
- ¹⁸ Ọ diri ndi nēdebe ọḅuḅa-ndu-Ya, Di-kwa-ra ndi nēcheta ukpuru-Ya ime ha.
- ¹⁹ Jehova emewo ka oche-eze-Ya guzosie ike n'elu-igwe; Ala-eze-Ya nāchi kwa ihe nile.
- ²⁰ Gọzienu Jehova, ndi-mọ-ozí-Ya, Unu ndi-dike di ike, ndi nēme okwu-Ya, N'íge nti olu nke okwu-Ya.
- ²¹ Gọzienu Jehova, usu-ndi-agha-Ya nile; Unu ndi nējere Ya ozi, ndi nēme ihe nātọ Ya utọ.
- ²² Gọzienu Jehova, unu ọlu-Ya nile, N'ebe nile Ọ nāchi: Gọzie Jehova, nkpuru-obim.

ABỤ ỌMA 104

Gọzie Jehova, nkpuru-obim. Jehova, Chinekem I di uku nke-uku; Ebube na ima-nma ka I yiriworo dika uwe.

- ² Gi Onye nēji ìhè kpuchi Onwe-gi dika uwe-nḅokwasi; Onye nēseti elu-igwe dika ákwà-nkwuba:
- ³ Onye nēdo ihe-njikọta nke ime-ulo-elu-Ya nile nime miri: Onye nēme igwe-oji ka ha buru ubọ-ala-Ya; Onye nējeghari n'elu nkù abua nke ifufe:
- ⁴ Onye nēme ndi-mọ-ozí-Ya ka ha buru ifufe; Nēme kwa ndi nējere Ya ozi ka ha buru ọku nēnwu enwu:
- ⁵ Ọ tọwo ntọ-ala uwa n'elu ọnọdu-ya guzosiri ike, Ka aghara iwezuga ya n'ọnọdu-ya rue mḅe nile ebighi-ebi.
- ⁶ I were ọḅu-miri kpuchie ya dika uwe; N'elu ugwu nile ka miri nēguzo.

- ⁷ Site n'ibasi-nba-ike-Gi ha nāḅalaga; Site n'olu éḅè-elu-igwe-Gi ha nāzọlị ọsọsọ;
- ⁸ (Ugwu nile nārigo, ndagwurugwu nile nārida;) Rue ebe ahu nke I tọrọri ntọ-ala-ya nye ha.
- ⁹ I kpawo ókè ka ha we ghara igabiga ya; Ka ha we ghara ilaghachi ikpuchi uwa.
- ¹⁰ Gi Onye nēzipu isi-iyi di iche iche ka ha ba na ndagwurugwu; N'etiti ugwu ka ha nērù:
- ¹¹ Ha nēnye anu ọhia ọ bula miri inu; Inyinya-ibu-ọhia nēmeju akpiri-ikpo-nku-ha.
- ¹² N'akuku ha ka anu-ufe nke elu-igwe bi, Ha nēsi n'etiti alaka-osisi me ka olu-ha da udà.
- ¹³ I bu Onye nēsi n'ime-ulo-elu-Ya nile dè ugwu nile miri: Afọ nēju uwa site na nkpuru nke ọlu-Gi nile.
- ¹⁴ I bu Onye nēme ka ahihia puere anu-ulo Nēme kwa ka ihe akuru n'ala puere ọlu-ubi madu; Ime ka nri si n'ala puta:
- ¹⁵ Na manya-vine nke nēme ka obi madu nūria, Ime ka iru-ya nēḅupu site na manu, Na achicha nke nēme ka madu nwe ume n'obi.
- ¹⁶ Afọ nēju osisi nile nke Jehova; Bú osisi cedar nke Lebanon, nke Ọ kuworo;
- ¹⁷ Ebe umu-nnununu na-akù akwú: Uḅala, osisi fir bu ulu-ya.
- ¹⁸ Ugwu nile di elu diri ewu-ọhia; Nkume nile di elu buru aṅu ebe-nḅabà.
- ¹⁹ O mere ọnwá ka ọ buru ihe igu mḅe di iche iche akara àkà: Anyanwu mara ọdida-ya.
- ²⁰ I nēme ka ọchichiri ḅa, o we buru abali; Nime ya ka anu nile nke oké ọhia nākpuputa.
- ²¹ Umu-ọdum nāḅọ uja na-achọ anu ha gāḁọḅu, N'ichọ kwa ihe-oriri-ha n'aka Chineke.
- ²² Anyanwu nāwa, ha we chikọta onwe-ha, We mākpuru n'ebe-obibi-ha di iche iche.
- ²³ Madu nāpu ga ọlu-ya Ga kwa ọlu-ubi-ya rue anyasi.
- ²⁴ Le ka ọlu-Gi si ba uba nke-uku, Jehova! N'amam-ihe ka I meworo ha nile: Uwa juputara n'ihe I nwetara.
- ²⁵ Oké osimiri ka nka bu, nke di uku, nke sa-kwa-ra mbara n'aka abua, Ebe ihe nākpuru akpu di nke nādighi ọnu-ọgugu, Anu di iche iche, ma anu ntà ma anu uku.
- ²⁶ N'ebe ahu ka uḅọ nile nāga; Leviatham kwa, nke I kpuworo igwuri egwú nime ya.
- ²⁷ Ha nile nēle anya Gi, Inye ha ihe-oriri-ha na mḅe-ya.
- ²⁸ I nēnye ha, ha achikọta ya; I nāsaghe aka-Gi, afọ ezi ihe eju ha.
- ²⁹ I nēzobe iru-Gi, ha ama jijiji; I nāchikọta mọ-ha, ha ekubie ume, We laghachi n'ájá-ha.
- ³⁰ I nēzipu Mọ-Gi, ekè ha; I we me ka iru ala di ọhu.
- ³¹ Ka ebube Jehova dirue mḅe ebighi-ebi; Ka Jehova nūria n'ọlu-Ya nile:
- ³² Onye nēlegide uwa, o we ma jijiji; Ọ nēmetu ugwu aka, ha we kwua anwuru-ọku.
- ³³ M'gābùku Jehova abù n'ogologo ndum nile: M'gābùku Chinekem abù ọma mḅe m'nọ nādi ndu.
- ³⁴ Ka ntughari-uchem tọ Ya utọ: Mu onwem gānuri ọnu nime Jehova.
- ³⁵ Ka eme ka ndi-nmehie si n'uwa gwusia, Ka ndi nēmebi iwu ghara kwa idi ọzọ. Gọzie Jehova, nkpuru-obim. Tonu Ja.

ABỤ ỌMA 105

Kelenu Jehova, kpọkuenu aha-Ya; Menu ka amara omume-Ya nile n'etiti ndi nile n'uwa.

² Bùkuenu Ya abù, bùkuenu Ya abù ọma; Tugharinu uche n'oké ọlu-Ya nile.

³ Nētonu onwe-unu n'aha nsọ Ya: Ka obi ndi nāchọ Jehova nūria.

⁴ Nāchọnu Jehova na ike-Ya; Chọnu iru-Ya mḅe nile.

- 5 Chetanu oké ọlu-Ya nile nke Ọ luworo; Ihe-ebube-Ya nile, na ikpé nile nke ọnu-Ya;
- 6 Unu nkpuru Abraham, bú orù-Ya, Umu Jakob, ndi-Ya arọputara.
- 7 Ya onwe-ya bu Jehova, bú Chineke-ayi: N'uwa nile ka ikpé-Ya nile di.
- 8 O chetawo ọbụba-ndu-Ya rue m̀be ebighi-ebi, Okwu O nyere nnù ọbọ abua na ọgu iri n'iwu;
- 9 Ọbụba-ndu nke Ya na Abraham ́bara, Na iyi-Ya Ọ ́nuru Aisak;
- 10 O we me ka o guzoro Jebok ibu ukpuru, Ka o guzoro Israel ibu ọbụba-ndu ebighi-ebi:
- 11 Si, Gi ka M'gēnye ala Kenean, Bú ala-nketa-unu eji udò t̀ta:
- 12 M̀be ha bu ndikom ole-na-ole, E, nání madu ole-na-ole, na ndi-ọb̀ia nime ya;
- 13 Ha we nējeghari si n'otù mba jerue mba ọzọ, Si n'otù ala-eze jerue ndi ọzọ.
- 14 Ọ kweghi ka nwoke ọ bula mèbe ha; O we bara ndi-eze nba n'ihì ha;
- 15 Si, Unu emetula ndim etere manu aka, Unu emejoy-kwa-la ndi-amumam.
- 16 O we kpọ oké unwu ka ọ biakwasi ala ahu; Nkpa-n'aka nile, bú achicha, ka Ọ kpajiri.
- 17 O ziri otù nwoke iga n'iru ha; Erere Josef ka ọ buru orù:
- 18 Ha were àbu kesie ukwu-ya abua ike; Nkpuru-obi-ya bàra n'ígwè:
- 19 Rue m̀be okwu-Ya r̀ere; Okwu-ọnu Jehova nuchara ya.
- 20 Eze ziri ozi, we tọpu ya; Bú onye nāchi ndi di iche iche, o we tupu ya n'ulo-nkpọrọ.
- 21 O mere ya ka ọ buru onye-nwe ulo-ya, Na onye nāchi ihe nile o nwetara:
- 22 Ike ndi-isi-ya àbu dika nkpuru-obi-ya chọrọ, Na ime ka ndi-okenye-ya mara ihe.
- 23 Israel we bata nime Ijpt; Ọzọ, Jakob nọrọ dika ọb̀ia n'ala Ham.
- 24 O we me ka ndi-Ya mia nkpuru nke-uku; O we me ka ha nwe ume kari ndi nākpabụ ha.
- 25 Ọ ́banwere obi-ha ikpọ ndi-Ya asì, Iḅagide ndi-orù-Ya ìzù ọjọ.
- 26 O zigara Moses, bú orù-Ya, Na Eron onye Ọ rọputara.
- 27 Ha doro n'etiti ha ihe iriba-ama-Ya nile, Do kwa ihe-ebube di iche iche n'ala Ham.
- 28 O ziri ọchichiri, we me ka ọ ́bachie; Ha anupughi kwa isi n'okpuru okwu-Ya nile.
- 29 Ọ ́banwere miri-ha ka ha ghọ ọbara, We me ka azù-ha nwua.
- 30 Ala-ha nuputara awọ, N'ime-ulo nile nke ndi-eze-ha.
- 31 O kwuru okwu, odudu we bia, Na anwu ntà n'ókè-ala-ha nile.
- 32 O mere oké miri-ozuzo-ha ka ha ghọ ákú-miri-ígwé, Na ọku nēnwu enwu n'ala-ha.
- 33 O we tie osisi vine nile ha na osisi fig nile ha ihe; Tiji kwa osisi nke ókè-ala-ha.
- 34 O kwuru okwu, igurube we da, Ha na umu-igurube nādighi ọnu-ọgugu,
- 35 Ha we richapu ihe-ọkukú ọ bula di n'ala-ha, Richapu kwa nkpuru nke ala-ubi-ha.
- 36 O tiḅu-kwa-ra umu nile eburu uzọ mu n'ala-ha, Bú nkpuru mbu nke ume-ha nile.
- 37 O we me ka ha puta chiri ọla-ọcha na ọla-edo: Ọ dighi kwa onye nāsu ngongọ n'etiti ebo-Ya nile.
- 38 Ijpt ́nuriri m̀be ha putara; N'ihì na oké egwu-ha dakwasiri ha.
- 39 Ọ ́basara igwe-oji ibu ihe-nkpuchi; Na ọku inye ihè n'abali.
- 40 Ha rịrọ, O we me ka nnunu quail bia, O were kwa nri nke elu-igwe me ka afo ju ha.
- 41 O meghere oké nkume, miri we rùputa; Ha nērù n'ala ọkpọ-nku dika osimiri.
- 42 N'ihì na O chetara okwu nsọ Ya, Na Abraham, bú orù-Ya.
- 43 O we me ka ndi-Ya ji obi-utọ puta, Me kwa ndi Ọ rọputaworo ka ha ji iti-nkpu-ọ̀nù puta.

⁴⁴ O we nye ha ala nile nke mba Kenean nile; Ọ bu kwa ihe ndi ọzọ di iche iche dọburu onwe-ha n'ọlu inwe ka ha nwetara:

⁴⁵ Ka ha we debe ukpuru-Ya nile, Riba kwa iwu-Ya nile ama. Tonu Ja.

ABỤ ỌMA 106

Tonu Ja. Kelenu Jehova; n'ihii na Ọ di nma: N'ihii na rue m̀be ebighi-ebi ka ebere-Ya di.

² Ònye gākọ akukọ idi-ike nile nke Jehova? Ònye gēme ka anuru otuto-Ya nile?

³ Ndi ihe nāgara nke-oma ka ndi nēdebe ikpé bu, Ha na onye nēme ezi omume na m̀be nile.

⁴ Chetam, Jehova, were ka ihe ndi-gi si atọ Gi utọ chetam; Were nzọputa-Gi letam:

⁵ Ka m'we lekwasị ọdi-nma nke ndi I ọputaworo, Ka m'we n̄uria n'ọ̀n̄u mba-Gi, Ka m'we soro ihe-nketa-Gi nya isi.

⁶ Ayi esowo nna-ayi-hà mehie, Ayi emewo ajọ omume, ayi emebiwo iwu.

⁷ Nna-ayi-hà enweghi uche ighota oké ọlu-Gi nile n'Ijpt; Ha echetaghị iba-uba nke ebere-Gi nile; Ha we nupu isi n'akuku oké osimiri, bú n'Oké Osimiri Uhie.

⁸ Ma Ọ zọputara ha n'ihii aha-Ya, Ime ka amara idi-ike-Ya.

⁹ O we basiere Oké Osimiri Uhie nba, o we tasia: O we me ka ha nēje ije n'ọ̀bu-miri-ya nile dika ọ bu ọzara.

¹⁰ O we zọputa ha n'aka onye nākpọ ha asì, Ọputa kwa ha n'aka onye-iro-ha.

¹¹ Miri we kpuchie ndi nākpọ ha: Ọ dighi otù onye nime ha ọduru.

¹² Ha we kwere okwu-Ya nile; Ha nābù abù otuto-Ya.

¹³ Ha chezọrọ ọlu-Ya nile ngwa ngwa; Ha echeghi ndum-ọdu-Ya:

¹⁴ Ha we chọ ajọ ọchichọ n'ọzara, We nwa Chineke n'ala tọbọrọ n'efu.

¹⁵ O we nye ha ihe ha rịọrọ; Ma O zitere aru-ọtita na nkpuru-obi-ha.

¹⁶ Ha kwo-kwa-ra Moses ekworo n'omuma-ulo-ikwū-ha, Kwo kwa Eron, bú onye nsọ nke Jehova.

¹⁷ Ala nēmeghe, we loda Detan, Kpuchi kwa nzukọ Abairam.

¹⁸ Ọku we nēre n'etiti nzukọ-ha; Ire-ọku nērepia ndi nēmebi iwu.

¹⁹ Ha nēme nwa-ehi na Horeb, We kpọ isi ala nye ihe awuru awu.

²⁰ Ha we ọanwe nsọpuru-ha N'ihie-atù nke ehi nāta ihe akuru n'ala.

²¹ Ha chezọrọ Chineke, bú Onye-nzọputa-ha, Onye nēmeri ihe uku di iche iche n'Ijpt;

²² Oké ọlu di iche iche n'ala Ham, Na ihe di egwu di iche iche n'akuku Oké Osimiri Uhie.

²³ O we si na O gēkpochapu ha, Ma ọ buru na Moses, bú onye Ọ ọputaworo, eguzoghi na ntiwa ahu n'iru Ya, Ime ka ọnuma-Ya si n'ibibi ha laghachi.

²⁴ Ọzọ, ha juru ala anāchọsi ike, Ha ekweghi okwu-Ya;

²⁵ Ha we tamu n'ulo-ikwū nile ha, Ha egeghe nti n'olu Jehova.

²⁶ O we welie aka-Ya elu n'ebe ha nọ, Ime ka ha da n'ọzara:

²⁷ Na ime ka nkpuru-ha da n'etiti mba nile, Na ichusa ha n'ala nile.

²⁸ Ha kekọta-kwa-ra onwe-ha n'aru Beal-peoa, We rie àjà nile nke ihe nwuru anwu.

²⁹ Ha we were omume nile ha kpasue Ya iwe: Ihe-otiti we dakwasi ha.

³⁰ Finehas wee guzo ọtọ, me ihe ekpere n'ikpe: Ewe ọochi ihe-otiti ahu.

³¹ Ewe guara ya nka n'ezi omume, Rue ọbọ nile rua m̀be ebighi-ebi.

³² Ha kpasu-kwa-ra Ya iwe na miri Meriba, O we jorọ Moses njọ n'ihii ha:

- ³³ N'ihì na ha nupuru isi n'okpuru Mọ-Ya, O we were ebuḅere-ọnu-ya abua kwue okwu efu.
- ³⁴ Ha ekpochapughi ndi di iche iche ahu, Dika Jehova siri ha;
- ³⁵ Ma ha gwakọtara onwe-ha na mba nile nke ala ahu, We muta ọlu nile ha:
- ³⁶ Ha we fè arusi nile ha òfùfè; Arusi ahu we ghọrọ ha ọnyà:
- ³⁷ Ọzọ, ha were umu-ha ndikom na umu-ha ndinyom chuara ndi-mọ ọjọ àjà,
- ³⁸ We wusi ọbara nke nēmeghi ihe ọjọ, bú ọbara nke umu-ha ndikom na umu-ha ndinyom, Ndi ha were chuara arusi nile nke Kenean àjà; Ewe were ọbara merua ala ahu.
- ³⁹ Ewe were ọlu nile ha me ka ha buru ihe ruru árí, Ha we nākwa iko n'omume nile ha.
- ⁴⁰ Iwe Jehova we di ọku n'aru ndi-Ya, O we kpọ ihe-nketa-Ya ihe-árí.
- ⁴¹ O we nye ha n'aka mba di iche iche; Ndi nākpọ ha asì we nāchi ha.
- ⁴² Ndi-iro-ha meḅu-kwa-ra ha, Ewe me ka ha ruru ala n'okpuru aka-ha.
- ⁴³ Ọtutu mḅe ka Ọ nanaputa ha; Ma ha onwe-ha nānupu isi n'okpuru Chineke na ndum-ọdu-ha, Ewe kwada ha n'ajo omume-ha.
- ⁴⁴ O we lekwasì ahuhu diri ha anya, Mḅe Ọ nuru iti-nkpu-ha:
- ⁴⁵ O we cheta ọḅuḅa-ndu-Ya nye ha, We chēgharia dika iba-uba nke ebere-Ya nile si di.
- ⁴⁶ O we me ha ka enwe obi-ebere nile n'aru ha N'iru ndi nile ndi nādọta ha n'agha.
- ⁴⁷ Zọputa ayi, Jehova, bú Chineke-ayi, Chikọputa kwa ayi n'etiti mba nile Ikele aha nsọ Gi, Na inya isi n'otuto-Gi.
- ⁴⁸ Onye agọziri agọzi ka Jehova, bú Chineke nke Israel, bu, Site na mḅe ebighi-ebi we rue mḅe ebighi-ebi. Ka ndi Israel nile si kwa, Amen. Tonu Ja.

ABỤ ỌMA 107

- K**elenu Jehova; n'ihì na Ọ di nma: N'ihì na rue mḅe ebighi-ebi ka ebere-Ya di.
- ² Ka ndi Jehova ọputaworo nāsì otú a, Bú ndi Ọ ọputaworo n'aka onye-nkpaḅu;
- ³ O si-kwa-ra n'ala nile chikọputa ha, Site n'Iru-anyanwu na site n'Ọdida-anyanwu, Site n'Ugwu na site n'oké osimiri.
- ⁴ Ha fughariri n'ọzara n'uzọ nke bu nání ala tọḅọrọ n'efu; Ọ dighi obodo obibi ha chọtara.
- ⁵ Ndi agu nāgu na ndi akpiri nākpọ nku ka ha bu, Nkpuru-obi-ha adighi-enwe ike nime ha.
- ⁶ Ha we tikue Jehova n'ahuhu diri ha, O we naputa ha n'aka nkpa-ha nile.
- ⁷ O me-kwa-ra ka ha zọ ije n'uzọ ziri ezi, Ijeru obodo obibi.
- ⁸ Ka ha kele Jehova ekele bayere ebere-Ya, Na oké ọlu-Ya nile nke Ọ nāluru umu madu!
- ⁹ N'ihì na O mewo ka afọ ju nkpuru-obi nāchọsi ihe ike, Ọ bu kwa nkpuru-obi agu nāgu ka O nyejuworo ezi ihe.
- ¹⁰ Ndi nānọdu n'ọchichiri na onyinyo ọnwu, Bú ndi-nkpọrọ nke nweda-n'ala na ígwè;
- ¹¹ N'ihì na ha nupuru isi n'okpuru okwu Chineke, Lelì kwa ndum-ọdu nke Onye kachasi ihe nile elu:
- ¹² O we me ka obi-ha ruru ala n'idọḅu onwe-ha n'ọlu; Ha suru ngongọ, ọ dighi kwa onye nēyere ha aka.
- ¹³ Ha we tikue Jehova n'ahuhu diri ha, O we zọputa ha n'aka nkpa-ha nile.
- ¹⁴ O nēme ka ha si n'ọchichiri na onyinyo ọnwu puta, Ọ nētiji kwa aḅu nile ha.
- ¹⁵ Ka ha kele Jehova ekele bayere ebere-Ya, Na oké ọlu-Ya nile nke Ọ nāluru umu madu!
- ¹⁶ N'ihì na O tipiwọ ibo-ọnu-uzọ nile nke ọla, Ọji kwa ihe-ntuchi nile nke ígwè.

- 17 Ndi ịagorọ aịagọ n'uche neweda onwe-ha n'ala Site n'uzọ njehie-ha na site n'ajọ omume nile ha.
- 18 Ihe-oriri nile ọ bula ka nkpuru-obi-ha nākpọ ihe-árú; Ha we biarue nso ọnu-uzọ-ama nile nke ọnwu.
- 19 Ha we tikue Jehova n'ahuhu diri ha, O we zọputa ha na nkpa-ha nile.
- 20 O nēzite okwu-Ya, we me ka aru di ha nma, O nēme kwa ka ha si n'olùlù nile ha wepuga onwe-ha.
- 21 Ka ha kele Jehova ekele bayere ebere-Ya, Na oké ọlu-Ya nile nke Ọ nāluru umu madu!
- 22 Ka ha chu kwa àjà nile nke ekele, Were kwa iti-nkpu-ọ̀nù kọ akukọ ọlu-Ya nile.
- 23 Ndi nārida n'oké osimiri n'ụbọ, Bú ndi nēje ozi n'ọtutu miri;
- 24 Ndi ahu ahuwo ọlu nile nke Jehova, Na oké ọlu-Ya nile nime miri nke miri emi.
- 25 N'ihì na Ọ nēkwu okwu, O we me ka oké ifufe guzo ọtọ, Nke nēbuli nmali-miri-ya nile elu.
- 26 Ha nārigho elu-igwe, ha nārigho ọbụ-miri nile: Nkpuru-obi-ha nālọ miri site n'ọ̀nọdu ọjọ ha.
- 27 Ha nādaghari, nādaghari kwa dika onye nūbigaworo manya ókè, Amam-ihe-ha nile nāla kwa n'iyì.
- 28 Ha we tikue Jehova n'ahuhu diri ha, Ọ we me ka ha puta na nkpa-ha nile.
- 29 Ọ nēme ka oké ifufe guzo n'idere du, Nmali-miri-ya nile we ịa nkiti.
- 30 Ha we nūria, n'ihì na ha nādaju; O we durue ha n'ótú nātọ ha uto.
- 31 Ka ha kele Jehova ekele bayere ebere-Ya, Na oké ọlu-Ya nile nke Ọ nāluru umu madu!
- 32 Ka ha me kwa Ya ka Ọ di elu nime nkpokọta ndi-Ya, Ka ha to kwa Ya nime nnọkọ ndi-okenye.
- 33 O nēme ka osimiri ghọ ọzara, O nēme kwa ebe miri nāsuputa ka ha ghọ ala kpọro nku;
- 34 Ala nke nāmi nkpuru ka ọ ghọ ala nnú nnú, Site n'ihè ọjọ nke ndi bi nime ya nēme.
- 35 Ọ nēme ka ọzara ghọ ọdọ-miri juputara na miri, Ọ nēme kwa ka ala nke kpọro nku ghọ ebe miri nāsuputa.
- 36 O we me ka ndi agu nāgu biri n'ebe ahu, Ha we dozie obodo obibi;
- 37 Gha nkpuru n'ubi, kua ubi-vine di iche iche, Nweta nkepuru nke ihe-omume.
- 38 Ọ nāgozi kwa ha, ha we ba uba nke-uku; Ọ dighi-eme kwa ka anu-ulo-ha bilata.
- 39 Ọzọ, ha nēbilata, we ruda n'ala, Site na nmebụ, na ihe ọjọ, na iru-újú.
- 40 Ọ nāwusa nleda n'aru ndi amara aha-ha, We me ka ha kpafue nebe tọbọro n'efu, ebe uzọ nādighi.
- 41 Ọzọ, Ọ nēme ka ọbeye si na nweda-n'ala nọ n'ebe di elu, Ọ nēme kwa ka ọ ghọ aḅuru dika ịgwè ewu na aturu.
- 42 Ndi ezi omume nāhu ya, we nūria; Ma ajọ omume nile ekpuchiwo ọnu-ya.
- 43 Onye ọ bula nke mara ihe gāriba kwa ihe ndia ama, Ha gātukwasi kwa uche n'ebere nile nke Jehova.

ABỤ ỌMA 108

Edoziwo obim, Chineke; M'gābù abù, e, m'gābù abù ọma, ọbuná nsọpurum ka m'gēji bù abù.

² Teta, une na ubọ-akwara: M'gākpote chi-ọbubọ.

³ M'gēkele Gi n'etiti ndi nile di iche iche, Jehova: M'gābùku kwa Gi abù ọma netiti mba

nile.

⁴ N'ihì na ebere-Gi di uku kari elu nke elu-igwe, Ezi-okwu-Gi di kwa uku rue mbara-ígwé.

⁵ Me Onwe-gi ka I di elu n'elu elu-igwe nile, Chineke: Ka ebube-Gi di kwa n'elu uwa nile.

⁶ Ka ewe dọputa ndi I huru n'anya, Were aka-nri-Gi zọputa, za kwa ayi.

⁷ Chineke ekwuwo okwu n'idi-nsọ-Ya: ka m'ñuria ọñu-agma: M'gèkè Shekem, tù kwa ndagwurugwu Sukot.

⁸ Mu nwe Gilead; mu nwe Manase; Efraim bu kwa ebe siri ike nke isim; Juda bu nkpa-n'aka-ezem.

⁹ Moab bu ite ọsisa-arum; N'elu Edom ka m'gātu akpukpọ-ukwum: N'aru Filsitia ka m'gėti nkpu.

¹⁰ Ònye gēdubàm nke-oma n'obodo ewusiri ike? Ònye duruworom rue Edom?

¹¹ Ọ bughì Gi, Chineke, juworo ayi aju? I dighi-apu kwa ije agha n'etiti usu nile nke ndi-agma-ayi, Chineke.

¹² Yere ayi aka ka ayi pua n'aka onye-nkpabu: N'ihì na ihe-efu ka nzọputa madu bu.

¹³ Nime Chineke ayi gēme ihe d'inkpà: Ọ bu kwa Ya onwe-ya gāzoda ndi nākpabu ayi.

ABỤ ỌMA 109

Chineke nke otutom, aḅala nkiti;

² N'ihì na ọnu onye nēmebi iwu na ọnu aghughọ ka ha sagheworo megidem: Ha ewerewo ire okwu-ugha gwam okwu.

³ Ha ewerewo kwa okwu ikpọ-asì ḅam buruburu, We busom agha n'efu.

⁴ N'ọnọdu ihu-n'anya m'huru ha ha nēmegidem: Ma mu onwem nọ nēkpe ekpere.

⁵ Ha we tukwasim ihe ọjọ n'ọnọdu ezi ihe, Na ikpọ-asì n'ọnọdu ihu-n'anyam.

⁶ Me ka onye nēmebi iwu lekọta ya: Ka onye-nmegide guzo kwa n'aka-nri-ya.

⁷ Mḅe anēkpe ya ikpe, ya puta ihè na ọ bu onye ikpe mara; Ka ekpere-ya ghọ kwa nmehie.

⁸ Ka ubọchi-ya di ole-na-ole; Ka onye ọzọ nara ya ihe-nlekọta-ya.

⁹ Ka umu-ya buru umu-nḅei, Ka nwunye-ya buru nwayi di-ya nwuru.

¹⁰ Ka umu-ya nāñaghari kwa mḅe nile nāriọ kwa aririọ; Ka ha si kwa na nkponkpọ-ebe-ha nile nāchọ ihe-oriri-ha n'ebe di anya.

¹¹ Ka onye-nbinye siri ihe nile o nwere ọnyà; Ka ndi ala ọzọ luta ihe ọ dọḅuru onwe-ya n'ọlu inweta n'agma.

¹² Ekwela ka o nwe onye nọ nēmere ya ebere; Ekwe-kwa-la ka onye ọ bula di nke nēmere umu-nḅei-ya amara.

¹³ Ka eriri-umu-ya diri nbipu; N'ọḅọ soro ha ka ehichapu aha-ha.

¹⁴ Ka echetara Jehova ajọ omume nna-ya-hà; Ekwe-kwa-la ka ehichapu nmehie nne-ya.

¹⁵ Ka ha di n'iru Jehova mḅe nile, Ka O we bipu ncheta-ha n'uwa.

¹⁶ N'ihì na o chetaghì ime ebere, O we soḅue nwoke ewedara n'ala na ọḅeye, Na onye obi-ya mebiri emebi, ime ka ha nwua.

¹⁷ Ọ hu-kwa-ra nkọcha n'anya, o we biakute ya; Ngozi atọghì kwa ya utọ, o we di anya n'ebe ọ nọ.

¹⁸ O yiri-kwa-ra nkọcha dika uwe-nwuda-ya, O we ba nime ya dika miri, Ba kwa n'ọkpukpu-ya nile dika manu.

¹⁹ Ya diri ya ka uwe oji kpuchi onwe-ya, Ya buru kwa akpukpọ-úkwù o jì ke úkwù mḅe nile.

- ²⁰ Nka bu ugwo-olu nke ndi nemegidem, nke nesi n'aka Jehova bia, O bu kwa ugwo-olu nke ndi nekwu ihe ogo megide nkpuru-obim.
- ²¹ Ma Gi onwe-gi, Jehova, bu Onye-nwe-ayi, kwe ka mu na I meko n'ihia aha-Gi: N'ihia na ebere-Gi di nma, naputam.
- ²² N'ihia na onye ewedara n'ala na oye ka m'bu, Adupuwo kwa nkpuru-obim nimem.
- ²³ Dika onyinyo mbe o nsetipu onwe-ya site n'odida anyanwu, otu a ka m'laworo: Arurupuwom dika igurube.
- ²⁴ Ikperè-ukwum abua asuwo ngongo site n'obubu-onu; Anu-arum nata aru nenweghi abuba.
- ²⁵ Mu onwem, aghowo-kwa-ram ha ihe-ita-uta: Mbe ha nahum ha nefufe isi-ha.
- ²⁶ Yerem aka, Jehova, Chinekem; Zoputam dika ebere-Gi si di:
- ²⁷ Ka ha mara kwa na aka-Gi ka nka bu; Gi onwe-gi, Jehova, emewo ya.
- ²⁸ Ndi ahu gakocha, ma Gi onwe-gi nagosi: Ha ebiliwo, ihere we me ha, ma oru-Gi ganuri.
- ²⁹ Ndi nemegidem geyiri onodu-ihere dika uwe, Ha gewere kwa ihere-ha kpuchie onwe-ha dika uwe-nwuda.
- ³⁰ M'gewere onum kele Jehova nke-uku; E, n'etiti otutu madu ka m'geto Ya.
- ³¹ N'ihia na O geguzo n'aka-nri nke oye, Izoputa ya n'aka ndi neke nkpuru-obi-ya ikpe.

ABU OMA 110

- I**he nke si n'onu Jehova puta nasi onye-nwem, Nodu ala n'aka-nrim, Rue mbe M'gedo ndi-iro-gi ka ihe-npakwasi diri ukwu-gi abua.
- ² Nkpa-n'aka nke ike-gi ka Jehova gesi na Zaion ziputa: Gi nwe ike n'aru madu n'etiti ndi-iro-gi.
- ³ Ndi-gi bu onyinye-afu-ufufo n'ubochi usu-ndi-agma-gi; N'ima-nma nile nke idi-nso, site n'afu nke ututu; Gi nwe igirigi, bu umu-okorobia-gi.
- ⁴ Jehova anuwo iyi, O gaghi-echeghari kwa uche-Ya, Gi onwe-gi bu onye-nchu-aga rue mbe ebighi-ebi Dika usoro Melkizedek si di.
- ⁵ Onye-nwe-ayi n'aka-nri-gi Amapuwo ndi-eze n'ubochi iwe-Ya.
- ⁶ O gekpe ikpe n'etiti mba nile, Ebe nile juputara n'ozu; O mapuwo isi madu n'elu otutu ala.
- ⁷ Miri nke sitere na miri-iyi nke di n'uzo ka O ganu: N'ihia nka ka O geweli isi-Ya elu.

ABU OMA 111

- T**onu Ja. M'gewere obim nile kele Jehova, N'izu nzuzo nke ndi ziri ezi, na nime nzuko Israel.
- ² Olu nile nke Jehova di uku, Buru ihe ndi nile ha nato utu nachoputa.
- ³ Ebube na ima-nma ka olu-Ya bu: Ezi omume-Ya neguzo kwa rue mbe ebighi-ebi.
- ⁴ Ihe-ncheta ka O meworo nye oké olu-Ya nile: Onye neme ebere na Onye nwere obi-ebere ka Jehova bu.
- ⁵ Anu-ndobu ka O nyeworo ndi natu egwu Ya: O gecheta obu-ndu-Ya rue mbe ebighi-ebi.
- ⁶ O gosiwo ndi-Ya ike nke olu-Ya nile, N'inye ha ihe-nketa mba nile.
- ⁷ Olu nile nke aka-Ya bu ezi-okwu na ikpe ziri ezi; Ihe kwesiri ntukwasi-obi ka ukpuru-Ya

nile bu.

⁸ Ihe anākwagide rue m̀be nile ebighi-ebi ka ha bu, Ha bu ihe anēme n'ezi-okwu na izi-ezi.

⁹ Ǹhaputa ka O ziteworo ndi-Ya; O nyewo ọ̀bụ̀ba-ndu-Ya iwu rue m̀be ebighi-ebi: Ihe di nsọ na ihe anātu egwu ka aha-Ya bu.

¹⁰ Nmalite amam-ihe ka egwu Jehova bu; Ezi uche ka ndi nile nēme ha nwere: Otuto-Ya nēguzo rue m̀be ebighi-ebi.

ABỤ ỌMA 112

Tonu Ja. Onye ihe nāgara nke-oma ka nwoke ahu bu nke nātu egwu Jehova. Nke ihe nile O nyere n'iwu nātọ uto nke-uku.

² Ndi-dike ka nkpuru-ya gābu n'uwa: Agāgozi ọ̀bọ ndi ziri ezi.

³ Ihe di iche iche di oké ọnu-ahia na àkù di n'ulo-ya: Ezi omume-ya nēguzo kwa rue m̀be ebighi-ebi.

⁴ Ihè awaliwo n'ọchichiri nye ndi ziri ezi: Ọ bu onye-amara, na onye nwere obi-ebere, na onye ezi omume.

⁵ Ọ diri nwoke ahu nma, bú onye nēme-ebere, nēbinye kwa madu ihe; Ọ gākwagide okwu-ya nile n'ikpé.

⁶ N'ihì na rue m̀be ebighi-ebi agaghi-ewezuga ya n'onọdu-ya: Ihe-ncheta ebighi-ebi ka onye ezi omume gābu.

⁷ Ọ gaghi-esite n'ihe ọjọ anuworo tu egwu: Edoziwo obi-ya, ebe ọ nātukwasi Jehova obi.

⁸ Ihe anākwagide ka obi-ya bu, ọ gaghi-atu egwu, Rue m̀be ọ gēlekwasì ndi nākpābu ya anya.

⁹ Ọ ghasawo àkù-ya, o nyewo ndi-ọ̀beye ihe; Ezi omume-ya nēguzo rue m̀be ebighi-ebi: Agēwere nsọpuru me ka mpi-ya di elu.

¹⁰ Onye nēmebi iwu gāhu ya, ewe kpasue ya iwe; Ọ gāta ikekere-ezè, ̀baze kwa: Ọchichọ ndi nēmebi iwu nāchọsi ike gāla n'iyì.

ABỤ ỌMA 113

Tonu Ja. Tonu, unu ndi-orù Jehova, Tonu aha Jehova.

² Ka aha Jehova buru ihe agoziri agozi Site n'ụbụ a we rue m̀be ebighi-ebi.

³ Site n'ọwuwa anyanwu rue ọdida-ya Aha Jehova gābu ihe anēto eto.

⁴ Jehova di elu n'elu mba nile, N'elu elu-igwe ka ebube-Ya di.

⁵ Ònye di ka Jehova, bú Chineke-ayi? Nke nēme Onwe-ya ka Ọ di elu inọdu ka eze,

⁶ Nke nēme Onwe-ya ka Ọ di ala ilekwasi Elu-igwe na ilekwasi uwa anya.

⁷ Ọ bu onye nēme ka onye nēnweghi ike si n'ájá bilie, O nēsi n'ebe ikpofu ahihia bulie ọ̀beye elu;

⁸ Ime ka ya na ndi amara aha nọkọ, Ka ya na ndi amara aha-ha n'etiti ndi-ya nọkọ.

⁹ Ọ bu onye nēme ka nwayi-àgà nke ulo biri n'ezi-na-ulo nke aka ya, Buru nne nānuri ọnu nke muworo umu-ndikom. Tonu Jehova.

ABỤ ỌMA 114

M̀be Israel siri n'Ijpt puta, M̀be ulo Jakob siri na ndi nātato okwu puta;

² Juda ghoro ebe nsọ Ya, Israel ghoro ala Ọ nāchi.

³ Oké osimiri huru ya, we ́alaga; Ọdan chighariri la azu.

⁴ Ugwu nile wuliri elu dika ebulu, Ugwu ntà nile wuliri elu dika umu-aturu.

⁵ Gini nēme gi, oké osimiri, na i nā́ba ọsọ? Gini nēme gi, Ọdan, na i nēchighari la azu?

⁶ Gini nēme unu, ugwu, na unu nāwuli elu dika ebulu? Gini nēme unu, ugwu ntà, na unu nāwuli elu dika umu-aturu?

⁷ Ka o ́ue gi n̄u, gi uwa, site n'iru Onye-nwe-ayi, Site n'iru Chineke nke Jakob;

⁸ Onye ́anwere oké nkume ka ọ ghọ ọdọ-miri juputara na miri, ́anwe ọmú ka ọ ghọ isi-iyi miri.

ABỤ ỌMA 115

Ọ bughị ayi, Jehova, ọ bughị ayi, Kama ọ bu aha-Gi ka I gēnye nsọpuru, N'ihì ebere-Gi, na n'ihì ezi-okwu-Gi.

² N'ihì gini ka mba nile nāsi, Biko, òle ebe Chineke-ha nọ?

³ Ma Chineke-ayi nọ n'elu-igwe: Ihe nile nke tọrọ Ya utọ ka O meworo.

⁴ Arusi nile ha bu ọla-ọcha na ọla-edo, Ọlu aka madu.

⁵ Ha nwere ọnu, ma ha adighi-ekwu okwu; Ha nwere anya abua, ma ha adighi-ahu uzọ;

⁶ Ha nwere nti abua, ma ha adighi-anu ihe; Ha nwere imi, ma ha adighi-anuta ísì;

⁷ Ha nwere aka-ha abua, ma ha adighi-ebitu ihe; Ha nwere ukwu-ha abua, ma ha adighi-eje ije; Ha adighi-ewere akpiri-ha me uñara.

⁸ Ndi nēme ha gādi ka ha: E, onye ọ bula nke nātukwasi ha obi.

⁹ Israel, tukwasi Jehova obi: Iye-aka-ha na ọta-ha ka Ọ bu.

¹⁰ Ulo Eron, tukwasinu Jehova obi: Iye-aka-ha na ọta-ha ka Ọ bu.

¹¹ Unu ndi nātu egwu Jehova, tukwasinu Jehova obi: Iye-aka-ha na ota-ha ka Ọ bu.

¹² Jehova echetawo ayi: Ọ gāgọzi ayi: Ọ gāgọzi ulo Israel; Ọ gāgọzi ulo Eron.

¹³ Ọ gāgọzi ndi nātu egwu Jehova, Ma ndi ntà ma ndi uku.

¹⁴ Ka Jehova tukwasiri unu madu, Ka Ọ tukwasiri unu, tukwasi-kwa-ra umu-unu.

¹⁵ Ndi agoziri agozi diri Jehova ka unu bu, Onye meworo elu-igwe na uwa.

¹⁶ Elu-igwe bu elu-igwe Jehova nwere; Ma uwa ka O nyeworo umu madu.

¹⁷ Ndi nwuru anwu adighi-eto Ja, Ndi nile kwa ndi nārída n'ebe inọ-dū, ha adighi-eto Ya;

¹⁸ Ma ayi onwe-ayi gāgọzi Ja Site n'uḅu a we rue m̀be ebighi-ebi. Tonu Ja.

ABỤ ỌMA 116

Ahurum Jehova n'anya, n'ihì na Ọ nānu Olum, bú aririọ-amaram nile.

² N'ihì na Ọ tọwo nti-Ya n'ala n'ebe m'nọ, Ogologo ubochi nile nke ndum ka m'ga-akpọku kwa Ya.

³ Udọ nile nke ọnwu ́aram buruburu, Ebe nile di nkpa nke ala-mọ chọtaram: Ahuhu na iru-újú ka m'nāhu.

⁴ M'we kpọkue aha Jehova; Si, Biko, Jehova, me ka nkpuru-obim wepuga onwe-ya.

⁵ Onye-amara na onye ezi omume ka Jehova bu; E, Chineke-ayi nwere obi-ebere.

- ⁶ Onye nēdebe ndi nēnweghi uche ka Jehova bu: Enweghm ike, O we nyem nzọputa.
- ⁷ Nkpuru-obim, laghachi n'ebe-izu-ike-gi; N'ih na Jehova emesowo gi nke-oma.
- ⁸ N'ih na I naputawo nkpuru-obim n'ọnwu, I naputawo kwa anyam abua n'anya-miri, I naputawo kwa ukwum abua na nnuda anēnudam.
- ⁹ M'gējeghari n'iru Jehova N'ala nile nke ndi di ndu.
- ¹⁰ Ekwerewom, n'ih na m'nēkwu okwu: Ewedara mu onwem n'ala nke-uku:
- ¹¹ Mu onwem siri na nkujam Madu ọ bula bu onye nēkwu okwu-ugha.
- ¹² M'gēsi aña nyeghachi Jehova Nmeso oma Ya nile O mesoworom?
- ¹³ Iko nke nzọputa nile ka m'gēbuli, Ọ bu kwa aha Jehova ka m'gākpọku.
- ¹⁴ Ka m'kwughachi Jehova nkwa nile m'kwere, Ka m'kwughachi ha n'iru ndi-Ya nile.
- ¹⁵ Ihe di oké ọnu-ahia n'anya Jehova Ka ọnwu nke diri ndi-ebere-Ya bu.
- ¹⁶ Ariom I, Jehova, n'ih na mu onwem bu orù-Gi: Mu onwem bu orù-Gi, na nwa nke orù-Gi nwayi; I tọpuwo abum nile.
- ¹⁷ Gi ka m'gāchuru aja ekele, Ọ bu kwa aha Jehova ka m'gākpọku.
- ¹⁸ Ka m'kwughachi Jehova nkwa nile m'kwere, Ka m'kwughachi ha n'iru ndi-Ya nile;
- ¹⁹ N'ogige nile nke ulo Jehova, N'etiti gi, Jerusalem. Tonu Ja.

ABỤ ỌMA 117

Tonu Jehova, unu mba nile; Janu Ya, unu ndi nile di iche iche.

² N'ih na ebere-Ya di ike n'aru ayi; Ọzọ, ezi-okwu nke Jehova nādiru m̐e ebighi-ebi. Tonu Ja.

ABỤ ỌMA 118

Kelenu Jehova; n'ih na Ọ di nma: N'ih na rue m̐e ebighi-ebi ka ebere-Ya di.

- ² Biko, ka Israel si, Na rue m̐e ebighi-ebi ka ebere-Ya di.
- ³ Biko, ka ulo Eron si, Na rue m̐e ebighi-ebi ka ebere-Ya di.
- ⁴ Biko, ka ndi nātu egwu Jehova si, Na rue m̐e ebighi-ebi ka ebere-Ya di.
- ⁵ M'siri na nkpām kpọkue Ja; Ja zaram, me ka m'nọdu n'ebe sara mbara.
- ⁶ Jehova dirim; m'gaghi-atu egwu: Gini ka madu gēmeme?
- ⁷ Jehova dirim n'etiti ndi nēyerem aka: Mu onwem gēlekwasi kwa ndi nākpom asi.
- ⁸ Ọ di nma ịabà nime Jehova Kari itukwasi madu obi.
- ⁹ Ọ di nma ịabà nime Jehova Kari itukwasi ndi amara aha-ha obi.
- ¹⁰ Mba nile aṣawom buruburu: N'aha Jehova ka m'gēbipusi ha.
- ¹¹ Ha aṣawom buruburu; e, ha aṣawom buruburu: N'aha Jehova ka m'gēbipusi ha.
- ¹² Ha aṣawom buruburu dika aṅu; emenyuwo ha dika ọku ogwu: N'aha Jehova ka m'gēbipusi ha.
- ¹³ I nudawom enuda ka m'we da: Ma Jehova yerem aka.
- ¹⁴ Ikem na abù omam ka Ja bu: Ọ ghowo-kwa-ram nzọputa.
- ¹⁵ Olu nke iti-nkpu-ọnù na nzọputa di n'ulo-ikwū nile nke ndi ezi-omume: Aka-nri Jehova nēme ihe dīnkpà.
- ¹⁶ Ebuliwo aka-nri Jehova elu: Aka-nri Jehova nēme ihe dīnkpà.
- ¹⁷ M'gaghi-anwu, kama m'gādi ndu, M'gākọ kwa akukọ ọlu nile nke Ja.

- 18 Ja adọwom aka na nti nke-uku: Ma ọ bughị n'aka ọnwu ka O nyeworom.
- 19 Megherenum ọnu-uzọ-ama nile nke ezi omume: M'gābà nime ha, m'gēkele Ja.
- 20 Nka bu ọnu-uzọ-ama Jehova nwere; Ndi ezi omume gābà nime ya.
- 21 M'gēkele Gi, n'ihì na I zawom, I we ghọrọm nzọputa.
- 22 Nkume nke ndi nēwu ulo juru Aghọwo isi nkuku ulo.
- 23 Ọ bu n'aka Jehova ka nka sitere; Nke ahu bu oké ọlu n'anya-ayi.
- 24 Nka bu ubọchi Jehova meworo; Ayi gētegari egwú ọhù, ñuri kwa ọnu nime ya.
- 25 Biko, Jehova, zọputa, biko: Biko, Jehova, me ka ihe nāgara ayi nke-oma, biko.
- 26 Onye agọziri agọzi ka Onye ahu bu Nke nābia n'aha Jehova: Ayi esiwo n'ulo Jehova gọzie unu.
- 27 Chineke ka Jehova bu, Ọ nyewo kwa ayi ìhè: Chiri udò ke àjà-ememe, durue ya na mpi nile nke ebe-ichu-àjà.
- 28 Chinekem ka I bu, m'gēkele kwa Gi: Chinekem ka I bu, m'gēbuli Gi elu.
- 29 Kelenu Jehova; n'ihì na Ọ di nma: N'ihì na rue m̀be ebighi-ebi ka ebere-Ya di.

ABỤ ỌMA 119

- N**di ihe nāgara nke-oma ka ndi zuru okè n'uzọ Jehova bu, Ndi nējeghari n'iwu jehova.
- 2 Ndi ihe nāgara nke-oma ka ndi nēchebe ihe-àmà-Ya nile bu, Ndi nēwere obi-ha nile chọ Ya.
- 3 E, ha emeghi ajọ omume; N'uzọ-Ya nile ka ha nēje ije.
- 4 Gi onwe-gi ewerewo ihe-iriba-ama-Gi nye ayi n'iwu, Ka ayi we debesie ha ike.
- 5 Ọ gādim nọ nma ma asi na edoziwo uzọm nile Idebe ukpuru-Gi nile!
- 6 M̀be ahu ihere agaghi-emem, M̀be m'nēlegide anya n'ebe ihe nile I nyere n'iwu di.
- 7 M'gēwere obi ziri ezi kele Gi, M̀be m'mutara ikpé nile nke ezí omume-Gi.
- 8 Ukpuru-Gi nile ka m'gēdebe: Arapusilam arapu. b
- 9 Gini ka okorobia gēji me ka uzọ-ya di ọcha? Ọ bu n'ilezi ya anya dika okwu-Gi si di.
- 10 Obim nile ka m'wereworo chọ Gi: Ekwela ka m'si n'ihe nile I nyere n'iwu jehie.
- 11 N'obim ka m'zobeworo okwu-ọnu-Gi, Ka m'we ghara imehie megide Gi.
- 12 Onye agọziri agọzi ka I bu, Jehova: Zím ukpuru-Gi nile.
- 13 Èbụ̀b̀ere-ọnum ka m'wereworo kọ akukọ Ikpé nile nke ọnu-Gi.
- 14 N'uzọ ihe-àmà-Gi nile ka obi nātọm utọ, Dika ọ gātọm utọ bayere àkù nile.
- 15 N'ihe-iriba-ama-Gi nile ka m'gātughari uche, M'gēlegide kwa uzọ-Gi nile anya.
- 16 Ihe ukpuru-Gi nile gātọm utọ nke-uku: M'gaghi-echezọ okwu-Gi. g
- 17 Meso orù-Gi nke-oma, ka m'we di ndu; M'gēdebe kwa okwu-Gi.
- 18 Kpughepu anyam abua, ka m'we legide Oké ihe di iche iche si n'iwu-Gi puta.
- 19 Ọbà ka m'bu n'uwa: Ezonarilam ihe nile I nyere n'iwu.
- 20 Nkpuru-obim etiwawo n'ihì ọchichọ O ji chọsie ikpé-Gi nile ike m̀be nile.
- 21 I basiworo ndi-nganga ndi abuworo ọnu nba ike, Ndi nēsi n'ihe nile I nyere n'iwu jehie.
- 22 Wepu ita-uta na nleda n'arum; N'ihì na echebewom ihe-àmà-Gi nile.
- 23 Ọzọ, ndi-isi nọduru ala kwurita okwu imegidem: Ma orù-Gi nātughari uche n'ukpuru-Gi nile.
- 24 Ọzọ, ihe-àmà-Gi nile bu ihe nātọm utọ nke-uku, Ha bu ndi nādum ọdu. d

- 25 Nkpuru-obim nārapara n'ájá: Dika okwu-Gi si di, me ka m'di ndu.
- 26 Akọrọm akukọ uzọm nile, I we zam: Gi zím ukpuru-Gi nile.
- 27 Me ka m'ghọta uzọ nke ihe-iriba-ama-Gi nile: M'gātughari kwa uche n'oké ọlu-Gi nile.
- 28 Nkpuru-obim atupuwo dika miri site n'iru-újú: Dika okwu-Gi si di, me ka m'guzosie ike.
- 29 Wezuga uzọ okwu-ugha n'ebe m'nọ: Were kwa amara nyem iwu-Gi.
- 30 Uzọ nke ikwesi-ntukwasi-obi ka m'roputaworo: Ikpé-Gi nile ka m'doworo n'irum.
- 31 Araparawom n'aru ihe-àmà-Gi nile: Jehova, emela ka ihere mem.
- 32 N'uzọ nke ihe nile I nyere n'iwu ka m'gāba ọsọ, N'ih na I gēme ka obim sa mbara. h
- 33 Jehova, zím uzọ ukpuru-Gi nile: M'gēchebe kwa ya rue m̄be ikpe-azu.
- 34 Me ka m'ghọta ihe, m'gēchebe kwa iwu-Gi; M'gēwere kwa obim nile debe ya.
- 35 Me ka m'zọ ije n'okporo-uzọ nke ihe nile I nyere n'iwu; N'ih na uzọ ahu nātọm uto
- 36 Wezuga obim iche ihe-àmà-Gi nile iru, Ewezuga-kwa-la ya iche urù nēzighi ezi iru.
- 37 Me ka anyam abua si n'ile ihe-efu gabiga, Me ka m'di ndu n'uzọ-Gi nile.
- 38 Me ka okwu-ọnu-Gi guzosiere orù-Gi ike, Bú nke diri egwu-Gi.
- 39 Me ka ita-utam nke m'nātu ujo ya gabiga; N'ih na ikpé-Gi nile di nma.
- 40 Le, achọsiwom ihe-iriba-ama-Gi nile ike: N'ezi omume-Gi me ka m'di ndu. w
- 41 Ọzọ, kwe ka ebere-Gi nile biakutem, Jehova, Bú nzọputa-Gi, dika okwu-ọnu-Gi si di.
- 42 M'gāza kwa onye nātam uta okwu; N'ih na atukwasiwom okwu-Gi obi.
- 43 Anapusi-kwa-la okwu nke ezi-okwu n'ọnum; N'ih na ikpé-Gi nile ka m'chereworo.
- 44 M'gēdebe kwa iwu-Gi m̄be nile Rue m̄be nile ebighi-ebi.
- 45 M'gējeghari kwa n'ebe sara mbara; N'ih na ihe-iriba-ama-Gi nile ka m'chọworo.
- 46 M'gēkwu kwa okwu bayere ihe-àmà-Gi nile n'iru ndi-eze, Ihere agaghi-emekwam.
- 47 Ihe nke ihe nile I nyere n'iwu gātọkwam uto nke-uku, Bú nke m'huworo n'anya.
- 48 M'gāchili-kwa-ra ihe nile I nyere n'iwu ọbu-akam, bú ihe nke m'huworo n'anya; M'gātughari kwa uche n'ukpuru-Gi nile. z
- 49 Cheta okwu I gwara orù-Gi, Nke I meworom ka m'chere.
- 50 Nka bu nkasi-obim nime nweda-n'alam: Na okwu-ọnu-Gi emewo ka m'di ndu.
- 51 Ndi-nganga akwawom emò nke-uku: Ma esighm n'iwu-Gi wezuga onwem.
- 52 Echetawom ikpé-Gi nile site na m̄be ebighi-ebi, jehova, We kasie onwem obi.
- 53 Iwe di ọku ejidewom, N'ih ndi nēmebi iwu ndi nārapu iwu-Gi.
- 54 Abù ọma ka ukpuru-Gi nile buruworom N'ulo ebe m'nọ dika ọbà.
- 55 Echetawom aha-Gi, Jehova, n'abali, We debe iwu-Gi.
- 56 Nka ka m'nweworo, Na echebewom ihe-iriba-ama-Gi nile. x
- 57 Òkè m ka Jehova bu: Asiwom na m'gēdebe okwu-Gi nile.
- 58 Ewerewom obim nile me ka iru-Gi dajua: Merem amara dika okwu-ọnu-Gi si di.
- 59 Echèrem èchìchè uzọm nile, We me ka ukwum abua laghachi n'ihe-àmà-Gi nile.
- 60 Abiaram ọsọsọ, ọ ọbagwojughkwam anya, Idebe ihe nile I nyere n'iwu.
- 61 Udò nile nke ndi nēmebi iwu ehikọwom buruburu; Ma echezọghm iwu-Gi.
- 62 N'etiti abali ka m'gēbili ikele Gi N'ih ikpé nile nke ezi omume-gi.
- 63 Onye ekekọtaworo mu na ndi nile nātu egwu Gi n'otù ka m'bu, Onye ekekọtaworo mu na ndi nēdebe ihe-iriba-ama-Gi nile n'otù.
- 64 Jehova, uwa juputara n'ebere-Gi: Zím ukpuru-Gi nile. X
- 65 I meworo orù-Gi ezi ihe, Jehova, dika okwu-Gi si di.

- 66 Zím idi-nma nke ezi uche na ihe-omuma; N'ihí na ọ bu n'ihé nile I nyere n'iwu ka m'kwereworo.
- 67 Tutu ewedam n'ala mu onwem nēme ihe ọjọ n'amaghi-ama; Ma uḅu a okwu-ọnu-Gi ka m'debeworo.
- 68 Onye di nma ka I bu, na Onye nēme nma; Zím ukpuru-Gi nile.
- 69 Ndi-nganga etekpuwom okwu-ugha dika ihe-ntekpu: Mu onwem gēwere obim nile chebe ihe-iriba-ama-Gi nile.
- 70 Obi-ha bu nání abuba dika abuba; Ma mu onwem, ihe iwu-Gi nātọm utọ nke-uku.
- 71 Ọ dim nma na ewedawom n'ala; Ka m'we muta ukpuru-Gi nile.
- 72 Iwu ọnu-Gi dim nma Kari ọla-edo na ọla-ocha nādighi iguta-ọnu. y
- 73 Aka-Gi abua emewom, me kwa ka m'guzosie ike: Gi me ka m'ghọta ihe, ka m'we muta ihe nile I nyere n'iwu.
- 74 Ndi nātu egwu Gi gāhum, we nūria; N'ihí na okwu-Gi ka m'chereworo.
- 75 Jehova, amawom na ikpé-Gi nile bu ezi omume, Amawokwam na ọ bu n'ikwesi-ntukwasi-obi ka I wedaworom nala.
- 76 Biko, kwe ka ebere-Gi buru ihe gākasi obim, Dika okwu-ọnu-Gi nke diri orù-Gi si di.
- 77 Ka obi-ebere-Gi nile biakutem, ka m'we di ndu; N'ihí na iwu-Gi bu ihe nātọm utọ nke-uku.
- 78 Ka ihere me ndi-nganga; n'ihí na ha ewerewo okwu-ugha me ka ikpém ịagọ aịagọ: Ma m'gātughari uche n'ihé-iriba-ama-Gi nile.
- 79 Ka ndi nātu egwu Gi laghachikutem, Ha gāma kwa ihe-àmà-Gi nile.
- 80 Ka obim zue okè n'ukpuru-Gi nile, Ka ihere we ghara imem. k
- 81 Nkpuru-obim agwusiwo site n'ichọsi nzọputa-Gi ike: Ma okwu-Gi ka m'chereworo.
- 82 Anyam abua adalawo n'isi site n'ichọsi okwu-Gi ike, Mḅe m'nāsi, Òle mḅe I gākasi obi?
- 83 N'ihí na adiwom ka karama-akpukpọ di n'anwuru-ọku; Ma echezọghm ukpuru-Gi nile.
- 84 Ùbọchi nke orù-Gi di ole? Òle mḅe I gēme ndi nēsọbụm ihe I kpere n'ikpe?
- 85 Ndi-nganga egwuworom olùlù di iche iche, Bú ndi nādighi ka iwu-Gi si di.
- 86 Ihe nile I nyere n'iwu kwesiri ntukwasi-obi: N'uzọ okwu-ugha ka ha nēsọbụm; biko, yerem aka.
- 87 Ọ fọduru nwantí ka ha me ka m'gwusia n'uwa; Ma mu onwem arapughi ihe-iriba-ama-Gi nile.
- 88 Dika ebere-Gi si di, me ka m'di ndu, M'gēdebe kwa ihe-àmà nke ọnu-Gi. I
- 89 Jehova, rue mḅe ebighi-ebi Ka emeworo ka okwu-Gi guzosie ike n'elu-igwe.
- 90 Rue ọbọ nile ka ikwesi-ntukwasi-obi-Gi di: I mewo ka uwa guzosie ike, o we guzo.
- 91 Dika ikpé-Gi nile si di, ha nēguzo ta; N'ihí na ihe nile bu ndi-orù-Gi.
- 92 Asi na iwu-Gi abughi ihe nātọm utọ nke-uku, Mḅe ahu m'gālavori n'iyì nime nweda-n'alam.
- 93 Rue mḅe ebighi-ebi m'gaghi-echezọ ihe-iriba-ama-Gi nile: N'ihí na ha ka I jiworo me ka m'di ndu.
- 94 Ọ bu Gi nwem, zọputam; N'ihí na ihe-iriba-ama-Gi nile ka m'chọworo.
- 95 Ndi nēmebi iwu elewo anyam ime ka m'la n'iyì; Ma ihe-àmà-Gi nile ka m'gātukwasi uche.
- 96 Ahuwom nsọtu diri izu-okè nile; Ma ihe, I nyere n'iwu sara mbara nke-uku. m
- 97 Le ka m'si hu iwu-Gi n'anya! Ogologo ubọchi nile ka nke ahu bu ihe m'natughari n'uche.

- ⁹⁸ Ihe nile I nyere n'iwu nēme ka m'mara ihe kari ndi-irom; N'ihì na rue m̀be ebighi-ebi ka nke ahu dirim.
- ⁹⁹ Kari ndi nile nēzím ihe ka m'nwere uche; N'ihì na ihe-àmà-Gi nile bu ihe m'nātughari n'uche.
- ¹⁰⁰ Anamaghòta ihe kari ndi-okenye, N'ihì na ihe-iriba-ama-Gi nile ka m'chebeworo.
- ¹⁰¹ Eḡochiwom ukwum abua ka ha ghara ibà n'uzọ ọjọ ọ bula, Ka m'we debe okwu-Gi.
- ¹⁰² Esighm n'ikpé-Gi nile wezuga onwem; N'ihì na I zíwom ihe.
- ¹⁰³ Le ka okwu-ọnu-Gi si atọ okpo-ọnum uto! Ha nātọ ọnum uto kari manu-añu.
- ¹⁰⁴ M'nēsitei n'ihe-iriba-ama-Gi nile ghòta ihe: N'ihì nka ka m'kpọworo uzọ okwu-ugha ọ bula asì. n
- ¹⁰⁵ Okwu-Gi bu oriọna diri ukwum, Ọ bu kwa ìhè diri okporo-uzọm.
- ¹⁰⁶ Añuwom iyi, me ka o guzosie ike, Na m'gēdebe ikpé nile nke ezi omume-Gi.
- ¹⁰⁷ Ewedawom n'ala nke-uku: Me ka m'di ndu, Jehova, dika okwu-Gi si di.
- ¹⁰⁸ Biko, ka onyinye-afo-ofufo nile nke ọnum tọ Gi uto, Jehova, Zíkwa m'ikpé-Gi nile.
- ¹⁰⁹ Nkpuru-obim di n'ọbu-akam m̀be nile; Ma echezọghm iwu-Gi.
- ¹¹⁰ Ndi nēmebi iwu esiworom ọnya; Ma esighm nihe-iriba-ama-Gi nile fugharia.
- ¹¹¹ Eketawom ihe-àmà-Gi nile rue m̀be ebighi-ebi; N'ihì na ihe nātọ obim uto ka ha bu.
- ¹¹² Ewezugawom obim ime ukpuru-Gi nile, Rue m̀be ebighi-ebi, rue m̀be ikpe-azu. s
- ¹¹³ Ndi nwere uche abua ka m'kpọworo asì: Ma iwu-Gi ka m'huworo n'anya.
- ¹¹⁴ Ebe-nzuzom na ọtam ka I bu: Okwu-Gi ka m'chereworo.
- ¹¹⁵ Sinu n'ebe m'nọ wezuga onwe-unu, unu ndi nēme ihe ọjọ; Ka m'we chebe ihe nile Chinekem nyere n'iwu.
- ¹¹⁶ Kwagidem dika okwu-ọnu-Gi si di, ka m'we di ndu; Eme-kwa-la ka ihere olile-anyam mem.
- ¹¹⁷ Kwaliem elu, ewe zọputam, M'gēle kwa ukpuru-Gi nile anya ọma m̀be nile.
- ¹¹⁸ I ledawo ndi nile si n'ukpuru nile Gi jehie anya, N'ihì na okwu-ugha ka aghughọ-ha bu.
- ¹¹⁹ I nēme ka ndi nile nēmebi iwu n'uwa gwusia di ka ifuru: N'ihì ya ka m'huworo ihe-àmà-Gi nile n'anya.
- ¹²⁰ Aji anu-arum guzoro ọtọ site n'oké egwu-Gi; Ọ bu kwa ikpé-Gi nile ka m'nātu egwu ha.
- v
- ¹²¹ Emewom ikpe ekpere na ezi omume: Arapulam nye ndi nēmeḡum.
- ¹²² 2Buru onye-mbe nye orù-Gi na I gēmēm nma: Ekwela ka ndi-nganga meḡuem.
- ¹²³ Anyam abua adalawo n'isi n'ichọsi nzọputa-Gi ike, Na n'ichọsi okwu ezi omume-Gi ike.
- ¹²⁴ Meso orù-Gi dika ebere-Gi si di, Zíkwa m'ukpuru-Gi nile
- ¹²⁵ Orù-Gi ka m'bu, me ka m'ghòta ihe, Ka m'we mara ihe-àmà-Gi nile.
- ¹²⁶ M̀be eruworo Jehova ilu ọlu; Ha emebiwo iwu-Gi.
- ¹²⁷ N'ihì nka ka m'huworo ihe nile I nyere n'iwu n'anya Kari ọla-edo, e, kari ọla-edo anuchara anucha.
- ¹²⁸ N'ihì nka ka m'guworo ihe-iriba-ama-Gi nile, nke diri ihe nile, n'ihe ziri ezi; Uzọ okwu-ugha ọ bula ka m'kpọworo asì. p
- ¹²⁹ Oké ọlu ka ihe-àmà-Gi nile bu: N'ihì nka ka nkpuru-obim chebeworo ha.
- ¹³⁰ Nkpughepu okwu-Gi nile nēnye ìhè; Ọ nēmeka ndi nēnweghi uche ghòta ihe.
- ¹³¹ Asaghepurum ọnum, ku kwa ume ike ike; N'ihì na achọsirim ihe nile I nyere n'iwu ike.
- ¹³² Chem iru, me-kwa-ram amara, Dika I si eme ndi nāhu aha-Gi n'anya.

- 133 Me ka nzọ-ukwum nile guzosie ike n'okwu-ọnu-gi: Ekwe-kwa-la ka ajọ ihe ọ bula buru onye-isim.
- 134 Ịaputam na nmebu nke madu: M'gēdebe kwa ihe-iriba-ama-Gi nile.
- 135 Me ka iru-Gi nye orù-Gi ìhè; Zíkwa ukpuru-Gi nile.
- 136 Anya-miri nke di ka ọtutu miri-iyi nāba anyam abua, N'ihì na ha edebeghi iwu-Gi. c
- 137 Onye ezi omume ka I bu Jehova, Ọzọ, ihe ziri ezi ka ikpé-Gi nile bu.
- 138 I nyewo ihe-àmà-Gi nile iwu n'ezi omume Na ikwesi-ntukwasi-obi di uku.
- 139 Ekworom ekpochapuwom, N'ihì na ndi nākpabum echezọwo okwu-Gi nile.
- 140 Ihe anuchara anucha nke-uku ka okwu-ọnu-Gi bu; Orù-Gi ahuwo kwa ya n'anya.
- 141 Onye ntà ka m'bu, na onye anēleda anya: Ma echezọghm ihe-iriba-ama-Gi nile.
- 142 Ezi omume-Gi bu ezi omume nādiru mbe ebighi-ebi, Iwu-Gi bu kwa ezi-okwu
- 143 Ahuhu na nkpà achotawom: Ma ihe nile I nyere n'iwu bu ihe nātọm utọ nke-uku.
- 144 Ihe-àmà-Gi nile bu ezi omume rue mbe ebighi-ebi: Me ka m'ghota ihe, m'gādi kwa ndu.
- q
- 145 Ewerewom obim nile kpọ nkpu; zam, Jehova: Ukpuru-Gi nile ka m'gēchebe.
- 146 Akpokuwom I; zọputam, M'gēdebe kwa ihe-àmà-Gi nile.
- 147 Eburum chi-ọbubọ uzọ, we tikue Gi: Okwu-Gi nile ka m'chere.
- 148 Anyam abua buru nche-abali nile uzọ, Ka m'we tugharia uche n'okwu-ọnu-Gi.
- 149 Nuru olum, dika ebere-Gi si di: Dika ikpé-Gi nile si di, Jehova, me ka m'di ndu.
- 150 Ha abiaruwo nso bú ndi nābaso nzube ọjọ; Ha nọ iwu-Gi n'ebe di anya.
- 151 Gi onwe-gi nọ nso, Jehova; Ọzọ, ihe nile I nyere n'iwu bu ezi-okwu.
- 152 Site na mbe ochie ka m'maworo site n'ihe-àmà-Gi nile, Na rue mbe ebighi-ebi ka I tọworo ntọ-ala-ha. r
- 153 Hu nweda-n'alam, dọputam; N'ihì na echezọghm iwu-Gi.
- 154 Kpe ọnum ịaputakwam: Dika okwu-ọnu-Gi si di, me ka m'di ndu.
- 155 Nzọputa di anya n'ebe ndi nēmebi iwu nọ; N'ihì na ha achọghì ukpuru-Gi nile.
- 156 Obi-ebere-Gi nile bara uba, Jehova; Dika ikpé-Gi nile si di, me ka m'di ndu.
- 157 Ha di ọtutu, bú ndi nēsobum na ndi nākpabum; Ma esighm n'ihe-àmà-Gi nile wezuga onwem.
- 158 Ahurum ndi nāghọbu nghọbu, m'we sọ ha oyi; N'ihì na ha edebeghi okwu-ọnu-Gi.
- 159 Le otú m'huworo ihe-iriba-ama-Gi nile n'anya: Dika ebere-Gi si di, Jehova, me ka m'di ndu.
- 160 Isi ihe nke okwu-Gi bu ezi-okwu; Ọzọ, rue mbe ebighi-ebi ka ikpé ọ bula nke ezi omume-Gi di. S
- 161 Ndi-isi esobuwom n'efu; Ma okwu-Gi nile ka obim tuworo oké egwu ha.
- 162 Obi nātọ mu onwem utọ n'ihì okwu-ọnu-Gi, Dika onye nāhuta ọtutu ihe-nkwata.
- 163 Okwu-ugha ka m'kpọworo asì, m'we kpọ ya ihe-árú; Ma iwu-Gi ka m'huworo n'anya.
- 164 Ubọ asa n'ubochi ka m'toworo Gi, N'ihì ikpé nile nke ezi omume-Gi.
- 165 Udo nke riri nne ka ndi nāhu iwu-Gi n'anya nwere; Ọ dighi kwa ihe-isu-ngongọ ha nwere.
- 166 Elewom anya nzọputa-Gi, Jehova, Ọ bu kwa ihe nile I nyere n'iwu ka m'meworo.
- 167 Nkpuru-obim edebewo ihe-àmà-Gi nile; Anamahu kwa ha n'anya nke-uku.
- 168 Edebewom ihe-iriba-ama-Gi nile na ihe-àmà-Gi nile; N'ihì na uzọm nile di n'iru Gi. t
- 169 Ka iti-nkpum biarue nso n'iru Gi, Jehova: Dika okwu-Gi si di, me ka m'ghota ihe.

- ¹⁷⁰ Ka aririọ-amaram bia n'iru Gi: Dika okwu-ọnu-Gi si di, naputam.
- ¹⁷¹ Ka ebuḅere-ọnum kwuwa otuto; N'ihì na I nezím ukpuru-Gi nile.
- ¹⁷² Ka irem bùa abù bayere okwu-ọnu-Gi; N'ihì na ihe nile I nyere n'iwu bu ezi omume.
- ¹⁷³ Ka aka-Gi buru ihe iyerem aka; N'ihì na ihe-iriba-ama-Gi nile ka m'roputaworo.
- ¹⁷⁴ Achọsiwom nzọputa-Gi ike, Jehova; Iwu-Gi bu kwa ihe nātọm utọ nke-uku.
- ¹⁷⁵ Ka nkpuru-obim di ndu, ọ gēto kwa Gi; Ka ikpé-Gi nile ye-kwa-ram aka.
- ¹⁷⁶ Efughariwom dika aturu nke furu efu; chọ orù-Gi; N'ihì na echezọghm ihe nile I nyere n'iwu.

ABỤ ỌMA 120

- J**ehova ka m'kpọkuru n'ahuhuirim, O we zam.
- ² Jehova, naputa nkpuru-obim n'eḅuḅere-ọnu okwu-ugha, Na n'ire aghughọ.
- ³ Gini ka agēnye gi, ọ bu kwa gini ka agātukwasiri gi, Gi ire aghughọ?
- ⁴ Àkú di nkọ nke dike, Ha na icheku-ọku nke osisi broom.
- ⁵ Ahuhuirim, na anọm dika ọbịa nime Meshek, Na ebim n'akuku ulo-ikwū nile nke Kida!
- ⁶ Ogologo mḅe di anya ka nkpuru-obim biriworo N'akuku onye nākpọ udo asì.
- ⁷ Mu onwem bu onye-udo: Ma mḅe m'nēkwu okwu, ndi ahu nāchọ ibu agha.

ABỤ ỌMA 121

- M'**gēweli anyam abua le ugwu nile: Òle ebe iye-akam gēsi bia?
- ² Iye-akam nēsi n'aka Jehova bia, Onye meworo elu-igwe na uwa.
- ³ Ya ekwela ka ewezuga ukwu-gi n'ọnoḍu-ya: Onye nēdebe gi, Ya atula òrù-ura.
- ⁴ Le, Ọ dighi-atu òrù-ura, Ọ dighi-araru kwa ura, Bú Onye nēdebe Israel.
- ⁵ Jehova bu Onye nēdebe gi: Jehova bu òdò-gi n'aka-nri-gi.
- ⁶ Anyanwu agaghi-etibu gi n'ehihie Ọnwa agaghi-etibu kwa gi n'abali.
- ⁷ Jehova gēdebe gi ka ihe ọjọ ọ bula ghara idakwasi gi; Ọ gēdebe nkpuru-obi-gi.
- ⁸ Jehova gēdebe ọpupu-gi na nbata-gi, Site n'ubu a we rue mḅe ebighi-ebi.

ABỤ ỌMA 122

- A**nuririm ọnu mḅe ha nāsì, Ka ayi je n'ulo Jehova.
- ² Ukwu-ayi eguzowo N'ọnu-uzọ-ama-gi nile, Jerusalem;
- ³ Jerusalem, nke ewuworo Dika obodo nke ejikọtara n'otù nke-ọma:
- ⁴ Ebe ebo nile rigoworo, bú ebo nile nke Ja, Iburu Israel ihe-àmà, Ikele aha Jehova.
- ⁵ N'ihì na n'ebe ahu ka edoworo oche-eze nile ikpe ikpe, Bú oche-eze nile ulo Devid nwere.
- ⁶ Riọnu aririọ bayere udo Jerusalem: Ndi nāhu gi n'anya gānọ n'udo.
- ⁷ Ka udo di n'ékpè-gi nile, Ka inọ-n'udo di kwa n'ulo-gi nile di elu.
- ⁸ N'ihì umu-nnem na ndi-eyì, Biko, ka m'kwue okwu, si, Ka udo di nime gi.
- ⁹ N'ihì ulo Jehova, bú Chineke-ayi, M'gāchọrọ gi ọdi-nma.

ABỤ ỌMA 123

Gi ka m'gēweli anyam abua le, Gi Onye nānọdu ala n'elu-igwe.

² Le, dika anya ndi-orù si elekwasi aka ndi-nwe-ha, Dika anya abua nke nwayi nēje ozi si elekwasi aka nwayi nwere ike n'aru ya; Otú a ka anya-ayi nēlekwasi Jehova, bú Chineke-ayi, Rue m̀be Ọ gēmere ayi amara.

³ Mere ayi amara, Jehova, mere ayi amara: N'ihì na nleda ejuwo ayi afọ ri nne.

⁴ Afọ ejuwo nkpuru-obi-ayi ri nne N'ichì-ọchì nke ndi nọ jū, Na nleda nke ndi-npako.

ABỤ ỌMA 124

Asi na ọ bughi Jehova Nke diri ayi, Biko, ka Israel kwue otú a, si;

² Asi na ọ bughi jehova Nke diri ayi, M̀be madu biliri imegide ayi:

³ M̀be ahu ha gēlowori ayi na ndu, M̀be iwe-ha di ọku n'aru ayi:

⁴ M̀be ahu miri gēruchapuwori ayi, Miri-iyi gāgabigawori n'elu nkpuru-obi-ayi.

⁵ M̀be ahu miri di nganga gāgabigawori n'elu nkpuru-obi-ayi.

⁶ Onye agoziri agozi ka Jehova bu, Onye nēnyeghi ayi iburu ezé-ha anu-ndọbu.

⁷ Nkpuru-obi-ayi ewepugawo onwe-ya dika nnunu n'ibudu ndi-osi-onyà: Ibudu ahu kpajiri akpaji, ayi onwe-ayi we wepuga onwe-ayi.

⁸ Iye-aka-ayi di n'aha Jehova, Onye meworo elu-igwe na uwa.

ABỤ ỌMA 125

Ndi nātukwasi Jehova obi Dika ugwu Zaion, nke anādighi-ewezuga ya n'ọnọdu-ya, kama rue m̀be ebighi-ebi ka ọ nādigide.

² Jerusalem, ugwu-ya nile di ya buruburu: Otú a ka Jehova di ndi-Ya buruburu. Site n'uḅu a we rue m̀be ebighi-ebi.

³ N'ihì na nkpa-n'aka-eze nke nmebi-iwu agaghi-adigide n'elu ihe ruru ndi ezi omume n'ife-nzà; Ka ndi ezi omume we ghara isetipu aka-ha tiye n'ajọ omume.

⁴ Jehova, me ndi di nma nma, Me kwa ndi ziri ezi n'obi-ha nma.

⁵ Ma ndi nēwezuga onwe-ha ije n'uzọ nile ha ọgọro aḅago, Jehova gēme ka ha na ndi nālu ajọ ihe yikọ la. Ka udo dikwasi Israel.

ABỤ ỌMA 126

M̀be Jehova mere ka ndi nālata na Zaion lata, Ayi di ka ndi nārọ nrọ.

² M̀be ahu ọchì nēju ayi ọnu, Iti-nkpu-ọ̀nù nēju kwa ayi ire: M̀be ahu ha nāsi n'etiti mba nile, Jehova emeworo ndia ihe uku.

³ Jehova emeworo ayi ihe uku; Ayi nānuri ọnu.

⁴ Jehova, me ka ndi-ayi adọtara n'agha lata, Dika miri-iyi di iche iche nime Negeb.

⁵ Ndi ji anya-miri agha nkpuru gēji iti-nkpu-ọ̀nù we ihe-ubi.

⁶ Onye nēbu nju-aka nkpuru-ọghigha, ọ bu ezie na ọ nēje ije nākwa ákwá; Ma ọ ghaghi iwere iti-nkpu-ọ̀nù biaghachi, nēbu ùkwù-ọka-ya nile.

ABỤ ỌMA 127

Ọburu na Jehova ewughi ulo, N'efu ka ha dọbuworo onwe-ha n'ọlu nime ya, bú ndi nēwu ya: Ọ buru na Jehova echeghi obodo, N'efu ka onye-nche muruworo anya.

² Ọ buru unu ihe-efu, unu ndi nēbili n'isi-ututu, ndi nāla azu n'inọdu ala, Ndi nēri nri nke ihe-nbụ di iche iche: Otú a ka Ọ nēnye ndi Ọ huru n'anya ura.

³ Le, ihe-nketa nke nēsi n'aka Jehova bia ka umu bu: Ugwọ-ọlu Ọ nākwu ka nkpuru nke afo bu.

⁴ Dika àkú n'aka dike, Otú a ka umu amuru na m̐e okorobia di.

⁵ Onye ihe nāgara nke-oma ka nwoke ahu bu nke chiriworo àkú ahu kpojue àkpà-àkú-ya: Ihere agaghi-eme ha, M̐e ha na ndi-iro-ha nēkwurita okwu n'onu-uzọ-ama.

ABỤ ỌMA 128

Ọnye ihe nāgara nke-oma ka onye ọ bula nke nātu egwu Jehova bu, Nke nēje ije n'uzọ-Ya nile.

² N'ih i na ihe i chiri obu-aka-gi dọbu onwe-gi n'ọlu inwe ka i gēri: Onye ihe nāgara nke-oma ka i bu, ọ gādi-kwa-ra gi nma.

³ Nwunye-gi gādi ka osisi vine nāmi nkpuru n'ime-ime-ulo nke ulo-gi: Umu-gi gādi ka ome osisi oluve buruburu table-gi.

⁴ Le, na otú a ka agāgozi nwoke ahu Nke nātu egwu Jehova.

⁵ Jehova gēsi na Zaion gozie gi: Gi lekwasi kwa odi-nma Jerusalem anya ubochi nile nke ndu-gi,

ABỤ ỌMA 129

Ọtutu m̐e ka ha kpaɓuworom site na m̐e m'di na nwata, Biko, ka Israel kwue otú a, si,

² Ọtutu m̐e ka ha kpaɓuworom site na m̐e m'di na nwata: Ma otú ọ di, ha apughi imegidem.

³ N'elu azum ka ndi-plough jiri plough gwu dika esi egwu ala-ubi; Ha mere ka furrow nile ha di ogologo.

⁴ Jehova bu onye ezi omume: O bipuwo udọ nile nke ndi nēmebi iwu.

⁵ Ka ihere me ha, ka ha laghachi kwa azu, Bú ndi nile nākpọ Zaion asi.

⁶ Ka ha di ka ahihia nēpú n'elu ulo, Nke nākpɔnwu mgbe o puputara:

⁷ Nke onye nēwe ihe-ubi nējighi kpojue obu-aka-ya, Onye nēhie ùkwù-ọka nējighi kwa ya kpojue obi-ya.

⁸ Ọzọ, ndi nāgabiga asighi, Ka ngozi Jehova diri unu; Ayi agoziwo unu n'aha Jehova.

ABỤ ỌMA 130

N'oɓu-miri nile ka m'siworo kpokue Gi, Jehova.

² Onye-nwem, ge nti olum: Ka nti-Gi nāna kwa N'olu nke aririọ-amaram nile.

³ Ọ buru na I riba ajọ omume nile ama, Ja, Onye-nwe-ayi, ònye gēguzo?

⁴ Ma n'aka-Gi ka n̐aghara di, Ka ewe tua egwu Gi.

⁵ Elewom anya Jehova, nkpuru-obim elewo anya, Ọ bu kwa okwu-Ya ka m'chereworo.

⁶ Nkpuru-obim nēchere Jehova, Karia ka ndi-nche si echere ututu; E, karia ka ndi-nche si echere ututu.

⁷ Israel, chere Jehova: N'ihī na n'aka Jehova ka ebere di, Nḡaputa riri nne di kwa n'aka-Ya.

⁸ Ya onwe-ya gāḡaputa kwa Israel N'ajọ omume-ya nile.

ABỤ ỌMA 131

Jehova, nkpuru-obim adighi elu, anyam abua ebulighi kwa onwe-ha elu; Ejegharighkwam n'ihē uku di iche iche, Ma-ọbu n'oké ọlu di iche iche karirim.

² N'ezie edoziwom nkpuru-obim me ka ọ dere du; Dika nwata nke emere ka ọ rapu ara si di n'aru nne-ya, Dika nwata nke emere ka ọ rapu ara, otú a ka nkpuru-obim di n'arum.

³ Israel, chere Jehova Site n'ụbụ a we rue mḡe ebighi-ebi.

ABỤ ỌMA 132

Jehova, chetara Devid Nweda-n'ala-ya nile.

² Otú ọ nuru Jehova iyi, Kwe Dike nke Jakob nkwa:

³ N'ezie m'gaghi-abà n'ulo-ikwū nke ulom, M'gaghi-arigo n'elu ihe-ndina nke utem;

⁴ M'gaghi-enye anyam abua ura, M'gaghi-enye mbubere-anyam irù-ura;

⁵ Rue mḡe m'gāchọtara Jehova ọnọdu, Chọtara Dike nke Jakob ebe-obibi.

⁶ Le, ayi nuru okwu bayere ya n'Efrata: Ayi chọtara ya n'ọhia nke oké ọhia.

⁷ Ka ayi ba n'ebe-obibi-Ya nile; Ka ayi kpọ isi ala n'ebe ihe-nḡakwasi-ukwu-Ya di.

⁸ Bilie, Jehova, ba n'ebe-izu-ike-Gi; Gi onwe-gi, na iḡe nke ike-Gi.

⁹ Ka ndi-nchu-àjà-Gi yiri ezi omume dika uwe; Ka ndi-ebere-Gi tikwa nkpu ọnu.

¹⁰ N'ihī Devid, bú orù-Gi, Atugharila iru onye-Gi etere manu.

¹¹ Jehova aṅuworo Devid iyi bu ezi-okwu; Ọ gaghi-esi na ya laghachi azu: Ndi sitere na nkpuru nke afọ-gi ka M'gāḡkwasi n'oche-eze i nwere.

¹² Ọ buru na umu-gi edebe ọbụḡa-ndum Na ihe-àmàm nke M'gēzī ha, Umu-ha gāṅkwasi kwa n'oche-eze i nwere rue mḡe nile ebighi-ebi.

¹³ N'ihī na Jehova arọputawo Zaion; Ọ chọsiwo ya ike iburu Ya ebe-obibi.

¹⁴ Nka bu ebe-izu-ikem rue mḡe nile ebighi-ebi: N'ebe a ka M'gēbi; n'ihī na achọsiwom ya ike.

¹⁵ Ihe-oriri-ya ka M'gāḡozi nke-uku: Ndi-ọbeye-ya bu ndi M'gēji nri me ka afọ ju ha.

¹⁶ Ọ bu kwa ndi-nchu-àjà-ya ka M'gēyikwasi nzọputa dika uwe: Ndi-ebere-ya gētisi kwa nkpu ọnù ike.

¹⁷ N'ebe ahu ka M'gēme ka mpi Devid nwere pue: Edoworom onye nkem etere manu oriṅa n'usoro.

¹⁸ Ndi-iro-ya ka M'gēyikwasi ihere dika uwe: Ma n'isi-ya ka okpu-eze-ya gāḡawa okoko.

ABỤ ỌMA 133

Le, ka o si di nma, ka o si di kwa utọ nke-uku, Bú nbikọ nke umu-nne, ọbuná ibikọ n'otù!
² Ọ di ka ezi manu ahu nke dikwasi n'isi, Nke nērùda n'afu-ọnu, Bú afu-ọnu Eron; Nke nēruda n'ọnu uwe-nwuda-ya nile;
³ Dika igirigi Heamon, Nke nādakwasi n'ugwu nile nke Zaion: N'ihì na n'ebe ahu ka Jehova nyere ngozi ahu iwu, Bú ndu rue m̀ẹ́ ebighi-ebi.

ABỤ ỌMA 134

Le, gozienụ Jehova, unu ndi-orù nile nke Jehova, Ndi nēguzo n'ulo Jehova n'abali nile.
² Chilienu aka-unu elu n'idi-nsọ, Gọzi kwa Jehova.
³ Ka Jehova si na Zaion gozie gi, Bú Onye keworo elu-igwe na uwa.

ABỤ ỌMA 135

Tonu Ja. Tonu aha Jehova; Tonu Ya, ndi-orù Jehova:
² Ndi nēguzo n'ulo Jehova, N'ogige nile nke ulo Chineke-ayi.
³ Tonu Ja; n'ihì na Jehova di nma: Bùkuenu aha-Ya abù ọma; n'ihì na ọ di utọ.
⁴ N'ihì na Jakob ka Ja rọputaworo nye Onwe-ya, Ọ rọputara Israel ka ọ buru ihe nke aka Ya.
⁵ N'ihì na mu onwem amawo na Jehova di uku, Onye-nwe-ayi di kwa elu kari chi nile.
⁶ Ihe nile nke tọrọ Jehova utọ, nke ahu ka O meworo, N'elu-igwe, na n'uwa, na n'oké osimiri nile, na oḅu-miri nile.
⁷ Ọ bu Onye nēme ka alulu si na nsọtụ uwa kwugo; O meworo miri-ozuzo àmùmà; Ọ bu Onye nēme ka ifufe si n'ulo-nkwakọba-Ya nile puta.
⁸ Onye tiḅuru umu eburu uzọ mu n'ala Ijìpt, Ma ọ bu madu ma-ọbu anu-ulo.
⁹ O zitere ihe-iriba-ama di iche iche na ihe-ebube di iche iche n'etiti gi, Ijìpt, N'aru Fero, na n'aru ndi-orù-ya nile.
¹⁰ Onye tiḅuru ọtutu mba, Ẹu kwa ndi-eze di ike;
¹¹ Bú Saihon eze ndi-Amorait, Na Og eze Beshan, Na ala-eze nile nke Kenean:
¹² Ọ we nye ala-ha ibu ihe-nketa, Iburu Israel, bú ndi-Ya, ihe-nketa.
¹³ Jehova, aha-Gi nādiru m̀ẹ́ ebighi-ebi; Jehova, ncheta-Gi nādiru ọḅọ nile.
¹⁴ N'ihì na Jehova gēkpe ndi-Ya ikpe, Chèghari kwa uche-Ya bayere ndi-orù-Ya.
¹⁵ Arusi nile nke mba nile bu ọla-ọcha na ọla-edo, Ọlu aka madu.
¹⁶ Ha nwere ọnu ma ha adighi-ekwu okwu; Ha nwere anya abua, ma ha adighi-ahu uzọ;
¹⁷ Ha nwere nti abua, ma ha adighi-aña nti; Ọ dighi kwa iku-ume di n'ọnu-ha.
¹⁸ Ndi nēme ha gādi ka ha; E, onye ọ bula nke nātukwasi ha obi.
¹⁹ Ulo Israel, gozienụ Jehova: Ulo Eron, gozienụ Jehova:
²⁰ Ulo Livai, gozienụ Jehova: Unu ndi nātu egwu Jehova, gozienụ Jehova.
²¹ Onye agọziri agọzi ha Jehova bu site na Zaion, Onye bi na Jerusalem. Tonu Ja.

ABỤ ỌMA 136

² Kelenu Chineke kachasi chi nile: N'ih i na rue m̀be ebighi-ebi ka ebere-Ya di.

⁴ Kelenu Onye nání Ya nālu oké ọlu di iche iche: N'íhì na rue m̀be ebighi-ebi ka ebere-Ya di.

⁶ Kelenu Onye meworo ala ka ọ sa mbara n'elu miri: N'ihl na rue mbe ebighi-ebi ka ebere-Ya di:

⁸ Bú anyuanwu ichi n'ehihie: N'ihí na rue m̀be ebighi-ebi ka ebere-Ya di.

10 Kelenu Onye nētiḅu ljipt nime umu-ha eburu uzọ mu: N'ihī na rue mḅe ebighi-ebi ka ebere-Ya di:

¹² Site n'aka di ike na n'ogwe-aka esetiri eseti: N'ih i na rue mbe ebighi-ebi ka ebere-Ya di.

14 O we me ka Israel gabiga n'etiti ya: N'ih i na rue mbe ebigbi-ebi ka ebere-Ya di:

¹⁶ Kelenu Onye nēme ka ndi-Ya je ije n'ozara: N'ihì na rue m̀be ebighi-ēbi ka ebere-Ya di.

18 O ụ-bu-kwa-ra ndi-eze di ebube: N'ih na rue mbe ebighi-ebi ka ebere-Ya di:

²⁰ Na Og eze Beshan: N'hi na rue mbe ebighi-ebi ka ebere-Ya di:

²² Iburu Israel, bú orù-Ya, ihe-nketa: N'ihì na rue m̀̀pẹ ebighi-ebi ka ebere-Ya di.

²⁴ O we naputa ayi n'aka ndi nākpāḅu ayi. N'ihī na rue mḅe ebighi-ebi ka ebere-Ya di.

²⁶ Kelenu Chineke nke elu-igwe: N'ih i na rue mbe ebighi-ebi ka ebere-Ya di.

⁷ Jehova, cheta ubochi Jerusalem Megide umu Edom; Ndi nāsi, Ẓabanu ya oṭo, ẓabanu ya oṭo, Rue nto-ala di nime ya.

⁸ Gi ada Babilon, nke bu onye anāpunara ihe; Onye ihe nāgara nke-oma ka ọ bu, bú onye gākwughachi gi Nmeso-gi nke i mesoworo ayi.

⁹ Onye ihe nāgara nke-oma ka ọ bu, bú onye gāchiri umu-gi nāhu ara tupia ha Na nkume di elu.

ABỤ ỌMA 138

M'gēji obim nile kele Gi: N'iru chi nile ka m'agābùku Gi abù oma.

² M'gākpọ isi ala n'ebe ulo uku nsọ Gi di, M'gēkele kwa aha-Gi n'ihì ebere-Gi na n'ihì ezi-okwu-Gi: N'ihì na I mewo ka okwu-ọnu-Gi di uku n'elu aha-Gi nile.

³ N'ubochi m'kpokuru Gi ka I zaram, I nēji ike di na nkpuru-obim kpaliem.

⁴ Eze nile nke uwa gēkeli Gi, Jehova, N'ihì na ha anuwo okwu nile nke ọnu-Gi.

⁵ Ha gābù kwa abù bayere uzọ nile nke Jehova; N'ihì na ebube Jehova di uku.

⁶ N'ihì na Jehova di elu, ma ọ bu onye di ume-ala n'obi ka Ọ nāhu anya: Ma onye-npako, Ọ nēsite n'ebe di anya mara ya.

⁷ Ọ buru na ejeghariam n'etiti ahuhu, I gēme ka m'di ndu; I gēseti aka-Gi imegide iwe ndirom, Aka-nri-Gi gāzopotakwam.

⁸ Jehova gēmezurum ihe nile: cJehova, ebere-Gi nādiru m̀be ebighi-ebi; Arala aka n'ọlu nile nke aka-gi abua.

ABỤ ỌMA 139

Jehova, I gwuputawo ala obim, I we maram.

² Gi onwe-gi amawo nnọdu-alam na nbili-otom, I nāghota èchìchèm nile site n'ebe di anya.

³ Okporo-uzom na ndina-alam ka I fùchaworo dika ọka, Ọ bu kwa uzom nile ka I maworo nke-oma.

⁴ N'ihì na ọ dighi okwu di n'irem, Ma, le, Jehova, I machasiwo ya.

⁵ N'azu na n'iru ka I nọchigideworom, we tukwasi ọbu-aka-Gi n'arum.

⁶ Ọmuma-ihe di otú a dikaririm ebube; Ọ dika elu, apughm iru ya.

⁷ Òle ebe m'gālanari Mọ-Gi? Ma-ọbu òle ebe m'gēsi n'iru Gi ịalaga?

⁸ Ọ buru na arigom n'elu-igwe, n'ebe ahu ka I nọ: Ọ buru kwa na aḅasam utem n'ala-mọ, le, I nọ n'ebe ahu.

⁹ Ọ buru na achirim nkù nke ututu, Biri n'akuku dikarisiri anya nke oké osimiri,

¹⁰ Ọbuná n'ebe ahu ka aka-Gi gēdurum, Aka-nri-gi gējidekwam.

¹¹ M'we si, N'ezie, ọchichiri gēkpuchim; Ma abali ghoro ìhè buruburum.

¹² Ọbuná ọchichiri adighi-aḅachiri Gi; Ma abali nēnye ìhè dika ehie: Dika ọchichiri si di, otú a ka ìhè di n'anya-Gi

¹³ N'ihì na Gi onwe-gi enwetawo akurum abua: I nākpam n'afọ nnem dika esi ákpa ákwà.

¹⁴ M'gēkele Gi; n'ihì na ejiwo ihe di iche iche di egwu me ka m'buru oké ọlu: Oké ọlu ka ọlu-Gi nile di; Nkpuru-obim ma-kwa-ra ya nke-oma.

¹⁵ Ọkpukpum ezopughi n'anya-Gi, M̀be emerem na nzuzo, M̀be adurum nke-oma, dika onye-òkà-òdudu-ákwà si adu, n'ebe nile di ala nke uwa.

¹⁶ Anya-Gi abua huru arum m̀be o kēzughi okè, Ọ bu kwa n'akwukwọ-Gi ka edere ihe nile dim n'aru, Nke akpuru kwa-ubochi, M̀be ọ dighi otù ihe di nime ha.

- ¹⁷ Le ka èchìchè-Gi nile si di oké ọnu-ahia n'anyam, Chineke! Le ka ọnu-ọgugu nile ha si di uku ri nne!
- ¹⁸ Ọ buru na aguam ha ọnu, ha bara uba kari ájá: M̀be m'tetaworo, mu na I nānọgide.
- ¹⁹ Ọ gādim nọ nma ma asi na I ́bue onye nēmebi iwu, Chineke: Ya mere, unu ndi-ọbara, sinu n'ebe m'nọ wezuga onwe-unu.
- ²⁰ Ha bu ndi nēkwu okwu megide Gi nime nzube ọjọ, Ndi ebuliworo nye ihe-efu ka ndi-iro-Gi bu.
- ²¹ Ọ bughi ndi nākpọ Gi asì, jehova, ka m'nākpọ asì? Ọ bughi kwa ndi nēbili imegide Gi ka m'nāsọ oyi?
- ²² Ọ bu ikpọ-asì nke zuru okè ka m'ji kpọ ha asì: Ndi-iro ka ha burum.
- ²³ Gwuputa ala obim, Chineke, we mara obim: Nānwam, we mara iche-uchem nile:
- ²⁴ Hu kwa ma ọ di uzọ ọ bula nēweta ihe-n̄bu di nimem, Durukwam n'uzọ ebighi-ebi.

ABỤ ỌMA 140

Jehova, dọputam n'aka madu ọjọ; Chebem ka m'ghara ida n'aka nwoke nēme ihe-ike di iche iche:

- ² Ndi ch̀eworo ihe ọjọ di iche iche n'obi-ha; Ubọchi nile ọ bula ka ha nēzukọ ibu agha di iche iche.
- ³ Ha amuwo ire-ha dika agwọ; Edide aju-ala di n'okpuru eḅuḅere-ọnu-ha. Selah
- ⁴ Debem, Jehova, ka m'ghara ida n'aka onye nēmebi iwu; Chebem, ka m'ghara ida n'aka nwoke nēme ihe-ike: Bú ndi ch̀eworo inuda nzọ-ukwum nile.
- ⁵ Ndi-npako ezobeworom iḅudu, na udò di iche iche; Ha aḅasowo uḅu n'akuku uzọ; Ọnyà di iche iche ka ha siworom. Selah
- ⁶ Asirim Jehova, Chinekem ka I bu: Nà nti olu aririọ-amaram nile, Jehova.
- ⁷ Jehova, Onye-nwe-ayi, ike nke nzọputam, I kpuchiwo isim n'ubọchi ihe-agma nile.
- ⁸ Jehova, enyela ihe onye nēmebi iwu nāchọsi ike; Emela ka nzube ọjọ ya gara ya; ha nēbuli onwe-ha elu. Selah
- ⁹ Ma isi ndi nọm buruburu, Ka nmeḅu nke eḅuḅere-ọnu-ha kpuchie ha.
- ¹⁰ Ka ha me ka icheku-ọku me nkpatu imegide ha: Ya me ka ha dabà n'ọku; N'ọḅu-miri, ka ha we ghara ibili ọzọ.
- ¹¹ Madu nke nwere ire ọjọ agaghi-eguzosi ike n'uwa: Madu nke nēme ihe-ike, ihe ọjọ ga-chunta ya inudasi ya.
- ¹² Amawom na Jehova gēmezi okwu-ikpe onye ewedara n'ala, Na ikpé ziri ezi nke ndi-ọḅeye.
- ¹³ N'ezie ndi ezi omume gēkele aha-Gi: Ndi ziri ezi gēbi n'iru Gi.

ABỤ ỌMA 141

Jehova, akpọkuwom I; biakutem ọsọsọ: Nà nti olum, m̀be m'kpọkuru Gi.

- ² Ka edozie ekperem dika ihe-nsure-ọku nēsì ísì utọ n'iru Gi; Ka nchili ọbu-akam buru onyinye-inata-iru-ọma nke anyasi.
- ³ Jehova, Do nche n'iru ọnum; Chebe ọnu-uzọ eḅuḅere-ọnum abua.
- ⁴ Ewezugala obim ime ihe ọjọ, Iji nmebi-iwu nēme omume, Mu na madu ndi nālu aḅọ ihe: Ekwe-kwa-la ka m'rie ihe ọ bula nihe-utọ n'ile ha.

- ⁵ Ka onye ezi omume tiḡuem, ọ gābu ebere; Ya ba-kwa-ram nba, ọ gābu manu isi; Ekwela ka isim si, É-è: N'ihì na m'nọ nēkpe ekperem imegide ihe ọjọ ha nile.
- ⁶ Atudawo ndi-ikpe-ha n'akuku nkume di elu; Ha gānu kwa okwu-ọnum nile; n'ihì na ha di uto.
- ⁷ Dika mḡe madu nālu ọlu ubi we nēgwuwa ala, Otú a ka esesaworo ọkpukpu-ayi n'ọnu ala-mọ.
- ⁸ N'ihì na ọ bu n'ebe I nọ, Jehova, Onye-nwe-ayi, ka anyam abua di: Nime Gi ka m'ḡabàworo; aḡapula nkpuru-obim dika miri.
- ⁹ Debem ka m'ghara idabà n'ìḡudu ha sirim, Na n'onyà ndi nālu aḡo ihe.
- ¹⁰ Ka ndi nēmebi iwu dabà n'uḡu nile nke aka ha n'otù n'otù, Rue mḡe mu onwem gāgabiga.

ABU ỌMA 142

- O**lum ka m'ji etiku Jehova; Olum ka m'ji ariḡ Jehova aririḡ-amara.
- ² Anamekwuwa okwu ntamum n'iru Ya; Ahuhum ka m'nēgosi n'iru Ya.
- ³ Mḡe mọm nēnweghi ike nimem, Gi onwe-gi mara okporo-uzom. N'uzọ nke m'nēje ije nime ya ka ha zobeworom iḡudu.
- ⁴ Legide n'aka-nrim, hu kwa, n'ihì na ọ dighi onye m'nwere nke nāmatam: Ebe-nḡalaga alanariwom n'iyì; ọ dighi onye nāju ajuju bayere nkpuru-obim
- ⁵ Etikurum I, Jehova; Asirim, Gi onwe-gi bu ebe-nḡabàm, Na òkè m'ala ndi di ndu.
- ⁶ Na nti n'iti-nkpum; n'ihì na enweghm ike ma-ọli: Naputam n'aka ndi nēsoḡum; n'ihì na ha nwere ume karim.
- ⁷ Me ka nkpuru-obim si n'ebe emechibidoworo ya puta, ka m'we kele aha-Gi: Mu ka ndi ezi omume gāḡa buruburu; N'ihì na I nēmesom nke-oma.

ABU ỌMA 143

- J**ehova, nuru ekperem; na nti n'aririḡ-amaram nile: N'ikwesi-ntukwasi-obi-Gi zam, na n'ezi omume-Gi.
- ² Eji-kwa-la orù-Gi ba n'ikpé; N'ihì na ọ dighi onye ọ bula nke di ndu bu onye ezi omume n'iru Gi.
- ³ N'ihì na onye-iro esoḡuwo nkpuru-obim; Ọ zọpiawo ndum n'ala: O mewom ka m'biri n'ebe di iche iche ḡara ọchichri, dika ndi nwuru anwu site na mḡe ebighi-ebi.
- ⁴ Mọm we ghara inwe ike nimem; Ibobo nānwu obim nimem.
- ⁵ Echetawom ubochi nile nke mḡe ochie; Atughariwom uche n'omume-Gi nile: N'ọlu aka-Gi abua ka m'tughariworo obi.
- ⁶ Aḡasawom akam abua n'ebe I nọ: Nkpuru-obim di ka ala nke ida-#mbà n'ebe I nọ. Selah
- ⁷ Zam ngwa ngwa, Jehova; mọm agwusiwo: Ezonarilam iru-Gi; Ka m'we ghara iyi ndi nārida n'olùlù.
- ⁸ Mem ka m'nuru ebere-Gi n'ututu; N'ihì na Gi ka m'tukwasiworo obi: Mem ka m'mara uzọ nke m'gēje ije nime ya; N'ihì na Gi ka m'buliworo nkpuru-obim nye.
- ⁹ Naputam n'aka ndi-irom, Jehova: N'ebe I nọ ka m'kpuchiworo onwem.
- ¹⁰ Zím ime ihe di Gi uto; n'ihì na Gi onwe-gi bu Chinekem: Mọ-Gi di nma; durum n'ala di lari.

- ¹¹ N'ihì aha-Gì, Jehova, me ka m'di ndu: N'ezì omume-Gì me ka nkpuru-obim puta n'ahuhu.
- ¹² Ọzọ, n'ebere-Gì kpochapu ndi-irom, Me kwa ka ndi nile ndi nākpabụ nkpuru-obim la n'iyì; N'ihì na mu onwem bu orù-Gì.

ABỤ ỌMA 144

Onye agọziri agọzi ka Jehova, bú oké nkumem, bu, Onye nēzì akam abua ilu ọgù: Onye nēzì nkpisi-akam ibu agha:

- ² Eberem, na ebem ewusiri ike, Na ulo-elum, na onye m'nwere ime ka m'ḅapu; Na ọtam, na onye m'ḅabàworo nime ya; Onye nāzọda ndim n'okpurum.
- ³ Jehova, gini ka madu bu, nke I nāmara ya? Na nwa nke madu, nke I nēchè èchìchè bayere ya?
- ⁴ Madu yiri otù nku-ume Ubọchi-ya nile di ka onyinyo nāgabiga.
- ⁵ Jehova, rulata elu-igwe-Gì, we rida: Metu ugwu aka, ha gākwu kwa anwuru-ọku.
- ⁶ Me ka àmùmà ḅuputa, we me ka ha ḅasa; ḅapu àkú-Gì nile, we chusa ha.
- ⁷ Si n'elu setipu aka-Gì; Dọputam, naputakwam n'ọtutu miri, N'aka ndi ala ọzọ;
- ⁸ Ndi ọnu-ha kwuwo okwu efu, Aka-nri-ha bu kwa aka-nri ugha.
- ⁹ Chineke, abù ọhu ka m'gābùku Gì: Une nke akwara iri ka m'gēji bükue Gì abù ọma.
- ¹⁰ Ọ bu onye nēnye ndi-eze nzọputa: Onye nādọputa Devid, bú orù-Ya, n'ọnu mma-agma jọrọ njọ.
- ¹¹ Dọputam, nāputakwam n'aka ndi ala ọzọ, Ndi ọnu-ha kwuwo okwu efu, Aka-nri-ha bu kwa aka-nri ugha.
- ¹² Mḅe umu-ayi ndikom di ka ihe akuru n'ala, ndi anēme ka ha bùe ibù mḅe ha di na nwata; Umu-ayi ndinyom di ka ogidi nkuku ulo atuworo akika dika ihe-atù nke ulo uku;
- ¹³ Ọba-ayi ejuwo, nēweputa ihe nile di iche iche; Igwè ewu na aturu nile ayi nāmuputa nnù abua na ọgu iri nnù abua na ọgu iri, orú nnù na nnù ise orú nnù na nnù ise, n'èzì nile ayi;
- ¹⁴ Anēboju ehi nile ayi ibu nke-ọma; Ọ dighi nitpú di na mḅidi-ayi, ọ dighi kwa ọpupu di, Ọ dighi kwa iti-nkpu di n'amá nile ayi;
- ¹⁵ Ndi ihe nāgara nke-ọma ka ndi ahu bu, nke di otú a: Ndi ihe nāgara nke-ọma ka ndi ahu bu, nke Jehova bu Chineke-ha.

ABỤ ỌMA 145

M'gēme Gì ka I di elu, Chinekem, bú Eze; M'gāgọzi kwa aha-Gì rue mḅe nile ebighi-ebi.

- ² Kwa-ubọchi ka m'gāgọzi Gì; M'gēto kwa aha-Gì rue mḅe nile ebighi-ebi.
- ³ Onye uku ka Jehova bu, Ọ bu kwa onye anēto nke-uku; Ọ dighi kwa ngwuputa-ala diri idi-uku-Ya.
- ⁴ Otù ọbọ gāja ọlu-Gì nile na nti ọbọ ọzọ, We gosi idi-ike-Gì nile.
- ⁵ N'ima-nma nke nsọpuru nke ebube-Gì, Na n'oké ọlu-Gì nile, ka m'gātughari uche.
- ⁶ Ọ bu kwa ike nke ọlu-Gì nile di egwu ka ha gēkwuputa; Ọ bu kwa idi-uku-Gì ka m'gākọ akukọ-ya.
- ⁷ Ncheta nke iba-uba nke idi-nma-Gì ka ha ga-ekwukwa, Ọ bu kwa ezi omume-Gì ka ha gēti nkpu ọhù bayere ya.
- ⁸ Onye di amara na onye nwere obi-ebere ka Jehova bu; Ọ dighi-ewe iwe ọsọsọ, Ọ di kwa

uku n'ebere.

⁹ Jehova di nma n'ebe ihe nile ekèrè èkè di; Obi-ebere-Ya nile dikwasi kwa n'ọlu-Ya nile.

¹⁰ Ọlu-Gi nile nēkele Gi, Jehova; Ndi-ebere-Gi nāgozi kwa Gi.

¹¹ Nsọpuru nke ala-eze-Gi ka ha nēkwuputa, Ọ bu idi-ike Gi ka ha nēkwu okwu bayere ya;

¹² Ime ka umu madu mara idi-ike-Ya nile, Na nsọpuru nke ima-nma nke ala-eze-Ya.

¹³ Ala-eze-Gi bu ala-eze rue m̀be nile ebighi-ebi, Ọchichi-Gi di kwa n'ọbọ nile.

¹⁴ Jehova nākwagide ndi nile nāda ada, O nēkuli kwa ndi nile nēruda n'ala.

¹⁵ Anya ihe nile nēle anya Gi; Gi onwe-gi nēnye kwa ha ihe-oriri-ha na m̀be-ya.

¹⁶ I nāsaghe aka-Gi, I nēwere kwa ihe di ihe ọ bula di ndu uto me ka afo ju ya.

¹⁷ Onye ezi omume ka Jehova bu n'uzọ-Ya nile, Ọ di kwa ebere n'ọlu-Ya nile.

¹⁸ Jehova di nso ndi nile nākpọku Ya, Bú ndi nile nākpọku Ya n'ez-okwu.

¹⁹ Ihe di ndi nātu egwu Ya uto ka Ọ gēme; Ọ bu kwa ntiku-ha ka Ọ gānu, we zọputa ha.

²⁰ Jehova nēdebe ndi nile nāhu Ya n'anya; Ma ndi nile nēmebi iwu ka Ọ gēkpochapu.

²¹ Otuto Jehova ka ọnum gēkwu; Ka anu-arụ nile gozi kwa aha nsọ Ya rue m̀be nile ebighi-ebi.

ABỤ ỌMA 146

Tonu Ja. Nkpuru-obim, to Jehova.

² M'gēto Jehova n'ogologo ndum nile: M'gābùku Chinekem abù ọma m̀be m'nọ nādi ndu.

³ Unu atukwasila obi n'aru ndi amara aha-ha, Ma-ọbu n'aru nwa nke madu, onye ọ nādighi nzọputa o nwere.

⁴ Mọ-ya nāpu apu, o we laghachi n'ala o si puta; N'ubọchi ahu èchìchè-ya nile alawo n'iyi.

⁵ Onye ihe nāgara nke-ọma ka onye ahu bu nke Chineke nke Jakob bu Onye nēyere ya aka, Nke olile-anya-ya dikwasi Jehova, bú Chineke-ya:

⁶ Onye meworo elu-igwe na uwa, Na oké osimiri, na ihe nile nke di nime ha; Onye nēdebe ezi-okwu rue m̀be ebighi-ebi:

⁷ Onye nēmere ndi anēmebụ ihe O kpere n'ikpe; Onye nēnye ndi agu nāgu nri: Jehova nātọpu ndi-nkpọrọ;

⁸ Jehova nēmeghe anya ndi-ìsì; Jehova nēkuli ndi nēruda n'ala; Jehova n'ahu ndi ezi omume n'anya;

⁹ Jehova nēdebe ndi ala ọzọ; Nwa-nbèi na nwayi di-ya nwuru ka Ọ nēme ka ha guzo ọtọ; Ma uzọ ndi nēmebi iwu ka Ọ nēme ka ọ ịago aịago.

¹⁰ Jehova gābu eze rue m̀be ebighi-ebi, Chineke-gi, Zaion, gābu eze rue ọbọ nile. Tonu Ja.

ABỤ ỌMA 147

Tonu Ja; N'ihì na ọ di nma ibùku Chineke-ayi abù ọma; N'ihì na ọ di uto, otuto mara nma.

² Jehova nēwuli Jerausalem elu; Ndi adọtara n'agha nke Israel ka Ọ nāchikọta.

³ Ọ bu onye nēme ka ndi obi-ha tiwara etiwa diri ndu, Ọ nēkechi kwa ihe-nbụ nile ha.

⁴ Ọ nāguta ọnu-ogugu kpakpando; Ha nile ka Ọ nākpọ aha.

⁵ Onye uku ka Onye-nwe-ayi bu, O nwe-kwa-ra ike riri nne; Nghọta-Ya enweghi ọnu-ogugu.

- ⁶ Jehova nēme ka ndi di ume-ala n'obi guzo ọtọ: Ọ nēme ka ndi nēmebi iwu di ala ọbuná rue ala.
- ⁷ Werenu ekele za Jehova, Werenu ubọ-akwara b̀kue Chineke-ayi ab̀ ọma:
- ⁸ Onye ji igwe-oji ekpuchi elu-igwe, Onye nēdoziri ala miri-ozuzo, Onye nēme ka ugwu nile pue ahihia.
- ⁹ Ọ nēnye anumanu nri-ya, Nēnye kwa umu-ugolo-ọma nke nākpọlu Ya.
- ¹⁰ Ọ bughi idi-ike nke inyinya nāto Ya uto: Ọ bughi ogwe-ukwu abua nke nwoke nādi Ya uto.
- ¹¹ Ihe nāto Jehova uto bu ndi nātu egwu Ya, Ndi nēchere ebere-Ya.
- ¹² Gi Jerusalem, nāja Jehova; To Chineke-gi, Zaion.
- ¹³ N'ih na O mewo ka ihe-ntuchi nile nke ọnu-uzọ-ama-gi nile di ike; Ọ gọziwo umu-gi n'etiti gi.
- ¹⁴ Ọ bu onye nēme ka ókè-ala-gi ghọ udo; Abuba ọka wheat ka O ji me ka i riju afo.
- ¹⁵ Ọ bu onye nēzisa okwu-ọnu-Ya n'uwa; Ngwa ngwa ka okwu-Ya nāba ọso.
- ¹⁶ Ọ bu onye nēnye snow dika aji-anu; Ọ nēfesa hoar-frost dika ntụ.
- ¹⁷ Ọ nātupu ice-Ya dika iberibe achicha: Ònye gēguzo n'iru oyi-Ya?
- ¹⁸ Ọ nēzipu okwu-Ya, we ọaze ha: Ọ nēme ka ifufe-Ya fe, miri we rùe.
- ¹⁹ Ọ nēgosi Jakob okwu-Ya, Nēgosi kwa Israel ukpuru-Ya nile na ikpé-Ya nile.
- ²⁰ O mesoghi mba ọ bula otú a: Ma ikpé-Ya nile, ha amaghi ha. Tonu Ja.

ABU ỌMA 148

- T**onu Ja. Tonu Jehova site n'elu-igwe: Tonu Ya n'ebe di elu.
- ² Tonu Ya, ndi-mọ-ozì-Ya nile: Tonu Ya, usu-ndi-agha-Ya nile.
- ³ Tonu Ya, anyanwu na ọnwà: Tonu Ya, kpakpando nile nke ihè.
- ⁴ Tonu Ya, elu-igwe nke elu-igwe, Na miri nke di n'elu elu-igwe.
- ⁵ Ka ha to aha Jehova: N'ih na Ya onwe-ya nyere iwu, ewe kè ha.
- ⁶ O we me ka ha guzo rue m̀e nile ebighi-ebi: Ukpuru ka Ọ nyeworo nke na-agaghi agabiga.
- ⁷ Tonu Jehova site n'uwa, Unu ogologo anu-miri, na òu-miri nile:
- ⁸ Ọku, na ákú-miri-ígwé, na snow, na alulu: Oké ifufe, nke nēme okwu-Ya:
- ⁹ Ugwu nile na ugwu ntà nile; Osi nile nāmi nkpuru na osi cedar nile:
- ¹⁰ Anu-ọhia na anu-ulo nile; Ihe nākpụ akpu na nnunu nwere nkù:
- ¹¹ Ndi-eze uwa na ndi nile di iche iche; Ndi-isi na ndi-ikpé nile nke uwa:
- ¹² Ma umu-okorobia ma umu-àoghọ; Ndi-agadi, ha na umu-ntakiri:
- ¹³ Ka ha too aha Jehova; N'ih na emewo ka aha-Ya di elu, nání ya: Ebube-Ya di n'elu uwa na elu-igwe.
- ¹⁴ O we me ka mpi ndi-Ya nwere di elu, Iburu ndi-ebere-Ya nile otuto; B́ umu Israel, ndi di nso Ya. Tonu Ja.

ABU ỌMA 149

Tonu Ja. Bùkuenu Jehova abù ọhu, Bú otuto-Ya nime nkpọkọta ndi-ebere-Ya.
² Ka Israel ñuria n'Onye meworo ya: Ka umu Zaion tegharia egwú ọ̀nù n'Eze-ha.
³ Ka ha to aha-Ya n'ite-egwú: Ka ha chiri egwú-otiti na ubọakwara b̀kue Ya abù ọma.
⁴ N'ihì na ihe ndi-Ya nāto Jehova utọ: Ọ gēji nzọputa chọ ndi di ume-ala n'obi nma.
⁵ Ka ndi-ebere ñuri ọ̀nu-agma nime nsọpuru: Ka ha tie nkpu ọ̀nò n'elu ihe-ndina-ha.
⁶ Ka nbuli-elu Chineke di n'olu abu ha, Ka mma-agma nke iru abua di kwa n'aka-ha;
⁷ Ibọ ọ̀bọ n'aru mba nile, Ibara ndi nile di iche iche nba;
⁸ Iji nkporo ke ndi-eze-ha, Na iji nkporo-ukwu ígwè ke ndi-ha anāsopuru;
⁹ Ime n'aru ha ikpé edere n'akwukwọ: Ihe mara nma ka ọ bu nke ndi-ebere-Ya nile nwere.
Tonu Ja.

ABỤ ỌMA 150

Tonu Ja. Tonu Chineke n'ebe nsọ Ya: Tonu Ya na mbara-ígwé nke ike-Ya.
² Tonu Ya n'ihì idi-ike-Ya nile: Tonu Ya dika iba-uba nke idi-uku-Ya si di.
³ Werenu ọfufù opì-ike to Ya: Chirinu une na ubọ-akwara to Ya.
⁴ Werenu egwú-otiti na ite-egwú to Ya: Chirinu ubọ ejì akwara kwe na ọ̀jà to Ya:
⁵ Chirinu ájà nke anānu nke-ọma to Ya: Chirinu ájà nke nādasì udà ike to Ya.
⁶ Ka ihe ọ bula nke nēku ume to Ja. Tonu Ja.

For other languages please go to www.wordproject.org